

312724 వ తిది న ము వ క టిం వ ర బ డు ను
Post Box No. 212. Telephone No. 2544

సంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ డిసెంబరు నెల 4-వ తేది గురువారము } సంచిక ౨౦౨
Vol. 17 } MADRAS, THURESDAY 4th DECEMBER 1930. } No. 202
శ్రీ ప్రమోదూతనామినంతర మార్గశిరమాస శుద్ధ చతుర్దశి

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
కాపును. పార్శ్వపునొప్పుల కారదోలును.
బొట్ల బొగొట్టను. బెణుకుల భేదించును.
కాపుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును.
సీరదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొల
గించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

గొప్పగొప్పవారిచే
వేలకువేలు యోగ్యత
వత్తములు పొందియున్నది

పంచభాష చీటీ బాది కొనిన
మోనము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టిపేడి, మద్రాసు,
తేల
109, ఫ్రేరిరోడ్డు, భోర్లు - బొంబాయి

మిక్కిలి అమూల్యమైన
తరుణము

ఈ దిగువస్థలములందు
ఆంధ్రపత్రికకు

ఆలస్యము
ఆశాభంగ మగును

ఏ జెంట్లు తత్తణమే కావలెను

నగదుధరావత్తు చెల్లింపగలిగినట్టియు, పలుకుబడి, యోగ్యత, సామర్థ్యము గలవారు మాత్రమే తత్తణమే దరఖాస్తులను పంపు
కొనవలెను. దరఖాస్తుదారు లెచ్చట ఏజెంట్లుగా నుండగోరెదరో అచ్చటనే వారి నివాస ముండు టావశ్యకము. మిగతవివరములకు ఈ
దిగువవిలాసమునకు ఒక అణా స్టాంపుతో వ్రాయవలెను. బిళ్ల పంపనివారికి బదులు వ్రాయబడదు.

పొన్నేరి	పల్నాకిమిడి	ఆకిమ	కంభం	పోలింగర్	మైసూరు
నాయుడుపేట	ఇచ్చాపురము	అత్తిలి	మార్కాపురం	కాళిమాస్తి	కోలూరు గోల్లపల్లె
కొత్తవరం	కల్లికోట	రాజంపేట	వినుకొండ	పాకాల	బారిగోపేట
పెడన	పార్వతీపురం	నందలూరు	బొంబాయి	చిత్తూరు	పూరి
ద్వారపూడి	బొబ్బిలి	జమ్మలమడుగు	తిరువల్లూరు	కదిరి	కాళి
ఛత్రపూరు	రంధ	ప్రొద్దటూరు	తిరుత్తణి	పీలేరు	కలకత్తా
సోంపేట	రాజోలు	గుత్తి	పుత్తూరు	కాజీపేట	కంజీవరం
నౌపడా	అమలాపురం	పెనుకొండ	అర్కోణము	ధర్మవరం	చెంగల్పట్టు
చీపురుపల్లి	కైకలూరు	రైచూరు	వేలూరు	బెంగుళూరు	రామేస్వరం
మధుర	తిరుచినాపల్లి	ద్రోణాచలం			

మేనేజరు:-(ఏ) ఆంధ్రపత్రిక, పోస్టుబాక్సు నెం. 212, మద్రాసు.

న్యాయస్థానవార్తలు

భర్తను చంపించినను నేరమునకై ద్వీపాంతరవాస శిక్ష

హైకోర్టువారి తీర్పు

జిత్తునరోవాబాయి అను నామ భర్త యగు బాపిపై ఫర్మాండ్ జారీ అను నాతనిని హత్యచేసి రను నేరముపై జిత్తునరోవాబాయిని రాజారెడ్డినరోవా అనునాతనిని దక్షిణ కనరాజిల్లా సెషన్సు జడ్జిగారు మరణ శిక్ష విధించిరి. కేసు వివరము లేవనగా:—గడచిన ఏప్రిలు మాసములో 1 వ ముద్దయ నరోవాబాయి బాజ్ పెయిసు గ్రామమున తన పుట్టినింటికి వెడలిపోయెను. ఒక మాసము గడచిన పిదప ఆమె భర్త అయిన, తీసుకవచ్చుటకై ఆత్మవారింటి కేగెను. మే 22 వ తేదీయందు భార్యభర్త లిరువురును కలసి తమ గ్రామమునకు ప్రయాణమైరి. కాని మంగళూరులో వైద్యనివృత్తి మందు పుచ్చు కొనవలయునను కారణము చేర్చి భార్య తనభర్తను ముందు మంగళూరునకు గొంపోయెను. ఆయాసరే 2 వ ముద్దయ రాజారెడ్డినరోవా నివసించుచుండెను. మంగళూరునుండి మువ్వరును బయలుదేరి కదిరికొండలను సమీపించినంతనే ముద్దయ లిరువురును కత్తివంటి ఆయిధముతో ఫర్మాండ్ జాను పొడిచి చంపివేసినరని ఆరోపింపబడినది. మే 25 వ తేదీ కొందరు మార్గస్థులు ఫర్మాండ్ జాయొక్క శవమును గాంచి పోలీసువారికి తెలియజేసిరి. పోలీసువారు శవముయొక్క ఫోటోను ఎత్తిరి. మే 31 వ తేదీ ఫర్మాండ్ జా కుమారుడు తనతండ్రి అగుపించుట లేదని పోలీసువారికి రిపోర్టు చేసెను. పోలీసువా రెత్తియున్న పోటో తనతండ్రిదే యని గూడ గుర్తించెను. జూన్ 5 వ తేది 1 వ ముద్దయ నరోవాబాయి అరెస్టు చేయబడినది. తాను, రెండవ ముద్దయ రాజారెడ్డినరోవాయొన్న తనపేరిమిటి హత్యకు కారకులమని ఆమె అంగీకరించినట్లుగ ఆరోపింపబడినది. దక్షిణ కనరా సెషన్సు జడ్జిగారు కేసును విచారించి ముద్దయ లిరువురును మరణ దండన విధించిరి.

హైకోర్టులో ఆపీలు చేయగ ప్రధాన న్యాయమూర్తి న్యాయస్థానముగా నేడు విచారణ గావించిరి. 1 వ ముద్దయ నరోవాబాయి తనతండ్రితో స్వయముగ (అనగా నిర్బంధము లేక) భర్త హత్యకు తాము కారకులమని అంగీకరించిన విషయము నిజము కాదని తలచుటకు కారణ మగుపించదనియు, కాని 1 వ ముద్దయ గర్భవతియై యున్నందున మరణశిక్షను రద్దుచేసి ద్వీపాంతరవాసశిక్ష గ నార్చిరి.

రెండవ ముద్దయ విషయములో ఆతనిపై స్వతంత్రముగా సాక్ష్య మేమియు లేనందున ఆతనిపై శిక్షను రద్దుచేసి విడిచిపెట్టిరి.

శ్రీ డి. ఆర్. వెంకటేశ్వరాస్త్రిగారు యర్. వెంకటాచల శాస్త్రిగారును ఒకటి రెండు ముద్దయల పక్షమున వాదించిరి.

గుడియాత్తం కల్లంగడి కేసు

హైకోర్టులో ఆపీలు చేయబడుట

జూలై 7 వ తేది సాయంకాలము నుమారు 4-80 గంటలకు గుడియాత్తం గ్రామములో ఏడుగురు ముద్దయలు కల్లు సారాదుకాణము నొకదానిపైకి దాడి వెడలి అంగడి మైకపునకు నివ్వబడించిన వారలపై కేసు తేబడినది. ఆదాటి ఉదయమే అర్ధరాత్రి కాంగ్రెసు వాదులు అరెస్టు చేయబడి వాటి యం బాడికి గొంపోబడి రనియు, కల్లు సారాదుకాణ దాడుల కేసులో ప్రభుత్వ పక్షమున సాక్ష్య మొసంగుటకు వెళ్లిరనియు, అందుచే పగడియ కొనుటకై ముద్దయ లీ నేరమును గావించి రనియు ఆరోపింపబడినది. ఉత్తరాగ్రాటు జిల్లా జడ్జిగారు ముద్దయలలో నల్వరకు ఒక సంవత్సరము శిక్షింపబడి విధించిరి.

అందుపై హైకోర్టులో న్యాయస్థానముగారి యెడల ఆపీలు చేయబడినది. న్యాయమూర్తులు ఆపీలు కను మతి యొసంగెను. కాని సాక్ష్య మంతయు పూర్తిగ లేనందున వైలునమాత్రము ఇచ్చుటకు అంగీకరింపలేరి.

కావలెను:—నెల 1 కి రూ 100-20-200 తీతముపైన ప్రతిజిల్లాలోను ఋణములు నొసగ నేర్పాటుచేయుటకై అనేక ఇన్ స్పెక్టరులు కావలెను. ఉద్యోగము నివృత్తిగా నించబడువరకు ఖుద్దన భేదీ నివృద్ధుడు. వివరములకు:—

Messrs. Prudential Bank (India) Ltd.,

రుచికరమైన “ఓవల్ టైను” నే పిల్లలు నదాకోరెదరు

“ఓవల్ టైను” నందు గల మనోహరమైన మంచి సువాసనను పిల్లలు ప్రేమించి, ఈ అద్భుత ఆహారముచే దివ్యమైన ఆరోగ్యము బడయుచున్నారు. పసివారి దేహ నిర్మాణమునకు ఇతరమైనదేదియు రుచికరమైన “ఓవల్ టైను” కు సమానమైనది కాదు. మన కఠినమైన శీతోష్ణస్థితి పసివారియొక్కయు, వయసుచెల్లినవారియొక్కయు బలమును క్రుంగజేయుచున్నది. గాన వీరిరువురును ఆరోగ్యము, బలము, వీర్యము వగైరాలు సర్వోత్కృష్టమైన ఈ ట్రానిక్ ఆహారమునందున్నట్లు తెలుసుకొనియున్నారు. “ఓవల్ టైను” మంచి బార్లీనూట్లు, దివ్యమైన ఆవుపాలు, కొకొ మున్నగు ప్రకృతిసంబంధమైన గొప్పటానిక ఆహారములనుండియే తయారుచేయబడుచున్నది. ఇది అప్పట్లమైనదని, తయారుచేయుబహుసంఖ్యను చేతితో తాకబడటలేదని పూచీనివ్వబడును. రుచికరమైన “ఓవల్ టైను” ను క్రమముగా మిపిల్లలకు ఒక గిన్నెడు యిచ్చి మీరును పుచ్చుకొని, అద్వితీయమైన లాభములను పొందుదు.

OVALTINE

0 13 ma

మెదడు, నరములు, శరీరము వగైరాలను వృద్ధిపరచును. బొవధదుకాణములందు, స్టోరులందు దొరకును. ఇంగ్లాండులో లండన్ నందున్న ఎ. వాండర్ లిమిటెడ్ వారిచే తయారొనగ్గుబడినది.

జేమ్స్ రైట్

8 రోడ్, రిపన్ వీధి, కలకత్తా.

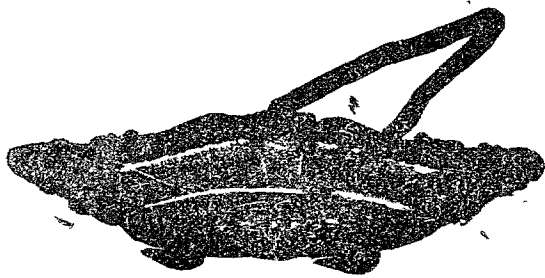
బొంబాయి, మద్రాసు, రంగూన్.

ఇదే మదిరిగానుండువాటిని కొనకుడు:—నమ్మకము లేని, సరియైనపాళ్లు చేర్చని ఆహారము “ఓవల్ టైను” కు సమానమైనదని తెలుపబడును “ఓవల్ టైను” వలె ఆహార విలువను, ఆరోగ్యరక్షణను కలిగించజాలదు.

తెలివి నితానము “ఉమ్మిడి రామయ్య శెట్టి”

తెలిపాను సం. 1902

నవీనము, నవనాగరికము, నవలావజ్ఞము, ఆకర్షణ

కృగ్గరాలు మిశ్రితమైన, వెండిసాములను బంగారమునకు సమానముగా ప్రేమ ప్రజలు ప్రస్తుతము ఇష్టపడెదరు. గాన మేము వీటిలో శొక్కుబడియైనను తత్వక అనున రీతియందుటయే మా న్యాసారాభివృద్ధికిని, కాతా జాతులు పొచ్చుటకును ముఖ్యకారణము.

ఒకసారి వరేక్షించిన అన్నియు నిశ్చయముగా తెలియును.

ఉమ్మిడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

పోలీసు స్టేషనుమీద తుపాకులు

కొల్చుట

కుటకేసు ఒకటి నిరూపించబడినది
బొంబాయి, నవంబరు 29:— బొంబాయిలో లామిం గుటను కోర్టు పోలీసు స్టేషనుపై తుపాకులు ఆక్రమించు 10 పేదరి కొల్చబడెను. ఈ సందర్భములో కొందరు ముఠావారిలు ఆక్రమణకు సన్నాహము చేసినట్లు బొంబాయి పోలీసు విభాగము విచారణ చేసి తేల్చిచెబెను. కాని షేజీప్రీటు నిర్దాకరించెను. యువకులను డౌ గ్రస్టుముట్టు పురికొల్పబడి ముఠావారి కట్ట బీయించుకొన్నది నిలబడిన కొన్ని శిఖికపూర్వకమైన కార్యములపై తెలియు చున్నవని షేజీప్రీటు తన యభిప్రాయము తెలిపెను. (ఆ. ప్రె.)

అదనపు పోలీసు ఏర్పాటులు

ఈశిష్టాదినీ ఖర్చులకు గవర్నమెంటు సత్తుకర్లకు పన్ను విధించుట లేదు

మన్మీ గజెట్, నవంబరు 29:— మన్మీ గజెట్ సబుడివిజను లో అదనపు పోలీసు ఏర్పాటు చేయబడునని తెలియుచున్నది. 6 నెలలకాలము యీ పోలీసు నిబ్బంది ఏర్పాటు చేయబడునని. ఈ త్రవ కటంబులకు చెందిన హిందువుల పట్టణే యీ అదనపు పోలీసులను పనిచేయుచును. గవర్నమెంటు సత్తుకర్లకు, యూనియను బోర్డు ప్రెజిడెంట్లకు, మేజర్లకు, సత్తుకర్లకు యిది విధింపబడదు. (ప్రీ. ప్రె.)

హెడ్ కనిస్టేబులును

కాల్చిన సిపాయి

5 గురు గ్రామస్థులుకూడ చంపబడిరి
హంతకుడైన సిపాయి రతిరాము ఆత్మహత్య చేసికొనెను

రంగూను, డిసెంబరు 2:— ఓహన్ హెయిలింగు ఆను హెడ్ కనిస్టేబులుయొక్క యాజమాన్యమున ఇద్దరు మిలిటరీ సిపాయిలు ఆక్రమణకు లె (బర్మాలో) ముఠానుకు వెళ్లిరి. ముఠాను పోలీసు స్టేషను చేరగానే సదరు సిపాయి తిద్దరితో రతిరాము అనునతడు ఓహన్ హెయిలింగును తుపాకీతో కాల్చి చంపెను. ప్రక్కనున్న సిపాయివర్గముండి తోటలు తీసి కొని దగ్గరకు వచ్చినవారి నందరిని కాల్చి చంపెను. 5 గురు గ్రామస్థులు నురదించిరి. మగ్గరికి గాయములు తగిలెను.

పోలీసు నూకరింపెందెంటు కు యీ సంగతి తనివార్తపల్ల తెలిసెను. అర్ధరాత్రి కాకపూర్వమే పోలీసు నూకరింపెందెంటు కొంత పోలీసుదళముతో నచటికి వచ్చెను. కాని రతిరాము ఒక బర్మను అగ్గిపరుమిద తిరిగి తుపాకీ పేల్చెను. ఉదయపగలువరకు వచ్చిన పటాలము వేచియుండెను. తెల్లవారు సకలి రతిరాము చచ్చిపడియుండెను. అతని కపాలము చుట్టాకి నుండుచెట్టుతో పగిలియుండెను. అతడు ఆత్మహత్య గావించుకొనెను

ఓహన్ హెయిలింగుగారికిని యీ సిపాయికిని గల వనః స్పర్ధలపల్ల హత్య జరిగెనని యూహింపబడుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

కేరళమున పికెటింగు

ఒకపూటలో 22 అరెస్టులు

కల్లికోట, డిసెంబరు 2:— విదేశపత్ర దుకాణముల పికెటింగును కాంగ్రెసు వలంటీర్లు చురుకుగాచేయుచున్నారని. మొదటినుండియే స్వదేశీ ప్రమాణములందు సంతకముచేసినవారు గాక 4 గురు బ్రాహ్మణుల వ్యాపారులు విదేశీ ఉత్పత్తి తెప్పించునని వాదనను చేసినారు. కాంగ్రెసు మరక్షలకంగీకరింపని దుకాణములు పికెటింగుచేయబడుచున్నది. పికెటింగుచర్య తెలుసుండి యెటు నురుసోయని అతురత గలుగుచున్నది. నిన్న పాయంత్రము మొదలకొని 22 మంది వలంటీర్లు అరెస్టుచేయబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘాద్యోగులకు నమస్కాలు

కల్లికోట, డిసెంబరు 2:— కేరళ రాష్ట్ర కాంగ్రెసు శంఖు కార్యక్రమము యిమ్. గోవిందమీనగురితైనను పై సంఘాద్యోగులకు కే. కిట్టని మినగురితైనను అక్రమసంఘము నకు చెందినందులగునాని డిసెంబరు 6 వ తేది శుభ వివిజనలో షేజీప్రీటుముందు హాజరు గావలసినదిగా సమక్షము జారీచేయ బడినది. (ఆ. ప్రె.)

సోమ, మంగళ, బుధ
వారములం దుపయోగించు
8 కకముల తెలుపుచును

మీ దంతములు నవ్వుచున్నవా?

మీరు నవ్వునప్పుడు వికారమైన

పనుకై వచ్చుని పాచితీ కన్నులకి నట్టియు, తుప్పిపట్టిన దంతము లగుచును. సౌందర్యములేయు మానుచును.

అలోగ్యకరమైన, తెల్లని, ప్రకాశమైన దంతముల కోరిగియుండుటకు కొలిసాను నుపయోగింపుడు. అది నోటియందు ప్రవేశించినచో చెడనట్టి ఈ డెంటాల్ క్రిమ్ ఉల్లాసకరమైన నలుగుగామారి ప్రతిచిన్న సందును కూడ చక్కగా పరిశుభ్రపరుచుచున్నది. గులభముగాను, తృప్తియుగాను

దెట్టి శానిటేకనే దంతములకు మెలుకను గలిగించును.

ఈ అచ్చుతమైన కొలిసాన్ నరులు త్రవినిన అహంతు నలునలక, త్రోసివేసి, త్రలుతును పోగొట్టును. వికారమైన పనుపు పచ్చని పాచిని తీసివేసి తుప్పిపట్టుటకు కారణభూతమైన క్రిముల నాశనమొనర్చుచున్నది.

తుప్పిపట్టునట్టి తెల్లనిదంతము లంద గోరినవో-దృఢమైన గులాబిరంగు పంటి యగును ఈ డెంటాల్ క్రిమ్ - కొలిసానునే వాడుడు. 8 దివములలోనే మీకు జును మా నోనకాత్మక.

ఈ కా ప ను ను

పరీక్షారమై

ఉచితముగా పంపబడు

ట్యూబునకై

2 అణాల స్టాంపుతో

పంపుకొనడు.

జేటన్ పైప్ అండు కో., లిమిటెడ్.

పోస్టుకాక్సు నెం. 778 బొంబాయి

0-2-0 అణాల స్టాంపును ఇందువెంటి పంపి

యున్నాను. ఉచితముగా పరీక్షారమై పంపునట్టి కొలి

సాన్ డెంటాల్ క్రిమ్ ట్యూబులు పంపవలెను.

పేరు.....

వీధి.....

జూరిపేరు.....

ZENITH DRAKSHASA V.A.

జె ని త్ ద్రా క్షా స వ

పసివారికి, మనలివారికి, ధనవంతులకు, బీదవారికి మంచివుత్పత్తిని, ఆకలిని గలిగించు నట్టివానికే. మొదడు నుపయోగించి పనిచేయువారందరికిని ఆమోఘమైనది. దగ్గు, ఉబ్బసము, నిద్రలేమి, మామూలుగా గలుగుదుర్బలత్వము, పొండురోగము, రోగము కదిరి స్వస్థపడుచున్నవార, మామూలుగానున్న ఆరోగ్య మభివృద్ధియగుట వగైరాలను తప్పక నుగిమిచ్చు నివారికి. ఇదే ప్రకారముగా నుండునట్టిని చూచి మోసపోకుడు. కెనిక్ మాక్సిను చక్కగాగమనింపుడు. ఇది ఇండియావైద్యకాస్త్రము ననుసరించి పరిశుద్ధతక, కచ్చితమునకు అనవాలి. ఒక క్యాప్సులు బుడ్డిని వాడిచూడుడు.

ధరలు:— 8 బొమ్మలు రూ. 0-12-0, 16 బొమ్మలు రూ. 1-4-0, 24 బొమ్మలు రూ. 1-12-0.

సోల్ ఏజెంట్లు:— CANTAN & Co., P. B. 236, MADRAS.

2

కాంతక అండ్ కో., పోస్టు బక్సు, 236, మద్రాసు.

జిల్లాయం దుకతును ఏజెంట్లు కావలెను.

అలహాబాద్ మండల కాంగ్రెసు

సంస్థల నివేదము

లాహోర్, డిసెంబరు 2:— ఈ క్రింది ప్రకటన చేసు గావించ బడినది. అలహాబాద్ మండలమున యీ క్రింది సంఘములు పట్టణ జిల్లాకాంగ్రెసుసంఘముల బహిష్కారశంకునూ, సత్యాగ్రహ సంఘము మండలినితీసుకును కాంగ్రెసుమహిమ్ ఆగ్రహము యుజనముడలి యువజనతత్వభిలులు కాపాడునకే పరిపాలనతో బోక్సముకలగజేసికొను చున్నందున లా, అద్దరులకు అడ్డుతగులుచున్నందున క్రిమినలలా పరరాజులము 16 వ

నక్సక్రొంద కాన్సిలతోద గవర్నరువారు ప్రతిఘటననీ ని ఆగ్రహసంఘములుగా నిషేధించుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

అతితవాను గుర్తగా అరెస్టు

కలకత్తా, డిసెంబరు 1:— అతితవానుకు త్రవిన తెం గాల ఆక్రిమిన్లు ప్రకారము లాహిష్కారమునీ నిన్న ఆక్రిమిన్లు చేయబడిరి. (ప్రీ. ప్రె.)

నలతోడ చంద్ర మిత్రగారి అరెస్టు

బంగారి, డిసెంబరు 2:— ఇదివరకు తెంగా ఆక్రిమిన్లు ప్రకారము కీమనభినింబయించిన సంతోషమందమిత్ర గారు తిరిగి అరెస్టు చేయబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

మదరాసు శాసనసభ

గాడె సింహాచలము పంతులుగారి ప్రశ్నలు
మదరాసు శాసనసభా సభ్యులు శ్రీయుత గాడె సింహాచలము పంతులుగారి ప్రశ్నలను రాబోవు శాసనసభలో ప్రశ్నోత్తరములకై పంపిరి -

2-10-29 తేదీన జరిగిన శాసనసభలో 721 వ ప్రశ్నకు ప్రశ్నోత్తరము నిచ్చినదానిని అనుసరించి (పబ్లి మెంటరీ ప్రశ్న) సెక్రటేరియము, శాసనసభా కార్యాలయమునకు ఉద్యోగములకు ధామ్యప్రయుక్త విభజన ప్రకారము వ్యవస్థను నియమించుటకు ప్రభుత్వమునకు ఆలోచించిచేసే గౌరవనీయులకు చెవి మూసెట్టుట దెలిపెదరా?

1-12-30 వరకు సెక్రటేరియములోను శాసనసభా కార్యాలయములోను వివిధకామలయందు భూయముగ ఎంతెంతని సహాయకార్యదర్శులు నూపరింపెందెట్లు గుమాస్తా లున్నారో (అర్బున లోనరు డివిజనులు కలిపి) దెలిపెదరా? ఈ ఉద్యోగములందు ఆరవవారు, అంధ్రులు, కన్నడలు, మలయాళి లెందరున్నారు?

అప్పీలురము ప్రాజెక్టు

క్రింద పేర్కొనెకరముల నేను ప్రభుత్వమువారు సాగు చేయదలచుచో దలిపెదరా?

ఈ ప్రాజెక్టునుగూర్చి విచారించుటకు నియమింపబడిన ప్రత్యేకసంఘమునా లేదా నీవేదికను సమర్పించిరా?

ఈ ప్రాజెక్టును కారెంచేమి వరకుగూడ వ్యాపింపజేయాలెనని కొమ్మార్గ ప్రజలు 1929 లో ఆర్టికల్ కున్న సంగతి ప్రభుత్వము వారికి తెలియునా? ఆర్టి అండ్ నవో ఆ విషయమై ఏమైన ప్రభుత్వమువారు చేయదలచిరా? లేనిచో కారణములకు దెల్పెదరా? ప్రాజెక్టు రైతుల కొరకు ననుసరించి అప్పీలురం ప్రాజెక్టు సంఘకార్యదర్శులు 'సాహిత్యవికారము' కొన వెంకట రాయశర్మగారు ఇదివరలో ప్రభుత్వమువారి సానుచేయుటకు తరువుజేసిన నేలకాక ఇంకొక 15 వేల ఎకరములనుగూడ సానుచేయుటకు తరువు జేయవలెనని పంపుకొన్న ఆర్టివిషయమై ప్రభుత్వమువారికి తెలియునా? ప్రభుత్వమువారికి ఆర్టి అంగిరయదల ప్రభుత్వమువారి చేయదలచుకొన్నారా?

ఆనందా డయిరీలు

ఆర్. వెంకటేశ్వరు అండు కో. ఆనందా ప్రెసు, లోను స్వేచ్ఛ-ప్రాజెక్టు-మదరాసు

వీరు పంపిన మూడు డయిరీలు - ప్రశ్న 1. పండు సైజు పోకెట్టు ప్లాపు అండు పెన్సిలు డయిరీ 2. ఇది పెదా నిలో సగమునైనా. పాతలు ప్లాపు అండు పెన్సిలు డయిరీ 3. ఇది ప్లాపు పెన్సిలులేని చిన్న డయిరీ 1. పెద్ద డయిరీలో అరవ పంచాంగం, తెలుగు పంచాంగం ఇంగ్లీషు కాలండరు, కేసు నలు కాలెండరు సెలవు దినములు ప్రభవాది వర్తనముల శేర్లు వారములను, అమృతాది యోగములు టపాలు తలచిరేట్లు వివరములు తూకము కొలత మానములు రూపాయికు 18 పెన్సిలుల పంతున పాపల రూపాయిల మారకము కూలి ఆదాయము పట్టికలు, షెడ్యూల్ పట్టికలు, అదాయపు పన్ను రేట్లు, రైల్వే రేట్లు స్టాంపులముఖ్యతల రిజిస్ట్రేషన్ ఫీజు, కోర్టు ఫీజు సుసానాధి పతులపేర్లు శాసన సభ్యులపేర్లు, మదరాసు కార్పొరేషన్ సభ్యులపేర్లు, రైల్వే ఉద్యోగుల పేర్లు, ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల పేర్లు కామెట్రీలు చాకలిసద్దు మున్నగునవి కలవు. మంచి అట్ట కలదు.

2. ఆనందా డయిరీ. ఇందులో యింగ్లీషు కాలండరు సెలవు దినములు మాత్రమే కలవు.

ఆనందా డయిరీ రెండవ డయిరీయును మూడవ డయిరీయును ఒక్కరికినే యిచ్చుచి గాని మూడవదానికి ప్లాపు పెన్సిలు లేవు.

చోడవరం డి॥ ము॥ కోర్టులో

జి. యస్. నెం 480/30

వాదులు:—శ్రీనాథు కొండయ్య, వై. రా.

ప్రతివాది:—శ్రీశ్రీ పక్కిరు.

యా నెంబరు వాదులపేర ప్రతివాది తే 8-8-27 దిని 30-12-0 లకు వ్రాయించి యిచ్చిన ప్రామిసరీతోట బాకి రు 128-15-10 లు రాబట్టుటకు రాబడిశిధి ప్రతివాదికి గల అశ్రేయాల వాయిదా తే 10-12-30 దిని కోర్టులో హాజరయి మనవిచేసుకోవలెను. తెనియడల, పరోక్షముందు దావా తిప్ప జాలదు.

చోడవరం, } బి. సూర్యనారాయణ,
28-11-30. } వాగిరెళ్ళు స్టేడరు,

ప్రపంచమునందు నూతన

మతస్థాపన

అమెరికా పత్రికాపత్రికానిధి జేమ్సుగారు మహాత్ముని వ్యవస్థించుట

నర్వాంగసుందరమును జాతీయతను వియమించుటయే

ప్రథమకర్తవ్యము

బోర్న్సు, డి. నెంబరు 1— అమెరికా దేశమునందు బోర్న్సులో "ఈనెరింగ్ బ్రాన్స్ క్రిస్టు" అనుపత్రికా ప్రతినిధి ఇ. మోన్. జేమ్సుగారు ప్రస్తుతము బాబోలిలో సంచారము జేయుచున్నాడు. ఆయన మా విభాగితో నిట్లు చెప్పిరి.

"భారతదేశమునందు సర్వాంగసుందరమును జాతీయతను నూతనమునకు ఏర్పరచు దగినవాడు గాంధీయజీవునికంటే. ఈ నూతనము ఆఖిర ప్రపంచమునకుగూడ ఉత్తరముగ నుండగలదు.

సభ్యులతో సత్కారము శ్రమము చేర్చుటకులగుట దేశములో మేకే టెక్నో-నోట్ల యిట్టి ఆశ్రమముల నేర్పరచుటలగుట గాంధీయజీవుడు ఒక్క భారతదేశము నందేగాక ప్రపంచము నందంతటను గూడ నూతనమునకు కలిగించుచున్నాడు. అన్ని దేశములవారిని నూతన దృక్పథమును చూపించుచున్నాడు. పరోక్షముగ నీయోజనము నీతిమంతులకే యీ ఉద్యమమంతయు తోడ్పడుచున్నది

మహాత్ముడొక్కప్పుడు సాంఘిక రాజకీయసంస్కర్త. ఇతలకు నూతనమునకు నితడు బోధించుటలకు యితడు నూతన శక్తి కర్త యని గూడ అనదను. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యవ్యవస్థను నతిక్రమించుటకు భారతీయులకు ఒక్క సాధనముమాత్రమే గలదు. అదియే ఆహింసాత్మకముగ సత్కారము అని మహాత్ముడు బోధించెను. మహాత్ముడు యీ కాలమునకు ఏన్నో నేయగును ఈ సత్కారము ఉద్యమములను ముఖ్యముగ యధిమలను మరణసాధనలను గూర్చిన దృక్పథముగూడ పూర్తిగ మార్చుట

ఇట్టిదొక నూతన నైతికసృష్టిని నూతన మతగ్రంథమును నూతన మతమును గూడ బోధించుచున్నాడు. భారతదేశము వాంఛించుచున్న స్వాతంత్ర్యమునకు నిరాడంబరమే ముఖ్య లక్ష్యము.

జాతీయసృష్టవము

భారతీయులకు జాతీయసృష్టవము కలుగనిచో యిట్టి యభివృద్ధిగూడ చేకూరజాలదు. కావున అదియే ముఖ్యమగువృత్తి యెన్నుకొని, ఎన్నియో బాతులను, మతములను నిరోధములను యితడు అభివృద్ధికి ప్రతిబంధకముగ నున్నవి. అమెరికాలో మా కిట్టి ప్రతిబంధకములు లేవు. కావున మీరు యీ దేశమునందున్న అన్ని బాతులవారిని మతిమలకానిని ఏకీభరింపజేసి సర్వజాతులవారిని మతములవారిని కలిపి-తో బ్రిటిషువారు తప్పక లొంగగలరు. కావున యిదియే మీకు ముఖ్యకర్తవ్యము మీరు జాతీయత ముఖ్యము లేక మతములను తగవులను ముఖ్యతముల. జాతీయ సృష్టవమే ముఖ్యతను మని ఏకగ్రీవముగ భారతీయులందరకు ప్రకటింపవలెను.

వర్తమానదారుల పట్టుదల

మీరు ప్రారంభించిన పన్నుల నిరాకరణ సన్నాహము నన్నింతయు నాకర్షించెను. ప్రజలను కొట్టుటయును, కఠినముగ బాధించుటయును యెంతమాత్రము వ్యాయముగాదు. వర్తమానదారులు దృఢసంకల్పముతో నుండి, జలకొల్పి రూపాయల విలువగల సామ్రాజ్య అధిభాగ్యముతో కోల్పోవుచున్నార.

ఇతడు ఉద్యోగులు పాటీదారల ననుమించుటకు బాపురియాలను పురికొల్పుచున్నాడు. ఇతడు డి రెండు తెగల వారిని ద్వేషము ప్రకటించుచున్నది. రాసు మున్నగు కొన్ని దేశములలో పాటీదారల ఆత్మ గౌరవమును భంగపరచుటకు బాపురియాల అతి నీతులగు కార్యములను చేయుటకుగూడ సిద్ధపడుచున్నాడు. ఇటుల మీ దేశములోనే కొందరు యీ గొప్ప ఉద్యమమునకు నిరోధము కలిగించుట మిగుల సంతాపకరము మీరు నూతన మార్గములను కనుగొనుచుండవలెను. ఒక్క సద్దేశమే మీరు ఎల్ కాలము అవలంబించినచో యితర దేశీయులకు విసుగుపుట్టును. కావున మీరు క్రొత్తమార్గము నవలంబింపవలెను మీ ఉద్యమమునుగూర్చిన వార్తలకు అన్ని దేశములలో దినపత్రికలయందు చాల ప్రాముఖ్యతయొకటి అనుకొనవలెను ప్రపంచమీ యుద్యమమును చాల బాగుగ గ్రహించగలము.

వల్లభాయి పటేలుగారు

నేనే వల్లభాయి పటేలుగారి సానుమంతుత్వమునకు మరల త్వరగ చెరపాలకు పాపుటకు అనుకొనవలెను కలిగించెను. నేను బాంబేయుగ నిర్మాణమును గా వింతు చుండను పటేలు గారు చెరపాలలో నుండుటకంటే దేశమునందుండియునా చాల లాభము చేకూర గలదు నిరంకుశ పక్షమువారు అవలంబింతు సద్దతులను నిరోధించుటకు పటేలుగారి కృషి అత్యధికముగ తోడ్పడగలదు. (బొంబాయి ప్రానికలు)

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1930 సం॥ డిసెంబరు నెల 4-వ తేది గురువారము

1. ధాన్యములు

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Rows include Channarayana, Channarayana, Channarayana, Channarayana, Channarayana.

2. ధాన్యము పప్పులు

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Rows include Channarayana, Channarayana, Channarayana, Channarayana, Channarayana.

3. నూనెపన్నులు

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Rows include Channarayana, Channarayana, Channarayana, Channarayana, Channarayana.

4. చిల్ల రవన్నులు

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Rows include Channarayana, Channarayana, Channarayana, Channarayana, Channarayana.

5. ధాన్యము

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Rows include Channarayana, Channarayana, Channarayana, Channarayana, Channarayana.

6. నూలు

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Rows include Channarayana, Channarayana, Channarayana, Channarayana, Channarayana.

7. లోహములు

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Rows include Channarayana, Channarayana, Channarayana, Channarayana, Channarayana.

8. రంగులు

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Rows include Channarayana, Channarayana, Channarayana, Channarayana, Channarayana.

జూబులు

సవరణ

నవంబరు 26 వ తేదీ ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభలో కమ్యూనికేషన్ సభ్యులు ఆనంద్ కృష్ణ బ్రహ్మచారిగారు 'తేనె' అంటే...

'తేనె' అంటే బీదవిద్యార్థుల కంటే ముందే ఉన్నవారు అంటే తేనె అంటే బీదవిద్యార్థుల కంటే ముందే ఉన్నవారు అంటే...

రాష్ట్ర సంఖ్య

రామనాథం లో 20 రాష్ట్రాలు, బ్రాహ్మణ ఎటుకపాడు లో 20 రాష్ట్రాలు, శ్రీరామం లో 25 రాష్ట్రాలు, కుప్పకాపురం లో 42 రాష్ట్రాలు, తిరువనంతకల్ లో 20 రాష్ట్రాలు...

కోగంటి దుర్గామల్లి కార్తవ్యరావు

కంభంపాటి కన్నయ్యగారి విడుదల-వెల్లూరు

వెల్లూరు, నవంబరు 28:- పశ్చిమగోదావరి జిల్లా లోని కంభంపాటి కన్నయ్యగారి కేసులో తేనె అంటే బీదవిద్యార్థుల కంటే ముందే ఉన్నవారు అంటే...

(ఒక విలేఖరి)

విశాఖపట్టణ స్వదేశీ పారిశ్రామిక ప్రదర్శనము

హిందూదేశీయ ఆర్థిక ప్రయత్న కర్మలో నుండి టెక్స్టైల్స్ సెక్టరును గురించి తన ప్రాధాన్యతను చూపించుట...

ఆంధ్రదేశీయులను, తదితర రాష్ట్రములలోను, తయారగుచున్న చేతిపనులు, పరిశ్రమల ప్రజలకు తెలియజేయుట...

ఈ ప్రదర్శనమునందు స్త్రీల యాజమాన్యము క్రింద ప్రత్యేకముగా కొన్ని వస్తువులు నుంచుచున్నాము. ఈ వస్తువులలో...

ప్రజలు, విద్యుత్తుల వల్ల రా విషయములు తెలియజేసినచో కాళ్ళంకికి ప్రాయశ్చయము.

బుద్ధిరాజు శ్రీ శైలమల్లి కార్తవ్యరావు,

కార్యదర్శి, స్వదేశీ పారిశ్రామిక ప్రదర్శనము,

మెయిన్ రోడ్డు, విశాఖపట్టణము, 1-11-1980 తేదీ,

చెన్న పురితుపాను

సహాయనిధి

చాన్సలర్ పాటి శేషబాబు బాధపడుచున్నవారి సహాయమునకు టి.ఎ. రంగయ్య, ఎన్.టి. కృష్ణయ్య పూల వ్యాపారి, చిన్న తంబిమొదలి మారు, ఉల్లిగడ్డలపాటి, వారితోడి ఉల్లిగడ్డలపాటిగారు గోవిందపేట, రంగారెడ్డి, వై.యస్.ఎస్. యండ్రపల్లి, కొండాపేట, ఓబలపల్లి, గంటా పార్లమెంటరీ నాయకు మొదలగువారు 40 రూపాయలవరకు ఇచ్చినదాని వల్ల...

దీనిని గురించి మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ వారు తన శ్రద్ధ తో కొనిగెట్టుకుని చాల సంతోషించుచున్నాము. దీనిని తీసు చేయు ఉత్సాహములో మేము చేయునది సమాధానముగా ఇంజనీరింగ్ లోని ఎల్లు చానన్ కనబడతే అట్లే యగును.

కనక మామమ్మ వంతుమ్మకు ఇంకను 100 రూపాయల ఇచ్చే ప్రకారము పూర్తిచేసి వారికి వినియోగించవలయునని యుద్దేశించి యున్నాము. కాన ప్రతి వారును వారివారికి తోచిన సహాయములను చేరుగా వారికి ఇచ్చి చూచి వారికి సహాయము చేయున పిలువ ప్రాయములు చేత ఈ క్రింద ఉదాహరించినదినామము పంపినయెడల వారు దానికి తన ఏర్పాట్లు చేయుటకు సిద్ధులుగా నున్నార.

టి.ఎ. రంగయ్య అందు ఎన్.టి. కృష్ణయ్య, 15, కుమరపుత్తూరు రోడ్, బాల్గోవోన, మద్రాసు.

ఇంతటితో నా వాక్యములను ముగించుచు పరమాత్ముని కృపతో ఎల్లరకును ఈ నిమ్మ బాతులను సహజము చేయుటకు తన శ్రద్ధ కలగునట్లు చేయుగాక అని ప్రార్థించుచున్నాను.

టి.ఎ. రంగయ్య, 4-12-80.

విజయనగరము

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఆరోగ్యవారప్రదర్శనము

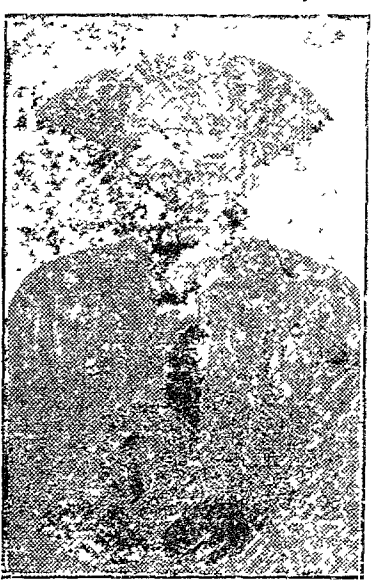
విజయనగరము, 1-12-80:- ఈ పురమునందు గత నెల 24 తేదీ మొదలు 30 వరకు పార్కులో ఆరోగ్యవారప్రదర్శనము జరిగెను. ఈ విషయము 16-11-80 తేదీన జరిగిన పురజన సమావేశములో చాక్లర్ గారు రామయ్యగారు, చాక్లర్ వాడి పల్లి గుబ్బారావు, టి. బి. నరసింహాచార్యులు గారు వరుసగా ఆధ్యక్ష, కార్యదర్శులుగ నెమ్మొనరిరి. క్రిందటివారమునను ముందు వర్షములు అటంకముల గల్గించినను, కార్యదర్శులు శ్యామిలీ ఉద్యోగిణులగు రంగారావునాయుడు, జయంతి నూర్యవారాయణ, జి. నరసింహస్వామి అయ్యంగార్లయొక్క చురుకుదనముచే ఏర్పాట్లు కొద్దికాలములో బాగుగా జరిగినవి. ఈ ఉత్సవమునకు శ్రీశ్రీ మహారాజావారసు, వారి జన నియు ఇంకా ఊరిలోని కొందరు ధనవంతులు చేరిరి.

24 తేదీన ఊరిలోని పిల్లలు హామ్యాలనుండి పార్కు వరకు ఊరేగింపుతోను, ఆరోగ్యకీర్తనలు పాడుచు వెళ్లిరి. సిటీ క్లబ్బులో జరిగిన సభలో మాజిల్లా సలీకుల్లెగరన్ డి.ఇ. మెహత దొరగారు ప్రదర్శనము తెరచిరి. వీరివెనుక పలువురు ప్రదర్శనపు గదులలోనికి జరి ఆనందించిరి. అన్నియు చక్కగా నమర్చబడినవి. పిల్లల బెంచువిధము, పురుషుల సయమున, తిరుప్పావ్యము తల్లులు గమనించవలసిన విషయములు, శిశువోషణ, అంటు వ్యాధులు, టీకాలు వేయుట, ఆహారము మున్నగువిషయములపై అత్యంతము తీవ్రముగా బోధించుచున్న ప్రదర్శనమును ప్రార్థించినవారు పిమ్మట మెంటు బిల్లుల పన్నుగవాటిని అందముగ సీసాలలో ప్రదర్శించుటయే గాక వాటి నుంచియుగా చిన్న పిల్లలకు పంచి పెట్టిరి. ప్రతిరోజు సాయంకాలము అనభవముగల డాక్టర్లు జిల్లా వాటిని వారనివారముగా ఉపవాసము తీర్చి, దేశీయ సాగ్గును జరుపబడినవి. బలపురదర్శనములు గావింపబడినవి. పిళ్ల లూక్మొనిమ్మ బాలికారి గృహములు శుభ్రపరచుట అదర్శముగా నుండునట్లు చూపబడినవి. శిశుప్రదర్శనమునాడు 195 బాల్బులు పిల్లల కేటబడినవి. రామసుబ్బయ్యగారి సంజీవరావుగారి పిల్లలకు పరిక్ష చేసి తగినవారికి బహుమతుల సేర్పాటుచేసిరి. చాక్లర్ రామయ్యంగారు కనబడిన కొక బహుమతిని విచ్చేసి, 80-11-80.

సాయంకాలము సిటీ క్లబ్బులో బహుమతి దానోత్సవము జరిగెను. రామసుబ్బయ్యగారి కథ కథకులతోపాటు బంగారుపతకములు రజతపాత్రలు పుస్తకములు ఇట్లు మున్నగువి విరివిగా బహుమతులు పంచి పెట్టెను. ఈ పురములోని పిల్లలందరకు భగవంతు డాక్టర్ గృహ ప్రసాదించవలెను ప్రార్థనతో సభ ముగింపబడినది.

A M R A K (of London & U.S.A.)

క్రీస్ వాయింట్స్ పా విన్స్ వ్యాధులను తెలుపువారు. శ్రష్టిని, నరముల కేంద్రమున టి 2,000 మూలకలు నిలువ చేయబడియున్నవి. వైటాలిటీ నరముల నిష్పత్తున, చర్మ వ్యాధులు, మూలము ధాతువు, శ్రుతి

వ్యాధులు, బహుమతి ప్రత్యేకముగా మొదలగువాటికి టి.ఎ. రంగయ్య.

నలభై రూ 5 నుండి పుచ్చుకొనవచ్చును. సామాన్యము పొట్టు ద్వారా పంపుటకు రూ 15, రూ 25 కు 50 కట్టుము చెల్లించవలసి యుండును. 8 శ్రష్టిలకు బదులు తపాలా ద్వారా పంపుటకు కట్టుము రూ 5 లు మరేయార్దరు చేయవలెను.

ఒక కుప్ప శిరోజములనుండి వ్యాధి తెలుపబడును. రూ 5 లు మరేయార్దరు చేయవలెను.

పందెములు! పందెములు! పందెములు!

జనరలు కార్డు 1 కి రూ 5 రేస్ కార్డులు ఒక గుట్టుమునకు రూ 10.

మీరేమియు తెలిపక మీరెందుకు, యేపనిపైనవచ్చినచే ఆమరక్ మీరు తెలుపును.

భగవంతుడు మానవుని హస్తమునందు చిహ్నములను కల్పించియున్నాడు. అందరు వారి విషయములను కనుగొనవచ్చును. బాబ్ 87 వర్ 7.

మీ వ్యాపారము, ఆరోగ్యములను వగైరాలను గరించి ఒక సంవత్సరమును మీ జన్మతేది, వంద్యకలమునుండి తెలుపబడును. అనగా 1981 సం॥ తము నందు ముఖ్యవిషయములు జరుగు తేదీలు, మార్పులు, వాటాదారుగచేతలు, వివాహము అభివృద్ధి, ప్రయాణము వగైరాలను తెలుపుటకు ప్రత్యేక కట్టుము రూ 10. ఈ కట్టుమునకే వి. పి. పంపబడనేరదు.

అమరక్ తో నేడే యోచింపుడు, రేపటిదినము మిక్కిలి అలశ్యము గావచ్చును.

రేస్ సీజనునందు బయటి ప్రాచుర్యముండియున్నవారికి ప్రాఫెసర్ అమరక్ ప్రతికాతాదానికి రైట్ చార్జీలందు 100 కి కొంత మజరాయిచ్చెదను.

Hotel Clarence, Vepery, Madras, Phone: 2431.

ఆంధ్ర శబ్ద చింతామణి వ్యాఖ్యానము

కర్త.- పారనంది రామశాస్త్రిలుగారు ఆంధ్రవాఙ్మయమునందలి ప్రథమకవి యగు నన్నయభట్టారకుడు రచించిన ఆంధ్రవాఙ్కరణమున కిది చక్కని తెలుగు వ్యాఖ్యానము. అనేక ప్రాచీన భారత ప్రతులను విమర్శించిన నన్నయభట్ట నూత్రములకు సంస్కృతాంధ్రములందు ఆంధ్రభారత లక్ష్యముల నుదాహరించుచు ప్రాయోగికి అపూర్వముగ వ్యాఖ్య. ఆంధ్రకేబింతామణి నన్నయగారి కము కాదనువారి వాదము లన్నియు సప్రమాదముగా ఖండింపబడినవి. భాషాసేవకు తెల్లరు ముఖ్యముగా చూడదగిన విశేషము లెన్నియొకలవు. 0-12-0.

ఆంధ్ర పత్రికాకార్యాలయము, నెం 6, 7 లంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు.

సంస్థానముల ప్రజలసభ

మోచెర్ల రామచంద్రరావుగారికి

అసమ్మతి తీర్మానము

భారత సంస్థానముల ప్రజల సభ యొక్క ప్రవర్తనలు (ఆర్డర్స్ ఆఫ్ బిల్లు) కొడుకేబిలు సభకు చెల్లిన ప్రతినిధులలో నొకరుగా దివాన బహదూరు మోచెర్ల రామచంద్రరావుగారి కిటుల తీర్మానము సమీక్ష:-

(1) బట్టక నివేదికలో ముఖ్యముగా 49-50 వాక్యముల (పేరాలు) లో వివరింపబడిన సర్వాధికారము (పారమోంటు సీ) యిప్పుడు నిరంకుశముగా జరుపబడుచుండుటచే తగిన కట్టుబాటులతో నీ అధికారమును ఫెడరల్ గవర్నమెంటువారికి యొసగవలెను.

(2) సంస్థానములలో ప్రజా పరిపాలనను లేక ప్రజా పరిశీలనను బాగుగా కేర్వదువరకు శాసన నిర్మాణము న్యాయస్థానములు, ఆర్థిక విషయములు మున్నగువానిపై ఫెడరల్ గవర్నమెంటుకు సంపూర్ణముగా పరిశీలనాధికార ముండవలెను.

(3) సంస్థానముల ప్రజల స్వక్రిస్మాతంత్ర్యమునకు సంబంధించిన క్రాంతిసామ్యము, సామ్యము సంబంధించిన హక్కులను, వాక్యాంతంత్ర్యమును, సమాజీకీకృతంత్ర్యమును, ప్రకటనసామ్యంత్ర్యమునుగూర్చి సంస్థానముల ఉన్నత న్యాయస్థానములవారు చేసిన తీర్పులపై ఫెడరల్ సుప్రీముకోర్టుకు అపీలుచేయుటకు సంస్థానముల ప్రజలకు హక్కుండవలెను.

(4) బ్రిటిషు గవర్నమెంటు ఒడంబడికలను, సంస్థానాధికారుల గౌరవార్థము తుపాకులను కొల్పేటటు హక్కులను లే నట్టి సంస్థానముల శాసనములను చేయుటకును న్యాయవిచారణచేయుటకును గల హక్కులను రద్దుపరచవలెను.

(5) మన్యప్రాంతములలో (విజిల్స్ ట్రాక్టర్స్) నుండునట్టి విజిల్స్ చిన్న (వామజాతినిడిక నలు పేటి ప్లేట్సు) సంస్థానములను బ్రిటిషు యుడియాకు వేయవలెను.

ఈఅయిదు వరకులను యొంతమాత్రమును తగ్గింపగూడదు. ఈ విషయమున యుడియామంత్రి పెట్టిపుడుచేయగల చేసిన వాదనమును గూర్చి ఆయనకు జ్ఞాపకము చేయవలెను. భారత శాసనసభలో సంస్థానములలో నివసించుచున్న నోరుతెరి 7 కోట్లనుండి ప్రజల దురదృష్టవశాత్తూ శ్రీనివాసశాస్త్రి, చాట్టూరు సర్ లేజిలహదరు సప్రూ, ఎం. ఆర్. జయకరు, ఎం. పి. జిన్నా గార్లు జ్ఞాపకముచేయవలెను. తమ నిరంకుశత్వమును కాల్వేతముగా కొనసాగించుకొనగలగుట కిప్పుడు సంస్థానాధికారుల ప్రతినిధులు కఠింత్రములను పన్నుచున్నారు, అని వీరు తీర్మానము చేసినది.

మద్రాసు అందు సదరక మరాటా రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది.)

నోటీసు

1.4.1931 ప్రారంభమునండి 12 నెలలవరకు (రాతి జారగుడ్డలు, చీపురుకట్టలు, బ్రష్లు, పేము, పేముసానా నులు, కెమికల్సు, గడ్డలు, కక్ నాస్ సామానులు, గాజు సామానులు, ఇనుము, తగరము, తోలుసామానులు, తోళ్లు, సబ్బులు, చర్మములు, బీగపుడుద్దలు, త్రాళ్లు, ట్రైపులు, వగ యిలా పలువిధ సామానులు, డిస్ ఇన్ ఫెక్టింగ్ ద్రవము, పైర్ ఫ్లేక్, మోటురకపు గోనెసంచులు, బొగ్గును గ్లాస్ గ్లాస్ ఇతర స్టో రులు) సాఫగచేయుటకై టెండరులు 6-1-1931 లేదీ, మం గళవారమువాడు సామంత్రము 3 గంటలవరకు మద్రాసు, పొర్టు బ్లౌక్ పోస్టు, ఎం. ఆర్. ఎస్. ఎం. రైల్వే ఏజెంటు గారచే అంగీకరింపబడినది.

మద్రాసు, షెరంబూరువందు గల కక్ ట్రోలరు ఆఫ్ ప్లాన్ గారికి ప్రతి 1 కి గ్రు కిలు చెల్లించిన బడయగలదు. సరకు మొత్తము వాపసుచేయబడినది. ఫారములు వి. పి. పి మూలముగా పంపబడినీంపు.

టెండరు ఫారములతో సరఫరాచేయబడు కనరునందు టెండరునుంచి, చక్కగా కిలుచేసి, ఎదురుకపకునైన "ఫలవిధ స్టోరులను సరఫరాచేయుటకు టెండరు" అని కవరుపై వ్రాసి పంపుకొనవలెను.

ఎ. సి. ఓర్పురు, కంప్లైర్ ఆఫ్ ప్లాన్.

విదేశవార్తలు

ఫెడరల్ రాజ్యాంగ విధానము

అధికార విభజనము

ఒడంబడిక కుదురుటకు ఆ. స్వయంకును

లండన్, డిశంబరు 3:- ఫెడరల్ రాజ్యాంగ విధాన సిద్ధాంతమును ఆమోదించి జాపీనంత ఉత్సాహము చూడకు అధికార విభజనమునుగూర్చి ఒడంబడిక అంత త్వరితముగా కుదు రుటలేదు. ఫెడరల్ విధానమున సంస్థానాధీశుల అధికార మునుగూర్చి బికనీరు మహారాజా నిష్పటి సభలో స్పష్టముగా చెలియజేసిన అనుకూలమున్నగు సంస్థానాధీశులు ఫెడ రల్ విధానము నంగీరించుట గొప్ప త్యాగముతో గూడు కొన్నవారి. బ్రిటిషు సామ్రాట్టుతో సంస్థానములకు ప్రత్యక్ష ముగా పూర్వములేనే సంబంధ ముండవలెననిరి. ఇది చాల ముఖ్యమనిరి. రైల్వే పరిపాలనము, ఆర్థిక విషయములు సంస్థా నాధీశుల అధికారములోనే యుండవలెననిరి. రైల్వేలను ఫెడరల్ విధానములో కేర్వలెను విషయమునుగూర్చి రైల్వే విధానమును, శాసనములను మాత్రమే ఫెడరల్ విధానమునకు తెచ్చవలెననిరి. (బీబిసి రిపోర్టు)

ప్రధమ ఉపసంఘము

రెగ్జి, డిశం 3:- ప్రధమ ఉపసంఘము ఫెడరల్ రాజ్యాంగ విధాన మెట్లుండవలసిందీ అట్లుడే ఆలోచించుటకు మొదలిడిరి. ఒకదానికొకటి సంబంధము కలిగియున్న విషయము లెన్నియో ఇందు గలవు. చర్యనయమున ఇందులో ప్రత్యేకముగా కొన్ని విషయములనే దీర్చిగానిరి. ఆ తీసికొనుటలో మంచి రాజ కీయా నైపుణ్యముతో ఏర్పాటు చేసిరి. ఫెడరల్ విధానములో చేరువీ ఏదీ? సంస్థానములు రాష్ట్రములే చేరిన చాలునా లేక సంస్థానములు బ్రిటిషుఇండియా చేరవలెనా యని చర్చించిరి. రెండు శాసన సభ ఉండవలెనా లేక ఒకటే ఉండవలె? ఆన్ని విషయములను ఫెడరల్ అధికారమునకు లోపై యుం డవలెనా లేక దీనితోకాటు బ్రిటిషుఇండియా విషయములో నే ఆలోచించు అధికారముకూడ ఉండవలెనా? అట్టి సంద ర్భములందు ఏ విషయములు ఫెడరల్ విషయములుగ నుండవ లెను? ఎట్టి విషయములు బ్రిటిషుఇండియా విషయములుగ నుండవలెను? కార్యనిర్వాహకవర్గము శాసనసభల అధికారముల నుగూర్చి గూడ ఆలోచించవలసి యున్నది. ఈ రెండిటినిగల సంబంధమును నిర్ణయించవలెను. కార్యనిర్వాహకవర్గము రెండు శాసనసభల కుత్తరవారుగా నుండవలెనా? ప్రస్తుతముందున్న శాసనసభల గరిమిదీ? వాటి అధికారము ఏమి గావలెను? సం స్థానాధీశుల సామ్రాజ్యాధికారము వారి సంస్థానములందుండు విషయమును నిర్ణయించవలెనున్నది. సంస్థానములపై అధికారము బ్రిటిషు ప్రభుత్వ ము న కుం డ వలెనీ విషయమునుగూర్చి చర్చించవలె ననిరి. సంస్థానప్రజలు బ్రిటిషుప్రజలు కారనియు ఇతరవిషయములందు సమానభాగ ముగ అధికారసంబంధ ముండవలె నను విషయములు ఆలోచ నలోనున్నవి. ఈ ప్రకారము విషయములను చర్చించుట కొక విధానమును తయారుచేసి బ్రిటిషుఇండియాకును సంస్థానముల కును సాధారణసంబంధములగు విషయములను పరిశీలించుటకు ప్రారంభించిరి. ఈవిషయములనుగూర్చి వివరముగ పరిశీలనము ప్రారంభమాయెను. నాకొన్యాపారము, దీప స్తంభములు, ఓడలు పోవుపూర్వమును జూపు ఏర్పాటులు, నాకొన్యాపారముల పరి షీగారు లేపు, లంఘము, కరెన్సీ, నాణెములు, నేపొంగుబ్యాంకు వాణిజ్యము, బ్యాంకింగ ఇయ్యరెన్ను వర్తకంపెనీలు, ఇతర సంఘములు నల్లమందు తయారుచేయుట వాణిజ్యధికారము, దానినికయము, ఎక్సమిటి, పేట్రోలు, ప్రైవేట్ వర్ణపులపై అధి కారము, వాతావరణ పరిశీలులకును కనగూన్ క్రొత్తసంగతులు, డిప్రెసులు, కాపీరైటులు, ఇండియానుండి నిరపవాపుట, ఇండి యాను నిరపవాపుట, అంతర్ రాష్ట్రీయాలను ఆయుధకాల్పపా రము ఇండియానుసర్వే, వాతావరణకాల్పము, జనాభా జనన మరణములు, ఫెడరల్ సర్వేలు, ఫెడరల్ ప్రభుత్వస్థాపన, పబ్లికువర్క్సు కమిషను, ఫెడరల్ విధానమునకు తెచ్చవలెనని నూచించిరి. (నెల్లెస్)

ఆఫ్ఘానుమహారాజు విందు

(రూటరు ప్రత్యేకతంత్ర)

లండన్, డిశంబరు 3:- కొండుటేబిలు ప్రతినిధు లంద రును ఒకరి యధిప్రాయముల నొకరు దెనుకొని ఏకాభి ప్రాయముతో నిచ్చుటకు పీలవనటల ఆఫ్ఘాను మహారాజా విందొసగను, రీడింగు, పీలుప్రభువులు వచ్చిరి.

వ్యాయామ క్రీడలు-క్రికెట్టు క్రికెట్టు, ఆకాభంగము

హాబ్బుగారు 10, కుమార గాజు గారు 5 రన్నులుచేయుట

మద్రాసు, డిశం 4:- వేడు 11 గంటలకు, మద్రాసు క్రికెట్టుక్లబు యావరణయందు విజయనగరం జట్టువారు ఆట ప్రారంభించిరి. హాబ్బుగారు 10 రన్నులతోనే ముగిసిరి. కుమార గారావారు 5 రన్నులే చేయగలిగిరి.

* * * * *

విజయనగరం జట్టుకును చెన్నరాష్ట్ర జట్టుకును పోటీ

హాబ్బు, సబ్ క్విట్ ఫ్, నాయుమగార్లు త్వరలో అవుటు అగుట

మద్రాసు, డిశంబరు 4:- విజయనగరం జట్టుకును చెన్న రాష్ట్ర జట్టుకును క్రికెట్ పోటీ వేటి మధ్యాహ్నము 11 గం యం 30 నీ, ఆవరణయందు ప్రారంభమాయెను. ఉదయము 9-30 గం ఉండియే క్రికెట్ ఆభిమానులు చెన్ననగర వివిధ భాగములనుండి చిహులు వెళ్లగాని

తిరునల్వేళ్ళ జిక్కి జిక్కి బస్సులును ట్రాము బుడ్డెన్ని యను నిండియుండెను. మూడురోడ్లు నుండి కాలినడకవీధు దిల్లిన ఇనులు తెక్కిలేకయుండెను. మూడురోడ్లునుండి చిహు కువరకు ఒక్కటే జనసమూహము నడుచుచుండెను 10-30 గంటలకు పూర్వమే, ఆవరణమంతయు ప్రేక్షకులతో కిక్కిరిసియుండెను. ప్రేక్షకులసంఖ్య సుమారు 7000 మంది యుం డెను.

పోటీ మధ్యాహ్నము 11 గంటలకు సరిగా ప్రారంభ మాయెను. విజయనగరం జట్టువారు తమ మొదటి ఇన్నింగసును ఆడిరి. ప్రారంభములో హాబ్బు, సబ్ క్విట్ గార్లు ఆడిరి.

గోపాలకాగారు బాన్ స్ట్రాకొగారును బాంజేసిరి 10 నిమిషముల ఆటజరిగినపిదప 10 పరువులు ఆయెను గోపాలకా గారు చాలాబాగుగా బాంజేయించిరి. హాబ్బు సబ్ క్విట్ గార్లు కొద్దికొద్దిగా పరువులుజేయించిరి. 25 నిమిషములలో ఆటజరిగినపిదప 21 పరువులు ఆయెను హాబ్బుగారు 1 బాం డరీకొట్టిరి. 22 పరువులు ఆనసరికి హాబ్బుగారు కొట్టనబుతిన కేప్టెన్ లక్ష్మీనాథ్ గారు పట్టి, హాబ్బుగారిని ఆవుటుగావించిరి హాబ్బుగారు, అత్యల్పసంఖ్యయగు 10 పరువులమాత్రమే చేసిరి. (22-1-10.)

ఈబుతిన గోపాలకా గారు బాంజేసిరి తరువాత సబ్ క్విట్ గుగారిని మహారాజాకుమార్ గారుచేరుగానిరి పిదప కొన్ని ని మిషముల ఆటజరిగెను. 35 నిమిషముల ఆటకు 30 పరువులు ఆయె ను, ఇంతలో మహారాజాకుమార్ గారు రికరవులు జేసియున్న పుడు అవుటుఅయిరి. పిదకొట్టినబుతిన వార్డుగారు పట్టిరి, జగ న్నాధకాగారు బాంజేసిరి. పిదప కేప్టెన్ సి. కే. వాయుడు గారు సబ్ క్విట్ గుగారిని చేరుగానిరి. కొంత ఆట జరిగినపిదప స బ్ క్విట్ గుగారు కూడా 17 పరువులకే అవుటు - వింపబడిరి. వీరిని జగ న్నాధకా గారు బాంజేసి అవుటుగావించిరి.

35 పరువులకే ముపుర్లు ప్రఖ్యాతి గాంచిన ఆటగాండ్లు అవుటు గావింపబడిరి. మరికొంతసేపటికి కేప్టెను సి. కే వాయుడుగారు కూడ 31 పరువులకే అవుటు అయిపోయిరి. (37-4-3) వెంటనే దిలవారు ముసేసుగాడు కూడా అవుటు అయిరి. పిద ఒక పరుగైనను చేయలేదు. 37 పరువులకే 5 గురు అవుటు అయిరి. ఈవిధముగా గొప్ప ఆటగాండ్లు త్వరలో అవుటు అయిపోయినది గాంచినపుడు విజయనగరం జట్టు ఇన్నింగసు త్వరలో ముగియవలసి ఎంచుబడిన పిదప బాంజేసిరి ముస్తాక్ ఆలీగారు ఆటను కొన్ని నిమిషముల సాగించిరి 1 ఘంటకు 20 ని మి ష ము ల కాల ము ఆట సాగిన పిదప 30 పరువులు ఆయెను ప్రేక్షకులు ఆయె యుండెను. మరల కొంతసేపటిలోనే అమోగారు అవుటు గావింపబడిరి పిద 3 పరువులు మాత్రమే జేసిరి. ముస్తాక్ ఆలీ, వాయుడు గార్లు చెరికొంతవరకు ఉత్సాహమును పురికల్పెను అటయ ఆడిరి ముస్తాకుఆలీగారు బాంజే ఆడిరి 31 పరువులు జేసి రి ఇంతటితో పిరుమాడా అవుటుగావించబడిరి. ఇప్పుడే 36 పరువులు మాత్రమే ఆయియుండెను. 7 గురు అవుటుయిరి, జగ న్నాధకాగారు బాగుగా బాంజేసి 4 గురిని అవుటు గావించిరి సి. ఆర్. వాయుడుగారు కొంతవరకు ఆడి 14 పరువులు జేసిరి. పిరుమాడాఅవుటు గావింపబడిరి. పిద కొట్టినబుతిన నైలరు గారు పట్టిరి. 36 పరువులకే 3 గురు అవుటుగావింపబడిరి. మరికొంతసేపటికి గోపాలకాగారు కూడాఅవుటుఅయిరి. 39 పరువులకు 9 గురు అవుటుఅయిరి ఫలహారకాలమున విజయనగరంజట్టు 100 పరువులు జేసిరి ఒక రుమాత్రమే మిగిలియున్నది. పోటీఫలహారానంతరము జరుగునా,

పరువు వివరము

విజయనగరంజిల్లా మొదటి ఇంజనీరు	
జిల్లా (సి) ఇన్స్పెక్టర్ (బి) గోపాలన్	10
మోన్, కె. కె. (సి) కృష్ణస్వామి (బి) జగన్నాథన్	17
మహాబలాచారి (సి) వార్డు (బి) జగన్నాథన్	5
క్విట్ సి. కె. నాయుడు (బి) లక్ష్మణ్	8
మహాకా ఆర్ (బి) నైలరు	21
హార్ షునన్ (యల్. బి. డబ్ల్యు.) (బి) జగన్నాథన్	0
కొంబాల్ (సి) నైలరు (బి) జగన్నాథన్	8
సి. ఆర్. నాయుడు (సి) నైలరు (బి) ప్రిన్సిపల్	14
గోపాల్ గాంధీ (సి) నైలరు (బి) ప్రిన్సిపల్	6
ఎక్స్ట్రా	5

మొత్తము 9 గురికి పరువులు 101

చెన్నపురియందు దీపములు వెలిగించువేళ

రేపు శుక్రవారము 5 వ తేదీని సాయం. 6-12 గం.

శుక్రవారము 6 వ తేదీని సాయం. 6-12 గం.

మద్రాసు కార్పొరేషను రేడియో సంగీత

కార్యక్రమము

(గ్రామీణ సాయంకాలము 5-80 గం. నుండి 7 గం. వరకు)

(లిజువల్ క్లబ్ సమావేశమున)

రేపు మద్రాసు సేవాసన విద్యార్థులు దక్షిణాదియా సంగీతము - (గాత్రము.)

ఎం. ఎస్. ఎం. రైల్వేయిన్స్ట్రుమెంటు యూనియను:-
4-వ తేదీ నిర్ణయించబడిన సాధారణసభ్యుల సమావేశము 8-వ తేదీ సోమవారమునకు వాయిదావేయబడినది.

మద్రాసు పోస్టు తంలి తెలిగ్రాఫు కోఆపరేటివ్ సొసైటీ:- ఈ సంఘముయొక్క సాధారణ సభ్యుల సమావేశము దిసెంబరు 5 వ తేదీ శుక్రవారం సాయంకాలం 6 గంటల వరకు పోస్టాఫీసునందు జరుపబడును. సహకారము నలన గలగులాభముల గూర్చి మేజిట్రేటులకు ప్రదర్శనము గూడ జరుపబడును.

రాకపోకలు:- ఎ. ఆర్. రెబెల్స్ గ్రూపు మొట్టమొదట ఎల్లప్పుడూ ఎల్లప్పుడూ, బ్లాక్ స్టాంపు (పోలీసు డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరు జనరలు, గార్లు కోయంబత్తూరుకుండి శేషుడయ్య మద్రాసు సచ్చిరి.

లి. బి. ఎం. ముఖగప్పకెట్టిగారు నిన్న రాత్రి మద్రాసు విశిష్ట తిరువన్నామలై కేరి.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ వైసు ఛాన్సలరు ఆరు టి. ఎస్. తిరుమూర్తిగారు నిన్న రాత్రి మద్రాసు విశిష్ట వాల్తేరు నకు, రాజా సర్ అన్నామలై కెట్టి, ఎం. పి. ముత్తయ్యకెట్టి (యం. యల్. సి) గార్లు తిరువినాపల్లికి, రా. బి. కె. గోవిందాచారిగారు కోయంబత్తూరునకు, రెబ్బెన్లు కర్నూలు ప్రభుత్వగారు భార్య సమేతముగా పోరనూరుకు, పల్లికు ఇన్ స్పెక్టరు డిప్యూటీ డైరెక్టరు ఆరు ఆర్. ఎం. స్టాథంగారు కాలికట్ నకు, కొంబల్ గ్రేగారు ఈరోడ్డునకు, వెళ్లిరి.

ఇద్దరు కన్నపుదొంగలు పెంట్లుస్టేషనులో పోలీసువారికి పట్టుబడుట:- నిన్నటిదినమున పెంట్లు స్టేషనునందు టిక్కెట్టును కొనుగోడిన ముక్కగం, గోపాలకెట్టి అను వాట్లకు పోలీసునాచే అరెస్టుచేయబడిరి. వారు మొన్నటి రోజున తొండు రైల్వేలో నున్నయొక్క మార్వాడీకుండి 200 రూప్యములను దొంగిలించిరిని యొ అంధకృష్ణానదికి దొంగతనముల చేసి యుండిరినియొ దెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయి సభ:- మద్రాసు తేజన యూనియను ఆయాజమాన మున రేపు శుక్రవారం 5 వ తేదీ సాయంకాలం 5-30 గంటలకు పెరంబూరువారక్సులో వాడియాపాక్కునందు జరిగినది. పెరంబూరులో వరదలవలన గలిగిన నష్టము గూర్చి నష్టముపొందిన ప్రజల కష్టసరమైనను సహాయము గావించి, ఈ క్రింది ప్రయత్నము లుపయోగించుకుని శ్రమింతులు గావించి వివిధస్థాయివారుడు ప్రధానమంత్రి, పి. యస్. కోటేశ్వర, జ. శేషపతికెట్టి, జి. రామాంజులనాయుడు గురేర్, రాధాకృష్ణ, చా. విద్యారణ్య నాయుడు, పి. వి. ప్రసాద్ మొదలగు, మున్నగువారు, రా. బి. పి. టి. కుమారస్వామిగారు కార్పొరేషను ఆధ్వర్యమున ఆధ్వర్యమున జరిగినది.

తుపానుసంక్షోభము

రైల్వేల మరామత్తులు

మదరాసునుండి సూర్యపేటకు బండ్లు నడుచుచుండుట

జెజనాడ, దిసెంబరు 3:- "నేడు మధ్యాహ్నమునుండి సూర్యపేటకు జెజనాడకును మధ్య రైల్వే నడువసారంభించెను. మింజూరుకును పోన్సేరికిని మధ్య గండ్లు పూడ్చబడిన. మరల నధికమున వర్షము కురియుచున్నచో 5 వ తేదీ శుక్రవారము నాడు 8 డబ్బుల ఎక్స్ప్రెసును, 10 అవ్ పాసెంజరు ట్రెయిను సరాసరి పోగలవనియే నేను నమ్ముచున్నాను" అని ఎం. ఎస్. ఎం. రైల్వే సూపరింటెండెంటు సేతు తిలివార నంపెను.

(ఆ. ప్రె.)

చెంగల్పట్టు-అర్కోణము మధ్య రైల్వే

కంబేరం, దిసెంబరు 3:- (4 వ తేదీ) రేపు ఉదయమున 11-30 గంటలకు చెంగల్పట్టుకును అర్కోణమునకును మధ్య రైల్వే మరలనడుచును అని ఎస్. ఎం. రైల్వే డివిజను సూపరింటెండెంటు సేతు తిలివార నంపెను. (ఆ. ప్రె.)

చెంగల్పట్టు-అర్కోణము లైనులో బండ్లు నడుచుట ఆచారపాక్కు, దిసెంబరు 3:- "చెంగల్పట్టు-అర్కోణము లైనులో చెంగల్పట్టుకును అర్కోణమునకును మధ్య మరల బండ్లు నడుచుచున్నవి" అని ఎస్. రైల్వే ట్రాఫిక్ సూపరింటెండెంటు తిలివార నంపెను. (ఆ. ప్రె.)

గవర్న మెంటు సీనియరు ఇన్ స్పెక్టరు

రైల్వేసంచారము

తిరునల్వేలి, దిసెం 3:- సీనియరు ఇన్ స్పెక్టరు ఎస్. వి. ఆర్. పి. కింట్లను యిలవలను స్వేచ్ఛా ట్రెయిన్లో నిన్న మధ్యాహ్నమునకు యిలవల్లికి వెళ్లిరి. ఇలవల పరిశీలించినపిమ్మట టెంకాశి-విరుధుంగరు కార్డు లైనుమీదుగా దిండిగలు వెళ్లిరి. విల్లిపురుకును చెంగల్పట్టుకును మధ్య గండ్లుపడినది తెలియుటవలన వారు తిన్నవెల్లి తిరుమూలై నకు వెళ్లి మాని దిండిగలుకు వెళ్లిరి. (ఆ. ప్రె.)

శ్రీరంగంరోడ్డు రైలుస్టేషను మార్పుట

తిరునాపల్లి, దిసెంబరు 2:- శ్రీరంగము రోడ్డు రైలుస్టేషనును ఇప్పుడు కంబరంపేటకును ట్రీప్ మెన్టునిసింబు వాటరువర్క్సుకును చేరువగానుండు 25689 మొలవద్దకు మార్చెదనని రైల్వే అధికారులు కులత్తై తాలూకా రైలు ప్రయోజికుల సంఘపు అధ్యక్షునకు తెలియజేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

మదరాసు బీచ్ స్టేషనుకును అచ్చెరపాకముకును మధ్య రైల్వే

మదరాసు, దిసెంబరు 3:- ప్రస్తుతము యస్. వి. ఆర్. లో అచ్చెరపాకమువరకు మాత్రమే రైల్వే పోవుచున్నది. ప్రస్తుతము 121 అవ్ ట్రెయిను 236 డబ్బులపాసెంజరు ట్రెయినులమాత్రమే నడుచును. వీటిలో చేటపాపాకూడ వంప బడును.

121 ట్రెయిను ఉదయమున 6 గం 20 ల బీచ్ స్టేషను బయలుదేరి 8 గం 26 లకు చెంగల్పట్టు చేరును. స్వేచ్ఛలు ఉదయమున 10 గంటలకు చెంగల్పట్టునుండి బయలుదేరి 11-37 గం. అచ్చెరపాకము చేరును.

మరియొక స్వేచ్ఛలు

ఉదయమున 8-30 గంటలకు చెంగల్పట్టు వద్దనుండి బయలుదేరి 10-7 గంటలకు అచ్చెరపాకము చేరును. ఒక స్వేచ్ఛలు సాయంకాలము 4-30 గంటలకు అచ్చెరపాకము వద్దనుండి బయలుదేరి 6 గంటలకు చెంగల్పట్టు చేరును.

ఇంకొక స్వేచ్ఛలు

మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు అచ్చెరపాకమునుండి బయలుదేరి 8-35 గంటలకు చెంగల్పట్టు చేరును.

236 ట్రెయిను సాయంకాలము 4-15 గంటలకు చెంగల్పట్టునుండి బయలుదేరి రాత్రి 7-5 గంటలకు బీచ్ స్టేషనుకు వచ్చును.

దక్షిణమునుండి స్వేచ్ఛలు ట్రెయిను

దక్షిణమునుండి విచ్చిన ప్రయాణికులతో ఒక స్వేచ్ఛలు ట్రెయిను ట్రీప్-కోడ్డు లైనుమీదుగా నేడు ఉదయమున 11-45 గంటలకు మదరాసు పెంట్లు స్టేషనుకు వచ్చెను. వీటిలో చాలమంది మధుర తిరునాపల్లి ప్రాంతములనుండి వచ్చిరి.

బాంబాయి క్రాసికలకు క్రొత్త సంపాదకుడు

ఎల్. జి. ఫేరుగారు డిక్లరేషను నిచ్చుట

బాంబాయి, దిసెం 2:- యస్. పి. (జెల్వీగారికి శత్రు వేయబడినందున యల్. జి. ఫేరుగారు సేతు ఫిఫ్ (పెన్సిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో యెడిటరుగా డిక్లరేషను యిచ్చెను. (ఆ. ప్రె. స్వేచ్ఛలు)

నీలగిరి కొండలకు వెళ్లగోరువారికి

సౌకర్యములు

కూనూరులో గాలివాన

కూనూరు, దిసెంబరు 3:- నిన్న రాత్రి యిలవల పెద్ద గాలివాన పడినది.

క్రైష్ణమన్ సెలవులకు చాలమంది చెన్నపురినుండి కొండలకు వచ్చెదరు గాన ప్రయాణసౌకర్యములను కలిగించుటకు గూర్చి అసిస్టెంటు ట్రాఫిక్ సూపరింటెండెంటు నిన్న నడటి స్టేషనుమాట్లతో సంభాషించెను. టిపాలను ప్రయాణికులను తీసుకొని వెళ్లుటకు రైల్వేవారు బస్సులను యేర్పాటుచేసెదరు. ఉదయమున 11 గంటలకు మెట్టుపాలెమువద్ద బస్సులు సిద్ధముగా నుండును. 11 గం-15 నిమిషముల కిటకుండి బయలుదేరును. ట్రెయిను రేటులే బస్సులకుగూడ పుచ్చుకొనబడును మదరాసు లోను యితర స్టేషనులలోను ఉదకమండలమునకే టిక్కెట్లు యియ్యబడును. (ఆ. ప్రె.)

చెన్నపురి తుపాను స్థితి

రెడ్ హిల్సు చెరువులో నీరు

మదరాసు, దిసెంబరు 3:- ఈ చెరువులో నీరు 45.47 అడుగుల న్నది. అనగా చెరువు మట్టునకు 10 అంగుళములకు పైచ్యుగానున్నది. 30 వ తేదీ ఆదివారమునాడు పైచ్యు నీటిని తూములగుండా వదలివేసిరి. 1921 దిసెంబరులో యీ చెరువులో నీరు 45.1 అడుగుమాత్రమే యుండెను.

తుపాను సహాయనిధి

చెన్నపురి కార్పొరేషను వారేర్పరచిన సహాయనిధికి యింకవరకు 829 రూపాయలు లభించెను. టి. ఎస్. రామ స్వామయ్యగారు గారొక్కరును 860 రూపాయల దిచ్చిరి. కార్పొరేషను కౌన్సిలరు లండనుకులసి 399 రూపాయల దిచ్చిరి. కవి వనరు స్మితుగారు 25 రూపాయలు కార్పొరేషను ఉద్యోగులు 38 రూపాయలును యిచ్చిరి.

చేరిలకు అధికముగు నష్టము

వ్యాపర్యాడి చెరువు గట్టు తెగి పోవుట వలన వినాయక పురం చేరికి నికన్ని కోయిలు చేరికి ని పెరంబూరులో చుక్కా పాలెమునకును చాల నష్టము కలిగినది. ఈ పాలెములో 500 యిండ్లును పై రెండు చేరిలో 500 యిండ్లును కూలినవి.

29 వ తేదీ శనివారము రాత్రి 9 గంటలకు నీరు యిండ్లలోనికి రాసాగెను. రాత్రి 12 గంటలకు పాలెములోని ప్రజలు పారిపోయిరి. పెరంబూరు స్టేషనుమాట్లకు 5000 మంది ప్రజలకు ఆశ్రయమునగెను.

30 వ తేదీ ఉదయమున జమాలియ్య అరబికుకాలేజీ ప్రిన్సిపాలు ఆబ్దులు జాలాలుగారు కాలేజీ హోస్టలువారును యీ అనాదిల నాదరించిరి. రాజాబహదరు మొదలియ్యరు బహదరులలోగూడ వీరికి తా వొసగబడెను. పెరంబూరులో గొప్ప భూస్వామియగు రాజాబహదరు మొదలియ్యరుగారు టి. ఎస్. రామస్వామయ్యగారు మైలాపూరు కార్పొరేషను కమిషనరు స్మితుగారును జమాలియ్య హోస్టలువారును 1 వ తేదీ సోమవారమునాడు వీరికి భోజనములు పెట్టిరి. వీరికి సహాయము చేయుటకు పెట్రోన్ కనీసము 10000 రూపాయలు కావలెను" అని హెచ్. ఎం. జగన్నాథం ఎం. ఎల్. సి. గారు ప్రకటించిరి సర్వెంటు ఆఫ్ యిండియా సొసైటీవారును ఎస్. వి. హ్యూమెన్ ట్రేయిను లీలవారును కార్పొరేషను కమిషనరును 20 వ దివిజను రేటు చేరురును, కార్మికసంఘములవారిలు మరి పెన్సి-మందియ్యగూడ వీరికి సహాయము చేయుటకు ధనమును సమూహముచూర్చురు.

మదరాసు కార్పొరేషనువారు 6000 రూపాయలు

నిచ్చుట

తుపానువలన నష్టపడినవారి సహాయముకొరకు చెన్నపురి కార్పొరేషనువారు 6000 రూపాయలు నిచ్చిరి.

గాన ప్రదర్శనము:- చెన్నపురి స్ట్రీట్ స్వదేశీ సంఘమునకు సహాయార్థము మైలాపూరు సంగీత సభామండలముండు(నడుమిడి, కంబారం 7 వ తేదీ సాయంకాలం 5 గంటలకు జరుపబడును. చిత్తూరు సుబ్రహ్మణ్యప్పిల్లెగారి గాత్ర సంగీతము యితర వాద్యములతో సహా ప్రదర్శింపబడును

వి. సి. ఎస్. వరీక్ష

ప్రభుత్వ ప్రకటన

ఇండియను సివిలు సర్వీసు వరీక్ష 1931 ఆగస్టు నెలలో లండను నగరముందు జరుపబడును. పరీక్షకు నిర్ణయించబడిన వరీక్షు గ్రంథములును యితర వివరములును ఫోర్ట్ సెంటువార్డ్ గెజట్టులో ప్రకటింపబడును.

అరెస్టులు, శిక్షలు

అమృతలాల్ థక్కరుగారి కేసు

పి.కె.టింగు ఆర్డినెన్సు సమాప్తిలో
పునర్విచారణ సమాప్తమగుట

వాడియాడు, డిసెంబరు 3:—సర్వోన్నత ఆఫ్ ఇండియా సౌనెటికి చెందిన అమృతలాల్ థక్కరుగారు కెంబర్రామండల నెడున్సు జడ్జిగావించిన, మేజిస్ట్రేటుమండల పునర్విచారణ నంద పరిసినదిగా విధింపబడియుండెడిది. కెయిరా మేజిస్ట్రేటు, పి.కె.టింగు ఆర్డినెన్సు సమాప్తమగుటతో పునర్విచారణావసరమును సమాప్తమగుచున్నదని థక్కరుగారికి తెలిపెను. (ఫీ.ప్రె.)

అహమ్మదాబాదు

14 మంది పి.కె.టింగు శిక్ష

డిసెంబరు 3:—14 మంది పి.కె.టింగు గౌరవ మేజిస్ట్రేటు ముందు, పి.కె.టింగు 148 సెక్షన్ క్రింద, అక్రమసమావేశము నందున్నందులకుగా 6 నెలలు కఠిన శిక్ష విధింపబడిరి. (ఫీ.ప్రె.)

అస్సాములో 1000 అరెస్టులు

గాహతి, డిసెంబరు 3:—రాష్ట్ర కాంగ్రెసుకమిటీ కార్యదర్శి నేడవ ప్రకారము, అస్సామునందు ఇప్పటికి మొత్తము 1000 మంది అరెస్టు చేయబడిరి. వీరిలో 24 మంది స్త్రీలు గలరు. ఇందులో 850 మందికి శిక్షలు విధింపబడెను. శిక్షలలో ఇరవై శత్రు స్త్రీలు గలరు. (ఆ.ప్రె.)

బెంగాలు

కుల్నా న్యాయవాదికి శిక్ష

కుల్నా, డిసెంబరు 3:—న్యాయవాదియు స్థానిక కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శియు నగు మండలాల్ ఘోష్ గారు కాంగ్రెసు కార్యాలయమున కైత్రము గల వాడు నొసరినందులకు గాను, పి.కె.టింగు 157 సెక్షన్ క్రింద 3 నెలలు శిక్ష దును, రు. 100 జరిమానాయు విధింపబడిరి. (ఆ.ప్రె.)

మద్యశాలల పి.కె.టింగు

కలకత్తా, డిసెంబరు 3:—ప్రతాపసింహుడు, మరి ముగ్గురును బైతాఖానాలో మద్యశాలను పి.కె.టింగు చేయుచు రాకపోకలకు నిరోధము గావించిరిని చెబి రు 10 జరిమానా తోక 10 కోట్ల అమ్రెడు విధింపబడిరి. (ఫీ.ప్రె.)

“నాయక్” సంపాదకుడు

బంగాళీ దైనికపత్రిక “నాయక్” సంపాదకుడు రాజద్రోహ నేరముక్రింద అరెస్టు చేయబడి, వ్యక్తినిర్ణయ ప్రకరము మీద విడిపింపబడెను. (ఫీ.ప్రె.)

స్త్రీ సత్కారముల విడుదల

కలకత్తా, డిసెంబరు 3:—70 టేండ్ల వృద్ధు వారి సత్కారమునకు కథ్యక్షురాలు మోహినీదేవి గారు జోరబంధు వార్షిక దినమున 3 నెలలు శిక్ష విధింపబడి, అనంతరం విముక్తిగాంచి నది. బుర్రాబజార్ లో జరుగు పి.కె.టింగునకు 4 నెలలు శిక్ష తయైన తీరావతికాపురగారును విడుదలగాంచిరి.

బజార్ సతిగారి యుద్ధోధము

కలకత్తా, డిసెంబరు 3:—“స్త్రీలనుండి మహాత్ముడు యెక్కువనేమియు కోరలేదు. పురుషులు పెక్కు విధముల ఉద్యమభారము వహించియున్నారు. పలువురు తమజీవన పథముల వీడిపోయినారు, వ్యాపారమును త్యజించినారు. స్త్రీలుకై వేలకొలదిగా లాభదెబ్బలను పాలమాలలపై గైకొనినారు. స్త్రీలు ఆకట్టుములన్నిటిని భరింప నవసరములేదు. కాంగ్రెసు కార్యక్రమమున మాట్లాడేమిగు విదేశీవస్త్ర బహిష్కరము నొక్కదానిని మనము పూర్తిగా నిర్వహించవలెను.” అని స్త్రీమతి జానకిబాయి బజార్ గారు ఆల్బర్టువోల్ లో సమావేశమైన బంగాళీ వారీమణుల మహోద్ధోధగావించెను. ఈదినం ఉదయమే జైలునుండి విడుదలగాంచిన స్త్రీమతి మోహనదేవిగారు అగ్ర్యక్షతవహించిరి. సభలో జైలునందు వారి సత్కారమునకు కథ్యక్షులు వడికిన నూలు చెండలకుల గజములు ప్రదర్శింపబడెను. (ఫీ.ప్రె.)

విమాన శాఖోద్వోగి అరెస్టు

బొంబాయి, డిసెంబరు 3:—చత్తాశ్రేయ లక్ష్మణపట్వర్ధను గారు, విమానశాఖయందు లెఫ్టెనెంట్ గ నుండినవారు నమ్మకస్యావిద్రోహము చేసినందుకు లాహోరు మేజిస్ట్రేటుగారి ఉత్తరపు ప్రకారము అరెస్టు చేయబడిరి. లాహోరుకి గొంపాబాదుదురు. అచట విచారణ జరుగును. (ఫీ.ప్రె.)

ఆంధ్ర దేశము-శిక్షలు

గుంటూరుజిల్లా, చేబ్రోలు గ్రామస్థులు శ్రీయుత దేవభక్తుని అపవిత్రంగయ్యగారు తమ 6 మాసముల మైదును అనుభవించి దీపావళి అమావాస్యవాడు విడుదలయై వరల 17 (1) సెక్రింద అరెస్టుచేయబడి బాపట్లలో 6 మాసములు పి.కె.టింగు కఠినశిక్ష బడిసిరి.

శ్రీయుత తేజాశిరాపురస్థులు పి. రామారావుగారు గూడ తమ 6 మాసముల మైదు ననుభవించి విడుదలయై వరల చెంటనే అరెస్టుచేయబడి 6 మాసముల శిక్షకు పాత్రులైరి. పి.కె.టింగు, కఠినశిక్ష.

శ్రీయుత చంద్రమూర్తి రామారావుగారు కల్లూరు జైలు నుండి విడుదలయై నిన్న ఇచ్చటికి వచ్చివాడు.

నేటి శివరామకృష్ణయ్య.

బెంగాల్ శాసనసభ

ఫిబ్రవరి 9 తారీఖున ప్రారంభ మగును

కలకత్తా, డిసెంబరు 3:—రాజ్ ఘోషు బెంగాల్ శాసనసభాసమావేశము మాతనపభామందిరమున ఫిబ్రవరి 9 తారీఖున జరుగును. (ఆ.ప్రె.)

హైకోర్టుపై జాతీయపతాకము

ఒక అరెస్టు

చెన్నై, డిసెంబరు 4:—నేటి మధ్యాహ్నము నుండి రు. 15 ఘంటలకు ఆర్. నరదరాజులవారును అనేక సత్కార గ్రహి యొకరు హైకోర్టుపై పతాకమును గల మూడు అంశముల నెక్కి యచట జాతీయపతాకము నానె నియు, అందు వెంటనే అరెస్టు చేయబడినయు చెలియుచున్నది.

(పి.మ్యుట) అరెస్టు చేయబడిన వారిని కిక్కిరిస్తూ వస్తూ గొంపాబాదుగా, ఆయుద్ధోగి యతనిని మరదించి వదిలివేసెను.

బొంబాయి కాంగ్రెసుసాధము

బందిఖానా యగుట

దీనియందు సత్కారములు క్రిక్కిరియుచుండుట బొంబాయి డిసెంబరు 4:—కాంగ్రెసు భవనము తాత్కాలికపు బందిఖానాగా చేయబడినది. సత్కారములు క్రిక్కిరింప విచారణలో నున్నవారు ఇతర బందిఖానా యింటికి నుర్ప బడుచున్నారు. (ఫీ.ప్రె.)

ప్రస్తుతము

మీకు మంచి తరుణము!

1930 బోనసు

మీరు ప్రస్తుతము పూడెన్సి

యల్ లో భీమాచేసిన 31-12-1930 తేదిన

అమలులో నుండు లాభముల కల

సిన పాలిసి లన్నిటికిని ఒక

వాయిదా ప్రీమియము చెల్లించబడి యుండి

నప్పటికిని నిర్ణయించబడు ఒక సర్దిరం బోన

సును పొంద మీరు అర్హులు.

పూర్తివివరములకు ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయుడు.

THE PRUDENTIAL ASSCE. CO., LTD.

CLIVE BUILDINGS, CALCUTTA

or to

BRANCH OFFICE:

C/O GILLANDERS ARBUTHNOT & CO.

POST BOX NO. 261,

NORTH BEACH ROAD, MADRAS.

INSPECTORS: V. R. JANAKIRAMA IYER,

THE CRESCENT, MYLAPORE.

S. N. K. SUNDARAM, BEZWADA.

CHIEF AGENTS: PEIRCE LESLIE & CO.,

V. 20. CALICUT, SOUTH INDIA.

PRUDENTIAL

రాండుటేబిలు సమావేశము

ఇంతవరకు రాండుటేబిలు సమావేశములో జరిగినవి యేమని విచారించెదము. రాండుటేబిలు సభా ప్రారంభసమయమున ఉపన్యాసము లెన్నియో గావించబడెను. కాని దీనియందు స్వరాజ్యవిధానమునంగతి నిర్ణయింపబడ దయ్యెను. ఫెడరల్ స్పూత్ర మామోదింపబడి, అందు నిమిత్త మొక కమిటీ ఏర్పడెను. ఈ కమిటీయందు సభ్యులెవరుగ నుండవలయునను ప్రశ్న పరిష్కారము గాక, సమావేశమునకు వచ్చినప్రతినిధుల సందరను సభ్యులుగ నేర్పరచిరి. ఇట్టి ఫెడరల్ కమిటీయందయినను సంపూర్ణ బాధ్యత విషయము నిర్ణయింపబడలేదు. ప్రతినిధు లందరును ఈవిషయమై కలసి చర్చించుట కవకాశము తొలగెను. దీనికి మార్గ, బర్మాను ఇండియానుండి విడదీయవలయునను సూత్ర మామోదింపబడెను. కార్యనిర్ణయసంఘ మొకటి ఏర్పడెను. ఇది సభకమిటీలను నియమించెను. ఇట్టి కమిటీ లింతవరకు మూడు ఏర్పడినవి. వీనిలో రెండు కమిటీలు ఫెడరల్ ఏర్పాటులకు సంబంధించినవి. ఒకటి కేంద్రస్థానమునకును, రెండవది రాష్ట్రములకును సంబంధించియుండెను. మూడవది బర్మా విభాగమునకు సంబంధించియున్నది. ఇంకను ఎన్ని ఉపసంఘము లేర్పడునో తెలియదు. ఉపసంఘము వారి మొదటకు ప్రభుత్వబాధ్యత చర్చకు రావచ్చును. వీరు ఎటుల నిర్ణయించిన, నటుల జరుగును. పెద్దకమిటీవారు సభకమిటీ వారి నిర్ణయముల నామోదించుట సహజము.

కేంద్రస్థానమునందు బాధ్యత యివ్వ డవ్వడే పనికిరాదని, వైఉపసంఘమువారు నిర్ణయించుచో ఆ ప్రశ్న అంతటితో నిలిచిపోవును. మొదటిసభ కమిటీవారి విచారణ చాలకాలము పట్టినవియు, నిది మిగుల కష్టసాధ్య మగు ననియు, నేటివార్తలు చెలుపుచున్నవి. ఏయేశాఖలను ఫెడరల్ ప్రభుత్వమువారు పాలింపవలయు నను ప్రశ్న విచారించబడుచున్నది. కాని అధినివేశస్వాతంత్ర్య మేమయినది, ప్రభుత్వబాధ్యత ఏమయిన దను ప్రశ్నలు, లెరుచుగ వినుపించుచున్నవి, ప్రీవెన్సు లండను తంతివార్తలు చెలుపుచున్నవి. ఫెడరల్ విధానము గూర్చి అంగీకారము గుదిరినగాని ప్రభుత్వబాధ్యత గూర్చి విచారింప వీలు లేదని, లిబరలు కన్సర్వేటివు పక్షములవారు పట్టుదలతో బలుకుచున్నారట. వీరికోర్కె నెరవేరవచ్చును. స్వరాజ్యము లభించునను నిశ్చయము లేనియెడల, ప్రతినిధుల మధ్య అంగీకారము గడుదుటదుర్లభము. ఇంతకుపూర్వము

కొన్ని వరతులు ఈ లోబడి నున్ను నివేశాజక వర్గముల నామోదించిన మహమ్మదీయప్రతినిధులిప్పుడు, ప్రత్యేక నివేశాజకవర్గములు మాత్రమే కావలయుననిపట్టుదల జూపుచున్నారు. ఈవిషయమై తాము లొంగుటగు వీలు లేదని, ఆగ్రాహనప్రభృతులు దెలిపినటుల తెలియుచున్నది. అందుచే, హిందూమహమ్మదీయ సమాధానప్రయత్నములు విరమింపబడినవి. సంస్థానముల విషయమున గూడ అంగీకారము గుడుగునని దోచదు. బిక్టెరు మహారాజుగారు దెలిపిన వరతుల జూచిన, ఫెడరల్ విధానమునందు గూడ సంస్థానాధీశులు తమనిరంకుశాధికారమును నిలుపుకొని, హిందూదేశముపై సభికారము చలాయించజూచుచున్నారు. తమ పరిపాలనపు హక్కులతో సమాత్రము జోక్యముండగూడదనియు, రాజప్రతినిధిగారితో ఒడంబడిక గుడుర్చుకొనుటకు తమకు సరాసరి సంబంధ ముండవలయు ననియు, బిక్టెరు మహారాజుగారు కోరుచున్నా గ. అంతియగాని, ఫెడరల్ ప్రభుత్వమునకు లోబడియుండుటకు వీరంగీకరింప రని తోచును. ఇట్టిస్థితిలో ఫెడరల్ విధాన మెటుల ఏర్పడగలదో తెలియకున్నది. ఇంతకు పూర్వము ఫెడరల్ విధానమునట్ల తమకు విశ్వాసము గుదిరెనని పోతిన, శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు గూడ, అధినివేశస్వాతంత్ర్యము ప్రాప్తించు నను నాశ లేనిచో యీ విషయమై తమ భావములను మాగుర్చి సహానినచున్నది, పలికిరి. సర్ సప్రూగారు మితవాదపక్షముతో సంబంధమును వదలుకొని, శాస్త్రప్రభృతులతో నేకీభవించక, ఒంటిరిగ మెలగుటకు నిశ్చయించినటుల తెలియుచున్నది. స్వరాజ్యమునొనగని ఫెడరల్ విధానమునుగూడ వీరామోదించెదరని తోచును. ఇట్టివారిని లోబరిచికొనగలిగిన, రాండుటేబిలు సమావేశమున కెట్టిమహిమ గలదో చెలువనక్కరలేదు. తాము ప్రతిపాదించిన ఫెడరల్ ఏర్పాటుల నే, రాండుటేబిలు సమావేశము ఆమోదింపక తప్పదయ్యెనని, సైమనుగారు సగర్వముగ చాటుటబట్టి, ఇంతవరకు సైమనుగారికే నిజమగు విషయము గలిగెనని చెప్పవచ్చును. బర్మాను విడదీయు విషయమున గూడ, సైమనుగారి పంతము ఎట్టి ఆటంకము లేకనే నెగ్గినందులకు, వారు సంతృప్తవృద్ధులు గాకమానర.

అధినివేశస్వాతంత్ర్యమునకు ప్రాముఖ్యము నొసగునిమిత్రము డాక్టరు మూంజీప్రభృతు లొక పక్షముగ నేర్పడినటుల, తెలిసిన గాని, వీరిప్రయత్నములు ఫలించునని తోపదు. వీరయినను తగిన ప్రయత్నములను సలుపుచున్నటుల దోపదు. అధినివేశస్వాతంత్ర్యమును రాండుటేబిలు సమావేశము తప్పక ఆమోదింపవలయునని వీరు మనఃస్ఫూర్తిగ గోరుచో, ఆవిషయమై ఆశ లేన పుడు, రాండుటేబిలు సమావేశముతో సంబంధమును వెంటనే వదలుకొనుటమేలు. ఇంతవరకు హిందూదేశమున చెలరేగుచున్న తీవ్రనిర్బంధ విధానము గూర్చి యైనను, ప్రతినిధులు తమ యసమ్మతిని బలముగ దెలిపి, రాండుటేబిలు సమావేశ విషయమున కిది ప్రబలప్రతిబంధక మని వ్యక్తపరుపరయిరి. ఈ సమావేశమునకు వెడలిన మితవాద ప్రమాఖులలో ఒకరిమాట ఒకరికి కలియలేదు. సప్రూగారు ఈ పక్షమునుండి తొలగిపోయి

స్వతంత్రవైఖరి నవలంబించుచున్నారు. మితవాదులయినను ఒక్కత్రోవ దొక్కుటకు మారుగ, సప్రూగా రొంటరిగ చేయగల ఘనకార్య మెద్దియో తెలియదు. హిందూమహమ్మదీయప్రతినిధులమధ్య చాటరాని విభేదములు పొడసూపినవి. స్వదేశసంస్థానప్రజలు తమ అసమ్మతిని చెలుపుచు బంకిన తంతివార్త జూచిన, సంస్థానాధీశులవైఖరిని వీరామోదించుట లేదని విడిత మగును. ఫెడరల్ శాసనసభలో సంస్థానప్రజలకు ప్రాతినిధ్య ముండవలయు ననియు, తమ ప్రతినిధులను ఎన్నికొను హక్కు వారి కుండవలె ననియు, నర్వాధికారము ఫెడరల్ ప్రభుత్వమున కుండవలయునేగాని, రాజప్రతినిధిగారికి కాదనియు, సంస్థానప్రజలు విన్నవించిరి. ఇట్టి విభేదములమధ్య రాండుటేబిలు సమావేశము భారతదేశమునకు స్వరాజ్యము నిచ్చుట కంగీకరించుచో మాత్రము, ఆశ్చర్యమే యగును.

బోర్స్టులు చట్టము

బోర్స్టులు చట్టము రాజకీయ నిర్బంధితులకు అన్వయింపదని, స్కెల్టారు సెషన్సుజడ్జిగారు చెల్లిన తీర్పులోని విషయములను, యంతకుపూర్వము అడ్వక్టేటు-జనరలుగ నుండిన టి. ఆర్. వెంకట్రామ శాస్త్రిగారు సమర్థించుచున్నారు. ప్రస్తుత అడ్వక్టేటు-జనరలుగారు కూడ ఇటులనే అభిప్రాయ మిచ్చినటుల తెలియుచున్నది. ఈ విషయమై ప్రభుత్వమువారు మేజిస్ట్రేటులకు సరియగు ఉత్తరువుల బంపి, న్యాయశాస్త్ర వైఖరి ఎటులున్నదో తెలుపుట ధర్మము. హైకోర్టువారి విషయమై స్థిరనిర్ణయము గావించి, మేజిస్ట్రేటు లిచ్చవచ్చిన శిక్షల విధింపకుండ నివారించుట శ్రేయస్కర మగును. బోర్స్టుల స్కూలు, మామూలుజయులకన్న నికృష్టముగ నున్నదని, అక్కడ నివసించెడివారు చెలువుచున్నారు. డాక్టరు వరదరాజులునాయుడుగారి విషయమై గవర్నరుగారితో సంప్రతించియుండిరి. అందుచే, ప్రజాభిప్రాయము పాలకులకు దెలియదనుటకు వీలు లేదు. నేటిదినము గోఖలేమందిరములో నీ విషయమై అసమ్మతి సభగూడ జరుగనున్నది. బోర్స్టుల స్కూలులో శిక్షణపేరుతో, మామూలు కాలముకన్న నెక్కువకాలము శిక్షల విధించుట, అసభ్యము. యువకులు ప్రస్తుత రాజకీయోద్యమములో పాల్గొనకుండ నిరుత్సాహపరుప వలెనని నచో, ఇతరమార్గముల నవలంబింపవచ్చును గాని, క్రిమినల్ జాతుల వారై యుద్దేశింపబడిన బోర్స్టులు చట్టమును దేశభక్తిచే ప్రేరితులయినవారిని నిర్బంధించుటకై దుర్వినియోగపరచుట, మిగుల అక్రమము. ఆరితేరిన నేరస్థులనుండి యువకులనునేరుజేయదలచుచో, వారికి కారాగృహమునందే ప్రత్యేకపు ఏర్పాటుల జేయవచ్చును. అంతియగాని, ఘోర నేరముల నొనర్చినవారితోబాటు రాజకీయనిర్బంధితులను సంచత్సరముల కొలదియు, బోర్స్టులు పాశశాలలో నుంచుట, ఏవిధమున జూచినను కూర మగుచున్నది. వెంకటరామశాస్త్రిగారు సూచించినటుల, దేశభక్తిచే ప్రేరితులై ప్రస్తుతోద్యమమునందు పాల్గొనుచున్నవారిపక్షాంతితో నేకీభవించక పోయినను, వారు నేరములొనర్చు అభ్యాసముగల

వారని శత్రువులను జెప్పగాను. ప్రస్తుతాద్య మును అణచివేయుటకు, ఎట్టికట్టును లయినను ఉపయోగపడుచున్నది. రాజకీయనిర్బంధములు కేసు లలో డిఫెన్సు బెట్టుకొనక, శిక్షలను సంతసముతో స్వీకరించుటచే, ఎట్టిశిక్షను విధించుటకయినను అధికారులు కానుకనుకొన్నారు. ఇట్టి సమయములందు తమబాధ్యత మరింతయధిక మని మీరు గ్రహించుకొన్నారు. ప్రసిద్ధి పొందిన న్యాయవాదులు తమ యభిప్రాయము నిపుడు చెలిపియుండుటచే, ప్రభుత్వమువారు తగిన యుత్తరపుటను బిప్పి, న్యాయభంగమును నివారించుట యవసరమగును.

భారతశాసనసభ : నిర్బంధశాసనములు

రాజాపు భారతశాసనసభ జనవరి 14 వ తేదిన జరుగు నని, అసెస్సీయేటుకు ప్రెస్సు వార్తలు చెబుచున్నవి. ఆనాడు సభ్యులు రాజభక్తిప్రమాణముల బైకొందురనియు, రాజప్రతినిధిగారు 16 వ తేదిన ప్రస్తుత రాజకీయస్థితి గూర్చి ప్రసంగించెదరనియు, తెలియుచున్నది. ప్లేటుకొన్నిసభ ఫిబ్రవరిలో గూడును. భారతశాసనసభలో నేయేదియములు చర్చింపబడునో తెలియలేదు. శాసనసభ్యులయినను తీర్మానములను బంపలేదట. కాని ప్రభుత్వకార్యక్రమములో ఒక్క విషయము ప్రధానమై యొప్పుచున్నది. ఇటీవల కాల పరిమితి ముగియటచే అడుగంటిన పత్రికాశాసనమును, ఇతర ఆర్డినెన్సులను జేర్చి ప్రభుత్వము వారు నిర్బంధచట్టములను ప్రవేశపెట్టెదరని, తెలియుచున్నది. నూతన శాసనసభలో నిట్టి నిర్బంధచట్ట ముమోదించబడు ననుటకు సందియము లేదు. ఇంతియగాక ప్రభుత్వమువారికి డబ్బులోటు చాల గలుగుననియు, దీనిని భర్తీజేయు టకులని విచారించబడు ననియు, వార్తలు సూచించుచున్నవి. ఈమారు శాసనసభలో నెట్టిపక్షములుండునో తెలియలేదు. కాని, మొనకటి పక్షముల ననుసరించియే, స్థానిక తీర్మానపబడునట. కాండు టేబిలు సమావేశ ప్రతినిధులలో కొందరు నూతన పక్షము నేర్పరచెదరని తెలియుచున్నది. ఈపక్షములలో నేది యయినను, దేశస్వాతంత్ర్యమునకు తోడ్పడ గలుగునని తోషదు. నిర్బంధప్రయోగమునకు తోడ్పడుటకు మాత్రము, రాజాపు భారత శాసనసభ పూర్తిగ బనికివచ్చునని భావించవచ్చును.

దూది : రైల్వేరేట్లు

దూదిపై రైల్వేరేట్లను తగ్గింపవలయు నని, కాటానుకమిటీవారు సూచించియుండిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి నూచన నిపుడు ఆచరణలో బెట్టవీలులేదని ప్రకటించిరి. రైల్వేల కిడివరకే నష్టము గలుగుచుండగ, దూదిపై రేట్లను తగ్గించుచో మరింతనష్టము గలుగునని, ప్రభుత్వమువారు భావించుచున్నారు. ప్రస్తుతపు ధరలే నిలిచియుండుచో, ప్రతిపక్షము చాల తగ్గింపవలసియుండు నని ప్రభుత్వమువారియదృశ్యము. ఈ సందర్భములలో వ్యవసాయదారులకు గలుగునష్టమును గమనించి, రైల్వేరేట్లను తగ్గింపగూడ దనుట, సమంజసముగ దోషదు. రైల్వేలయినను, వ్యవసాయదారులసౌభాగ్యము పైననే ఆధారపడియున్నది. అట్టితరీ, రయితుల కవసరమయినపుడు, రైల్వేవారు సౌకర్యముల నొసగనిచో, పిమ్మట వారికే ప్రబలనష్టము గలుగును. రవాణా లేనపుడు, రైల్వేలు మోచురేట్లను నిలిపి

యించినమాత్రాన నేలూధము గలుగునో సందర్భముల నన్నిటిని గుర్తించియే, రైల్వేరేట్లను తగ్గింపవలయు నని, కాటానుకమిటీవారు సిఫార్సుజేసియుండిరి. వీరి సిఫార్సులను ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రాజమోదించకండుట శోచనీయము.

సింధుయూరపియనులు: కాంగ్రెసును అణచివేయుట సింధు దేశపు యూరపియనులు, కాంగ్రెసు అక్రమసంఘ మని ప్రకటింపవలయు ననియు, ఈ సంఘముల ఆస్తిని తొమ్మిదవ ఆర్డినెన్సుక్రింద జప్తు చేసి, సొమ్మును స్వాధీనపరచికోసవలయు ననియు, కాంగ్రెసుసంఘములకు ధన మిచ్చినవారిపై అయిదు రెట్లు జరిమానాలను విధింపవలయు ననియు, తీర్మానించిరి. యూరపియను సంఘమువారికి, కఠిననిర్బంధ విధానము దప్ప వేరొకమార్గము తెలియనందున, వీరిట్టి తీర్మానముల గావించియుండుట వింతగాదు. తొమ్మిదవ ఆర్డినెన్సు ప్రయోగింపబడక పూర్వము, కలకత్తా యూరపియను సంఘముపై రిటుల తీర్మానించినది తెలిసినవిషయమే. సింధుయూరపియనులు కాంగ్రెసును దూషించుటయే గాక, పాలకులను గూడ నిందించిరి. సింధురాష్ట్రపాలకులు శాసనబద్ధులయిన పౌరులకు తగినరక్షణ నొసగ లేదను కారణముచే, వీరు నిరసనతీర్మానము గావించిరి. యూరపియను సంఘ తీర్మానములకు పిమ్మట తీవ్ర నిర్బంధములు జరుగుట పరిపాటి యగుటచే, సింధు రాష్ట్రమునందు తీవ్రనిర్బంధములు చెలరేగుచో ఆశ్చర్యము గలుగదు.

మద్రాసు రేవునిధి

1929-30 సంవత్సరపు మద్రాసు రేవునిధి రిపోర్టు ప్రకారము, ఆరు నౌకా ప్రమాదములు జరిగెను. రేవులోకి వచ్చెడి నౌకలసంఖ్య తగ్గెను. కాని వీరి బరువు అధిక మగుచున్నది. పెద్ద స్టీమరులే రేవు చేరుచున్నవి. రిపోర్టునుచులు కొలదిగ తగ్గెను. నౌకలు హార్బరులోనుండు కాలపరిమితి తగ్గుటచే, రుసుములు కూడతగ్గెను. చెన్నపురినుండి న్యల్మప్రయాణముల మీద పెడలినవారి సంఖ్య 76247 నుండి 83819 కి జరిగెను. ప్రియిట్టుపెటెలో మెంటునుండి వచ్చినవారి సంఖ్య తగ్గగ, అక్కడకు పెడలినవారిసంఖ్య పెరిగెను. రిపోర్టునిధి రాబడి 286772 నుండి 261615 రూపాయలకు తగ్గెను. ఖర్చులు 236401 రూపాయల నుండి 243529 రూపాయలకు జరిగెను. స్టీమరులు హార్బరులో చాలకాల ముండుటకు వీలులేకుండుటచేతను, నౌకలు ఉచితముగ నిలిచియుండుకాలమును మెంచుటచేతను రాబడిలో తగ్గుదల కలిగినని సూచింపబడినది. ఖర్చు పోగ 18086 రూపాయల నిలువ చేకూరెను.

"గ్రామపంచాయితీ"

చెన్నపురిలో మద్రాసు ప్రొవిన్షియల్ కొ-ఆపరేటివ్ యూనియనువారిచే నూతనముగ ప్రకటింపబడుచున్న గ్రామపంచాయితీయొక్క అక్టోబరు నవంబరు సంచికలు అసగ మొదటి రెండవసంచికలు మాకందినవి. ఈపత్రికకు ఆంధ్రప్రముఖులగు గాడిచెర్ల హాసనోత్తమరావుగారు సంపాదకులుగ నున్నారు. గ్రామపంచాయితీలగూర్చి ఆంధ్రులలో ప్రబోధము నలుపుట కిది చాల నుపయుక్తముగ నుండు నని మా యభిప్రాయము. పంచాయితీలకు సంవత్సరమునకు రెండు రూపాయల పంతునను,

ఇతరలకు మూడరూపాయల పంతునను వార్షికపు చందా నిర్ణయింపబడినది. వలయువాడు, ప్రొవిన్షియల్ కొ-ఆపరేటివ్ యూనియను, రాయపేట, మద్రాసుకు వ్రాసిన బడయగలరు.

నూతనమతము

అమెరికాలోని బోస్టను పత్రికాప్రతినిధి యగు జేమ్సుగారు హిందూ దేశస్థితిని పరిశీలించుటకు వచ్చి, బాస్టోలిజిల్లాలో ప్రయాణము నలుపుచున్నారు. వీరు బాంబాయికానికలు పత్రికకు చెలిపిన యభిప్రాయములందు, గాంధీహాత్యుడు ప్రపంచమున కంతకును బాకివచ్చెడి మతమును పెర్చించుచున్నారని చాటిరి. గాంధీహాత్యుని ఆధునిక శ్రీస్తు అని, జేమ్సుగారు పేర్కొనుచున్నారు. వీరి ఉపదేశము పాన, ప్రపంచదృక్పథ మంతయు మార్పు జేయుననియు, శశుబాప్రయోగము పట్ల నమ్మక మడుగంటు ననియు, జేమ్సుగారు చాటిరి. ప్రపంచపరిపర్తనమును, గాంధీహాత్యు డెటుల ప్రేరేపించునో యని, అమెరికావారు ఎదురు జూచుచున్నటుల, జేమ్సుగారి నుడుపులబట్టి గ్రహింపవచ్చును.

నేటి క్రికెట్టు ఆట

సుప్రసిద్ధులగు హాబ్బు నట్ క్లిఫ్ గార్ల క్రికెట్టు ఆట జూచుభాగ్యము చెన్నపురిపౌరులకు నేడు గలిగినది. వర్షము కొలదిగ నున్నను ఆట కిబ్బంది గలిగింతులేదు. కాని, హాబ్బుగారు పది రన్నులతోను, నట్ క్లిఫ్ గారు పదునేడు రన్నులతోను, విజయనగరం కుమారముహారాజుగారు అయిదు రన్నులతోను, సి. కే. నాయుడుగారు మూడు రన్నులతోను అవుట్ అగుట మాత్రము ప్రేక్షకుల కాశాధంగము కలిగించెను. 'ప్రమాదో ధీమతా మపి' అను న్యాయమున, ఎట్టివారి కయినను గెలుపు ఓటములుండుట సహజమే యయినను, హాబ్బుగారి ఆటయొక్క నైపుణ్యమును తిలకించుటకు వీలులేకుండుట మాత్రము దురదృష్ట మని ఎంచక తప్పదు.

గౌ. వి. జె. పటేలుగారు

జెజవాడమీదగ విశాఖపట్నం గొంపోబకుట

జెజవాడ, డిశం 4:—వి. జె. పటేలుగారు భారతకాశ సభభాగ్యముగ నుండినవారు గ్రాండుట్రంకు ఎక్స్ ప్రెసులో నిన్నుపభ్యాసము యొక్కడగు వచ్చిరి. కలకత్తామెయిలులో వెంటనే విశాఖపట్నం గొంపోజరి. వారు వత్తురని ముందుగ యెవ్వరికిని తెలియకపోయినను చాలబుంది స్టేషనువద్ద చేరి "నందేమాతరం" అని జతధ్వజములు గావించి, (అ.ప్రె.)

మదరాసు వత్తురు

మదరాసు, డిశంబరు 4:—వి. జె. పటేలుగారు నిన్ను జెజవాడలో కలకత్తా మెయిలునందు బహుమదేగి గూడూడు. రేణింట్ల మీదగ మదరాసునకు నేడు సాయం కాలము వత్తురని తెలియుచున్నది. వీరిని కొయ్యంబత్తూరు జేను లలో నుంచెదరనికూడ తెలియుచున్నది.

పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు

మరల రక్తము పడుచుండుట

కలకత్తా, డిశం 4:—24 గంటలు శాంతియుండునో లేదో గాని పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారికి బుధవారమునాడు కి లేక 4 సార్లు యెక్కువగా రక్తముగలిసిన ఉమ్మిపడెను. రాత్రి వారికినిద్ర సరిగా పట్టలేదు. (ప్ర.ప్రె)

దేశీయవార్తలు

శ్రీ ప్రెస్సునకు సదానందపతిగారు వ్యవహార యగుట

బొంబాయి, డిసెంబరు 3:—సదానందపతిగారు తన ప్రెస్ లేబరుని ప్రాసిక్యూటర్ సందర్భములో, శ్రీ ప్రెస్సు ఆఫ్ ఇండియా (లిమిటెడ్) నకు సంపాదకుడుగా, వ్యవహారగా నుండుటయొక్క, శ్రీ ప్రెస్సు జర్నలునకు సంపాదక ప్రయత్న కలగరా నుండుటయొక్క, చాలించుకొనిరి. సాగరం సదానందపతిగారు బి. ఎ. యల్. టి. శ్రీ ప్రెస్సు ఆఫ్ ఇండియాకు వ్యవహార ప్రసంపాదకత్వములను, శ్రీ ప్రెస్సు జర్నల్ సంపాదక ప్రయత్న కలగర్వత్వమును స్వీకరించినది. శ్రీ ప్రెస్సు జర్నలుతరత్రున రాజధాని పేజీ ప్రీటుచుండు ఆపా కావలసిన డిక్టేటర్ వ్రాస్తూ కొనినది. సదానందపతిగారు మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమున పట్టభద్రులారు. మదరాసు విద్యాభ్యాసలో ఉద్యోగముండునది. ఈ నెల 10 వ తేదీకి ఆమె తీసికొనియుండిన సెలవు పూర్తియగును. కాని తమ క్రొత్త పనిలో చేరటమునకు ఆమె తమ ఉద్యోగమునకు రాజీనామా నొసగినది. (శ్రీ ప్రె.)

ప్రెస్ కేసు : వార్తాపత్రికలు

పత్రికల కన్విటికెన్ యాగిత్తు ఒకముప్పు కలకత్తా, డిసెంబరు 3:—అత్యంతజాగ్రత్త పత్రికా ప్రెస్ కేసు విమర్శించుచు, “పత్రికా నిర్వహణమునకు ముప్పులు” అను శీర్షిక క్రింద యిట్లు వ్రాయుచున్నది:—
ప్రెస్, కాపాడియాగార్లు రెండలూ కారాగారవాసమును, జరిమానా భారమును విధింపబడినందులకు వారితో నెవ్వరను జాతీగన నక్కలాలేదు. వారు పత్రికా నిర్వహణలకు తమ ధర్మమును నిర్వహించిరి. ఆగొప్ప పృథ్వియొక్క ఉదారాజాతములను వాకు సాగించి, శిక్షకు పాత్రులైరి కాని, వాకు ఏపరిస్థితులలో బొంబాయి కోర్టుకు లాగబడి శిక్షింపబడినో, అవి పత్రికాలోకమున కంతకను ముఖ్యమైనవి. ఆజ్ఞాపియ్యక తీవ్ర యాధియనో పత్రికా నిర్వహణలు పలువురు హిందూజాతమున, యిప్పటికంపెను దుర్భరముగగతికి పాలిచుదురు. ఈ కేసు పత్రికాలోకమున కంతకను చెందునగాన, మాయభిప్రాయములో నీచియమున రాష్ట్రముందలి ఉత్తమ శాస్త్రయస్థానమునుండి ఖచ్చితమైన తీర్పును పొందదగును.”
ఆనందజాగ్రత్త పత్రికకుడ యారీతి నే ఉల్లేఖించుచున్నది. (శ్రీ ప్రె.)

కపాడియాకేసు అపీలు
బొంబాయి, డిసెంబరు 3:—బలభాయి దేశాయి గారు బొంబాయి హైకోర్టులో ప్రధాన వ్యాయమాన్త్రీ హక్కి గార్ల ముందు కపాడియా గారి ని జామీన్ కోరె వదలుటకును, అపీలును ప్రవేశ పెట్టుటకును అనుమతి గోరిరి. ప్రధానరాజధాని పేజీ ప్రీటుచేసి, ప్రెస్, కపాడియా గార్లకు క్రిమినలు లా సవరణపట్టుము 17 (1) సెక్షన్ క్రింద రెండలూ టైదును, రు 150 జరిమానాయొ విధించియుండిన గతా, కర్కారునట్లయి యీ విషయమున వ్యతిరేకత. తేవు వాదప్రతివాదములు జరుగును. (శ్రీ ప్రె.)

బొంబాయిలో వికేటర్ల నిరాహారదీక్ష

వలుతావుల నిది జయప్రదముగుట
బొంబాయి, డిసెంబరు 3:—నగరమున వికేటర్ల బహిష్కారమునకై కాంగ్రెసు పికేటర్ల నిరాహారదీక్షను ఆయుధముగా నుపయోగించుచున్నారు. గత రెండునాతములలో నిది జయప్రదమై యుండుటయొక్క, దీని బహుళ ప్రయోగమునకు కారణము. మంగళవారమునాడు చార్మి కోడ్డులో బాలదండ రాజారామ్ లగటి అను వత్తకుడు రహస్యముగా విదేశ సరకును విక్రయించినందులకు జనులు గుంపునూడి దొంగిలించిరి. ఆతని అల్లరి పెట్టినప్పటినుండియు, ఒక వలంటీరు లగటి భవన ద్వారమున నిరాహార నిరసన బూని 24 గంటలుగా నిలిచియున్నాడు. అందువలన, లగటివారు కాంగ్రెసుతో రాజీతి వచ్చినారు. నగరమున మరి రెండుచోట్లకూడ, 4 గురు పికేటర్లు యిదే కారణములకు నిరాహార ప్రయత్నిరి. తంబకటాలో పట్టునూలు వ్యాపారముచేయు దుకాణముమందు నిరాహార దీక్షబూని, పికేటర్లు తమ పంతము చెల్లించుకొనిరి. ఆ దుకాణదారుడు విదేశీగడ్డ నమ్మనని ప్రమాణము చేయుటయేగాక, యంతకు ముందే ఆపని చేయనందులకు రు 25 ధర్మార్థమున గెను. పోలీసు లిప్పటి కేవలము గైకొనలేదు. (ఆ, ప్రె, స్పెషలు.)

సింధు యూరోపియనుల దురాగ్రహము

రాష్ట్రమున కాంగ్రెసును నిశేధించి దానిసామ్రాజ్యము మింగి వేయవలెనని కోరుట క రాచీ, డిసెంబరు 3:—వి. కో. సి. య. కు. ఆ. సో. సి. య. ను సింధుకాళిచాగు సామాన్యసమావేశము నొకదానిని జరిపి యీక్రింద తీర్మానములు గావించిరి.
నవంబరు 15-వ తేదీ జరిగిన అల్లరుల విచారణలో ప్రతిపక్ష ప్రదర్శన వ్యవహారలగూర్చి నైతము విచారణ పలుపడలేననియు విచారణాక్రమమును ఫలితములును బహిరంగముగా నుండవలెననియు కోరుచున్నాము.”
ఇతరరాష్ట్రములందులకే సింధునందును కాంగ్రెసును నిశేధించి దాని ఆస్తినితను 9వ ఆర్టికల్ క్రింద వివరముకొని కాంగ్రెసునకు ధనము కూర్చువారికి అయిదేంతులు జరిమానా విధింపవలసినది.
అన్ని కర్షణలకును అన్ని కలములకును చెందిన వ్యాయబద్ధ ప్రజను సంగ్రహించుటలని పరిపాలనా క్రమమును తీవ్రభావము ఖండించుచున్నారు.
కరాచిలో లాశీప్రయోగము
కరాచి, డిసెంబరు 3:—సాఫ్ట్ కాబాకోట్టు గేటుకొద్ద పోలీసు బాజాజి థేసింకొని కొన్ని వలంటీరులను సత్కాగ్రహాలు లోపలికి ప్రవేశించగా పోలీసులు లాశీప్రయోగముచేసిరి. నిషిద్ధ లవణమును విక్రయించుచున్న ఒకవలంటీరుకొరకు ప్రవేశించినది. పోలీసులు సుంపులను చెదరగొట్టినతర్వాత అంతయు కాంతముగా నుండెను. (ఆ, ప్రె.)

ఇనస్పెక్టరు హత్యానంతరము

చాందుపూరులో ఇండ్లసోదాలు
ఆయుధముల దొంగలు పట్టువడుట
చాందుపూరు, డిసెంబరు 3:—హత్యగొవింపబడిన తరుణి ముఖ్యి గార, చిటగాంసు రైల్వే పోలీసు ఉద్యోగి అనాడు చాందుపూరు ఇనస్పెక్టరు జనరలుతో బోధించుచుండెను. ఇ. ఇన రలు యాహత్యజరుగుటచే యింకను యోగ్యుడనే యున్నాడు. హత్యసందర్భమున, స్థానికకాంగ్రెసు కార్యాలయమును, వాలంటీరులబహుము పోలీసువారు సోదాచేసిరి. కొన్ని కాశితములు తీసికొనిపోయిరి. క్రొత్తగవచ్చిన వాని నిర్బంధమునందుంచిరి.
ఆయుధముల దొంగిలీకేసు
చిటగాంసు ఆయుధముల దొంగిలీకేసు విచారణసమయమున స్పెషలు డ్రైజింగులయెదుట పల్లకు ప్రాసిక్యూటరు యిట్లు తెలిపెను పోలీసీయన మద్దాయలలో రానుకృష్టవిశ్వాసు కలిపక చక్రవర్తి గార్లు కొవిల్లాజిల్లా పోలీసువారిచే, చాండు పూకలో ఇనస్పెక్టరు హత్యసందర్భమున ఆరెస్టు చేయబడిరి. వారివద్ద రెండు రివల్యులు, ఒక జాబ్బు దొరికినవి. అండ్రిక రివల్యును చిటగాంసులో ఏప్రిలు 18 వ తేదీన దొంగిలించబడినవి రెండవది అస్సాము బెంగాలురైల్వేవారిది. (ఆ, ప్రె.)

రైలు ప్రమాదము ఇంజనులో పనివాండ్రకు అపాయము

ఒకరు చనిపోయిరి
పంజాబు, (ఇ. వి. ఆర్.) డిసెంబరు 3:—నిన్నున హకారాథగ లూరులపక్క ప్యాసి-జరు బండికి ప్రమాదము సంభవించి ఇంజనలోని బోగ్సుననివాడు చనిపోయెను. డ్రైవరు, కేరొక జాగ్రత్త పనివాడు గాయపడిరి. ఇంజను ఒక కాలవ వం లేనదైనుండి దిగువ బోగ్సుపడినది. రెండు బోగ్సులపైను ఒక దానిలో నొకటి చొచ్చుకొనిపోయెను. ప్రమాదమునకు దోహదము అపాయము జరుగలేదు. కట్టలై నువార్లమునకు ప్రతిబంధకము ఏర్పడినది.

సింధు నేషనలుకాలేజీ వికేటింగు

జయప్రదముగుట
హైదరాబాదు, (సింధు) డిసెంబరు 3:—స్థానిక కాంగ్రెసుకమిటీ, విద్యార్థివికేటింగు కమిటీలతరపున సింధు నేషనలుకాలేజీ వికేటింగు విరమింపబడిన వారిపట్టు జయముకాంచినది. ప్రాధానకు వాస్తానిగారికి సెలవేసగబడినది. కాలేజీలో దువారు ప్రెస్సిఫాలు భదానీగారి రాజీనామా నుపసంహరింపు కొమ్మనికోరిరి. (శ్రీ ప్రె.)
ఫ్రెంచి వైమానికులు
గోలేటి లాతెటిగార్లు 3 వ తేదీ కరాచివచ్చి, విమానము లందు పెట్రోలు తేలికొని పోలీసునకు వెంటనే బయలుదేరిరి. (ఆ, ప్రె.)

భారతీయులకు గవర్నరుపదవి

హై కమిషనరు ఉద్యోగమునందు గవర్నరు పదవికి వాయు శిక్షణ మొసంగబడునా?
ఢిల్లీ, డిసెంబరు 3:—చర్చి బి. యన్. మిత్రగారు లండను నగరములో ఇండియా దేశపు హై కమిషనరుగా నుండుటకు నియమింపబడిరి. ఈయనద్యోగము వారి కొసంగబడినదని ఇదివరకే యూహించబడుచుండెను. కాని ఇందులకు రెండు వ్యవహారములములు కన్పించుచున్నవి:—
(1) వైస్రాయిగారి మంత్రిగృహలోనివారే హైకమిషనరుగా నియమింపబడుచుండురా?
(2) లండనులో హైకమిషనరు పదవి విహించి కొంత కాలము పనిచేయుటవల్ల ఇండియా దేశములోనికి వారు గవర్నరులుగా వచ్చుటకై క్రమశిక్షణము కలుగునని యుద్దేశింపబడినదా?
ఇటీవల ఇండియా కార్యదర్శిగా రొసంగిన యుపశాస్త్ర సమానందు ఇట్లు చెప్పిరి:—హిందూదేశములో భారతీయులు చాలమంది గవర్నరులుగా నియమింపబడవలెను. ఇండియా కార్యదర్శి యగు బెడ్ఫోర్డ్ బెన్సుగారి మాటలు ఆచరణలోనికి వచ్చేయడం ఇప్పుడు హైకమిషనరుగా ఉండి ఉద్యోగమును విరమింపబడి సర్ ఆర్థుల చట్టగారు ఈ దేశమునకు గవర్నరుగా నియమింపబడ వచ్చును.
ఇదివరలో ఆర్థులచట్టగారు మాడ వైస్రాయిగారి మంత్రి గర్వము లో పారి క్రామిక కాళా వ్యవహార మంత్రిగానుండి అటుపిమ్మట హైకమిషనరుగా వచ్చిరి. కనుక సర్ ఆర్థుల థో. సెన్ ఫో. గారు ఇప్పుడు మిత్రగారిస్థానే వైస్రాయిగారికి పారిక్రామికవ్యవహార కాళామంత్రిగా నియమింపబడిరి గనుక జోసెఫ్ భోగగారు మాడ హైకమిషనరుగా ఉత్తరప్రదేశ్ నియమింపబడుదురనియే యూహించవలయును.
సర్ ఆర్థుల చట్టగారు హైకమిషనరు పదవిని చాలించి గవర్నరు పదవికి వచ్చినయెడల మిత్రగారుమాడ రి సంవత్సరము లైనచెనుక గవర్నరుగా రాగలరని యూహింపవలయున్నది.
అయితే రి సం॥ముల కాలము లండను నగరములో తర్ఫీయతుపొందిన సేగాని ఇవటకు గవర్నరులుగా రావలెదా?
భారతదేశములోని గవర్నరులు ఇవట నున్న ఆంగ్లేయుల యోగ్యతలను కేవలం గతుంచవలసియుండును. కనుక లండనులోని ఆంగ్లేయులతో ముందుగా మూడుసంవత్సరములు కలసి మెలసి ప్రవర్తించుట అవసరమై యుండవచ్చును.
వైస్రాయిగారి పారిక్రామికమంత్రిగా నుండినవారే హైకమిషనరుగా నియమింపబడి, హైకమిషనరుగా నుండినవారే గవర్నరులుగా నియమింపబడుదురని యూహింపవలసియున్నది. కనుక, యిప్పుడు పారిక్రామికమంత్రిగా వచ్చి భోగగారుమాడ రుదకు గవర్నరుగా వచ్చిన రావచ్చును. కాని, యిలాలోగ్గ లండనులోని కొండుటేబిలు సభ్యుల నిత్యము తేలికగా మార్పుతో తెలియదు.
పారిక్రామికకాళామంత్రిపదవి అదిగర కెట్టి పదవులలో నున్నవారికి పరిపాటిగా నొసంగబడునో తెలియరావచ్చును. (హిందూ.)

భారత పారిశ్రామిక ప్రదర్శనము

మచిలీపట్టణము-డిసెంబరు 7 తేది మొ. 10 తేది వ.
వచ్చే డిసెంబరునెల 6, 7 తేదీలలో జరుగు రాష్ట్రీయ విద్యాయునిరాజభివృద్ధి ప్రదర్శనముకూడ డిసెంబరు 7 తేది నుండి 10 తేది వరకు జరుగును. మనదేశములో తయారగు అన్ని వస్తువులు వస్త్రములు సర్వసామాన్యముగ లభించునట్లు చేయుట, పరిశ్రమల అభివృద్ధికి యధాశక్తి తోడ్పడుటయొక్క ప్రదర్శనముయొక్క ముఖ్యోద్దేశము కావున స్వదేశీ పరిశ్రమల వారందరూ బంగార, వెండి, కంఠ, కొయ్యపునూలు విల్లునూలు బట్టలు నైతము 6 తేదీకే తెచ్చి ప్రదర్శనము జయప్రదముగ జరుగుటకు తోడ్పడ ప్రార్థితులు. భోజనాది సౌకర్యములు చేయబడును. ప్రయాణికులకు వారే భరించుకొనలెను. అట్లు నచ్చువారు మాకార్యదర్శి (నోడవరపు జానకిరామయ్య, రామానాయుడుపేట, మచిలీపట్నం) వేర 5-12-80 లోగా తెలియజేయవలెను.
ఇట్లు
• తెడించి సానుమంతరావు, (అధ్యక్షుడు)
కట్టమూరి చిదంబరరావు, (ఉపాధ్యక్షుడు)
శేమూరి దుర్గా నాగేశ్వరరావు, బి.ఎ.యల్.యమ్.యన్.
పాతూరి పట్టాభిరామయ్య ఎం. ఎ.
విశ్వభాధ సత్యనారాయణ, ఎం. ఎ.
చిట్టా సుందరామయ్య, బి. ఎ. బి. యల్.
చెరుకుమాడ వెంకటవరసింహారావు
నోడవరపు జానకిరామయ్య.
ఆహ్వాన సంఘము.

ప్రతికి రైలుమీద రవాణాకేటలు

‘తగ్గించినచో రైలువారికి 45 లక్షలు
నష్టమువచ్చును’

భారత ప్రభుత్వమువారి ప్రకటన

భిల్లి, డిసెంబరు 8:—భారత ప్రభుత్వమువారి క్రింది ప్రకటనము గావించిరి:—

ప్రతికి రైల్వే రవాణాకేటలు తగ్గించి తద్వారా ప్రతిని పండించువారికిని, ప్రతి వ్యాపారమునకును, ప్రాంతీయ ము సంగవలెనని ఇండియన్ సెంట్రల్ కాలిక్టరేట్ వారికిని కొంత కాలమునుండి భారత ప్రభుత్వమువారికి తెలుపుకొనియుండిరి. వీరి సూచన ప్రభుత్వమువారిచే జాగ్రత్తగాను సానుభూతితోడను పరిశీలన జరిగినది. ప్రస్తుత రైల్వేకేటలు తగ్గింపక పోయినచో ఈ సంవత్సరపు ప్రతిపంట ఆమ్మకమ్మనని ప్రతివ్యాపారమును గూర్చి బాగుగా తెలిసిన వారివలన ప్రభుత్వమువారికి తెలియవచ్చినది. ఈసందర్భములో రైల్వే కేటలు తగ్గించుటవలన రైల్వేకు నష్టమువచ్చుట తప్ప వేరు ప్రయోజనములేదు. ఈనష్టమును పూడ్చుటకు యితరసభకు లేదు. రైల్వేమీద రవాణాచేయబడు పావ కాళములేదు. ఈసంవత్సరము రైల్వేలకు 7 కోట్ల రూపాయల నష్టము వచ్చునని ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వమువారిచే నడి రైల్వేవార్డు తగ్గించుటవలన ప్రతి చవకయగుటవారము గాక రైల్వేలకు సంవత్సరమునకు 45 లక్షల రూపాయలు నష్టముగూడ వచ్చును.

ఈ సందర్భములో ప్రస్తుత స్థితిగతులను మాత్రమే మనము విచారించరాదు. ప్రపంచములో నిప్పుడున్నదరలు యింకాకొంతకాలమువరకు నుండునో భారతదేశములో ప్రతి పంటను తగ్గించవలసియుండును. ఎన్నియొకరములు తగ్గింపజేసి నప్పుడో యిప్పుడు చెప్పుట కష్టము. కాని యాడుకొట్ట యొక రములు తగ్గించవలసివచ్చినది ఒక కొందరు అంచనా వేసినారు. అనగా యిప్పుడు పైరు చేయు భూమిలో మాటికి 12 సెంతులు, ఇట్లు పంట తగ్గించుటవలన రైల్వే ఆదాయము 54 లక్షలు తగ్గి పోవును. ఈ భూమిలో వేసిన యితర పైరులవలన రైల్వేవారికి మంచి ఆదాయము వచ్చునను ఆశలేదు. వీలనగా ప్రతికి బతులు భోజనపదార్థము లేవియైనను పండించుచున్నాము. ఇందు వలన రైల్వేలకు యింకా నష్టము కలుగవచ్చును. వీలనగా భోజన పదార్థములను యితర స్థలములకుండి దిగుమతి చేయు స్థలములు యిప్పుడు స్వయముగానే వానిని పండించుకొనవచ్చును. కావున ప్రతిమీద రైల్వే రవాణాకేటలు తగ్గించుటవలన వ్యాపారము తగ్గి రైల్వే వారికి నష్టము రాకుండ యాచుట రైల్వేలకు ముఖ్యము ప్రతిరైల్వేకేటలు తగ్గించుటవలన రవాణాకులకు వచ్చుదర కొంచెము పెంచునట్టిది అందువలన ప్రతి సాగుబడి క్రిందనున్న భూమిని చాల తగ్గిపోకుండచేయుటకు ఆధరపడుచున్నా యను విషయము సంశయోత్పన్నము.

ఇంకొకటి రైలుమీద రవాణాకేటలు సరుకులు రహితు అమ్మిననష్టము పుల మీద మాత్రమే ఆధారపడియుండదు. కొనువానిమీదకూడ ఆధారపడియుండును. కవుల రహితు కొనుగోలు క్రింది వృద్ధి చేయుటకు అనుసరించు పద్ధతులమీదకూడ రైల్వేవారి ఆదాయము ఆధార పడియుండును. ప్రస్తుతము రైల్వేవారి ఆర్థికస్థితి చాల హిసము గానున్నదిగనక, ప్రతికేటపై తగ్గించినదెట్లును యితరవస్తువులద్వారా పూడ్చివేలగనా కాదాయము విషయము తెలుపరకు ప్రభుత్వమువారు ప్రతికేటలు తగ్గింపజాలవన్నారు. ఇండియన్ రైల్వేసభవారి నిబంధనలప్రకారముగూడ (ఇందులో స్టేటు రైల్వేలగూడ సభ్యులు) ఫిబ్రవరి 1 తారీఖులోగా తగ్గించుటకు నోటిఫికేషన్లుటకుగాని, ఏప్రిల్ 1 తారీఖులోగా అమలుపరుచుటకుగాని పిలువేకున్నది.

ప్రతికేటలన తగ్గింపజూనుయితరవిస్త్రుల మూలకముగా పూడ్చివేలగనా లేదాయను సమస్యను సమగ్రముగా విచారించవలసినదని భారతప్రభుత్వమువారు రైల్వేబోర్డువారిని కోరినారు. బోర్డువారు యీ విషయమును గూర్చి విచారించగానే మరల యీ విషయము నాలోచించును. ఈ సందర్భములో రైల్వేవారికి యంతనష్టము వచ్చునో, 1931-32 సంవత్సరములలో రైల్వేవారి రవాణావ్యాపార మెట్లుండునో గూడ అట్టికి బాగుగా తెలియుటవలన విషయము నాలోచించుటకు వీలుకూడ పోవుగా నుండును (ఆ. ప్రె.)

కంగ్రెసు ఆశ్రమములపై దాడి

అలహాబాద్ నిషేధపుటల తరుపునకు పర్యవసానము
అలహాబాద్, డిసెంబరు 4:—అలహాబాదుండలమున కంగ్రెసు సభలన్నిటిని నిషేధించుటలోనే కంగ్రెసు ఆశ్రమము లోకమున కోధింపబడినది. కొన్ని కాగితములను, సామగ్రిని పోలీసులు తీసికొనిపోయినారు. (ఆ. ప్రె.)

జమీందారులు మేల్కొనుట

ఆగ్రా జమీందారుసంఘము

అలహాబాద్, డిసెంబరు 4:—ఆగ్రా జమీందారు సంఘము యాజమాన్యమును పునరుద్ధరించు జమీందారుల సమావేశమై గ్రామములందు పన్నులనిరాకరణప్రచారమును గూర్చి విచారించిరి. పంటకు వెల చాలా తగ్గుగానున్నందున ప్రభుత్వమువారు కచ్చితముగా పన్నులు ఎన్నుంచేయక తగ్గిన కొన్ని చోట్ల పన్నులు త్రోసివేయవలసినట్లు కొంతలకును కర్షకులతో ఎడపాటు పొసగవీటందుటకు ప్రయత్నములు సల్పుటకును తేలికసంఘము సేర్పరచుటకు వారు తీర్మానించిరి. (ఆ. ప్రె.)

భారతశాసనసభ

జనవరి 14 తారీఖున ప్రారంభము కావచ్చును

అడ్డి నెన్నులవలన అంతమొందిన అధికారములను మరల ప్రభుత్వమువారు కోరుదురా?

భిల్లి, డిసెంబరు 8:—భారతశాసనసభ సమావేశమున తేదీని గూర్చి త్వరలో ప్రభుత్వ ప్రకటన వెలువడునని యాహింపబడుచున్నది. 14 వ తారీఖున సభ సమావేశ పడువలసినదియు, అనాడు సభ్యులు ప్రమాణములను గాకొని, అధ్యక్షుని నెన్నుకొండరినదియు తెలియుచున్నది. జనవరి 16 తారీఖున రాజకీయసభి కాసనసభ్యుల సాహ్వానించి రాజకీయములను గూర్చి విమర్శింపవచ్చును. స్టేట్ కాన్సిలు మహాసభ 15 తారీఖున తరువాత అనగా ఫిబ్రవరి ప్రారంభమున సమావేశమగును.

కాసనసభ సమావేశము కాగానే స్టాండింగ ప్రొసెస్సు సంఘమును, యితర ఉపసంఘములను ఎన్నుకొనను. ఈ ఉపసంఘములు వివిధ సమస్యలను విచారించిన తరువాతనే సభవారి కవి నివేదించబడుట సామాన్యము.

కార్యక్రమము

ప్రభుత్వమువారి కార్యక్రమము తయారుకాకుండ తమ ప్రశ్నలను, తీర్మానములను గూర్చి నోటీసిచ్చుటకు అధికార సభ్యులు వెనుకాడుచున్నారు. ప్రెస్ అడ్డి నెన్నులవలన అడ్డి నెన్నులు అంతమొందుటవలన తగ్గి పోయిన ప్రభుత్వాధికారములను మరల సూచించుకొనుటకు ప్రభుత్వమువారి చేతకావలసినదియు బహుశా చేయవలసినదైయు. ఇట్టి కాసనముల చర్చకువచ్చినను రాకపోయినను ఆర్థికకట్టిక నివేదించబడు సమయమునైనను సభవారికి క్రధకప్పకలుగును. ప్రభుత్వమువారి తగుల తేట్లు పూడ్చునలెనను విషయమునుకూర్చియు, ప్రభుత్వమువారి పరపతినిగూర్చియు విచారించి పరిష్కరింపవలసినబాధ్యత కాసనసభవారిపై నుండును. ఫర్ మాల్గవ్ పోయితి కాలములో కాసనసభ యెదుర్కొనవలసిన విషయస్థితి మరల నిప్పుడు తలస్థించినది.

సభ్యులకొందరు రాండులేబిల్ సభలో నుండుట వలన అధికారుల సంఖ్య చాల తగ్గును 6 గురు మాత్రమే లండనులో నుండును. ఇందువలన లాబీ పరిస్థితులలో మార్పులుండవు.

పార్టీల స్థితిగతులను కనుగొనుటకుకూడ తగిన సంగతులు తెలియవు. తమకు స్థానములను ప్రత్యేకింపవలెననియే పార్టీ వారుగూడ నిశ్చయించుకొనియుండలేదు అసెంబ్లీ సమావేశమున వరకు నీయేర్పాటులు జరుగునని తోచును. ప్రస్తుతము కాసన సభాధ్యక్షుని ఎన్నిక యొక్క లే సభ్యులనున్నుల నాకర్షించుచున్నది (ఆ. ప్రె.)

నిన్నటి మధ్యాహ్నము యలహాబాదు పాటియాలా మహారాజు ఆగ్రాఖాసగార్ల సాహ్వానించిరి.

వేలనోటీసు

ఇంగ్లీషులో బ్యాంకు ఆఫ్ ఇంగ్లీషు బంధరు బ్రాంచివారికి గుడివాడతాలూకాలో చేరిన పెరిన్ పల్లి గ్రామకాపురస్తులు లేటు చెటుకూరి శీతారామయ్యగారు తన స్వంతభాదీలో షుమారు 302 బస్తాల అక్కర్లుభావ్యం నిల్వచేసి బ్యాంకువారికి తాకట్టు ఉంచి బదులు చేసినసొమ్ము శీతారామయ్యగారి భార్య వరలక్ష్మమ్మగారు చెల్లించినందున, సదరు భావ్యం పెరినేల్లి గ్రామములో 7-12-30 తేదీ ఆదివారము ఐగల 2 ఘంటలవేళ బ్యాంకువారివల్ల బహిరంగముగా వేలం వేయబడుచు గాన ఇష్టమున్న వారు బ్యాంకువారు తెలియపర్చే వేలం మరతుకు లోబడి కొనగలందులకు ఇందుములముగా తెలియజేయడ మైనది.

న్యాయస్థానవార్తలు

కె.వి. గణపతిఅయ్యగారికి
6 నెలలు కఠినశిక్ష

మదరాసు, డిసెం 4:—మదరాసునందలి శేషనాథుల వంటిర్ల దళనాయకులకు కె.వి. గణపతిఅయ్యగారు నిన్న సాయంత్రము పోలీసువారిచే అరెస్టుచేయబడి, ఈయనకుము 11 గంటలకు, రెండవరాజధాని మేజిస్ట్రేటును రాల్ సాగి. వి. శ్రీహరిరావుగారి యెదుట నుంచబడి

నగరమున 16-11-30 న జవార్జిలాల ఉత్సవసందర్భమున ఊరేగింపులకు, అర్యాటములను నిషేధించుచు రాజధాని ప్రధాన మేజిస్ట్రేటు కె.వి. గణపతి అయ్యగారికి 15 వ తేదీనుండియు పని చేయుచున్నదనియు, అందుచే నాతడు, ఇం. పి. కో. 188, 148 నెక్సులక్రింద శిక్షాద్వంద్వము పోలీసువారి సాక్షాదించిరి.

“మీరు సేరస్థులనునెవరూ, కాదనెవరూ?” అని మేజిస్ట్రేటు అడిగిన ప్రశ్నకు గణపతిఅయ్యగారు ప్రత్యుత్తర మొసరుచు శేషనాథులవంటిర్ల దళము అక్టోబరు 15 వ తేదీనుండియు పని చేయుచున్నదనియు, అందుచే తరువాత నెవ్వడో 11-11-30 న గావించబడిన ఉత్తరువు నులంఘించుటకొర కేర్పడలేదనియు నుడిచిరి. దేశీయ పోలీసులకు సాధ్యమైనంతవరకు చేయూర నొసగి, విదేశీవస్త్రములను బ్రతిష్ఠా వస్తువులను బహిష్కరింప చేయుటకు సాధ్యమైనంతవరకు ప్రయత్నించుట, ఈదళమువారి యుద్దేశము. వారందుకొరకు పనిచేయుచుండగా 4-11-30 నుండియు పోలీసువారు వలంటిర్లను లార్సెన్ గొట్టుచు, అవమానపరచుచు, చాల విధములగ హింసించుచున్నారని.

మేజిస్ట్రేటు:—మీరు సేరస్థులనునెవరూ? కాదనెవరూ?

గణపతి అయ్యగారు:—నేనేమియు ననను. మీరును ప్రభుత్వదోష్టులు నాపై కేసుపెట్టి పోలీసువారును ఆప్రభుత్వపు ఉద్యోగులే గనుక నేరము నాకోపించునదియు, విచారించునదియు ఒకరే యొనవును న్యాయమెట్లు గలగలగలదా?

మేజిస్ట్రేటు:—మీరు సేరస్థులనునెవరూ? కాననెవరూ? ఆవిషయము చెప్పుడు.

గణపతి అయ్యగారు:—నేనేమియు చెప్పును. మిమ్ములు, ఒక పోలీసు కనిస్టేబులును, పోలీసు అసిస్టెంట్లు కమిషనరకు ఎం. ఎస్. అనంతాచారిగారును ప్రాసీక్యూషను తీరపున విచారించబడిరి.

వీరిని క్రానుపరీక్ష చేయుటకు ముద్దాయి నిరాకరించెను. మిమ్ములు మేజిస్ట్రేటు ముద్దాయికి 6 నెలలు కఠినశిక్షను విధించిరి

బర్తా ఉపసంఘము

(యాబరు ప్రత్యేక తంజి-కాపీరేటు)
లండన్, డిసెం 8:—బర్తా ఉపసంఘమునకు రసెల ప్రభు పద్ధతులుగ నుండరట. మొదటి రెండు ఉపసంఘములు కేపు సమావేశమగును.

నోటీసు

విజయనగరం డి|| ము|| కోర్టులో
O.S. 868/30

వాద:—వచ్చితి శెట్టి సత్తెయ్య.
ప్రతివాదులు:—కూడూరు సుబ్బారావు వగ యిరాలు.

ఈ సెంటరువాది తనపేర 5 వ ప్రతివాది బ్రాన్సఫరు చేసినటువంటి 1 వ ప్రతివాది 5 వ ప్రతివాదిపేర వ్రాసినటువంటి తే 30-1-1930 ది గల నోటుపయికమునకు యీ దావా దాఖలుచేసి యున్నాడు. 2 వ ప్రతివాదియగు కూడూరు వెంకట్రావుగారి నోటీసుకొంకు తే 13-12-30 దికి వాయదాపడియున్నది. ఆరోజున అతడు హాజరయి కోర్టువారితో తనవాదము మనవి చేసుకొనియెడల అతని యొక్కస్వార్థి చేతురు.

విజయనగరం } యమ్. వి. రమణారావు,
7-11-30. } నాదిష్టడకు.

భగల్పూరు మండలకాంగ్రెసు

పాట్నా, డిసెంబరు 2:—భగల్పూరు మండలమున కాంగ్రెసు సమావేశమునకు బుట్టిపంపున నన్నిటిని ఆకమంఘముగా ప్రభుత్వము నిషేధించినది (ఆ. ప్రె.)

ఆంధ్రదేశ రైలుప్రయాణికుల సంఘము

బెజవాడ

యం. అండు యన్. యం. రైలుకంపెనీ బెజవాడ కేసు డి. టి. యన్. వో స్వయముగా మాట్లాడగా తెలిపిన విషయములు:—

1. బెజవాడ స్టేషనులో ప్లాటుఫారం టిక్కెట్టు మిషను ఒకమాసములో అమర్చబడును.
2. ఏ స్టేషనులో టిక్కెట్టు నిర్ణీతకాలమున అమ్ముటకు ఆరంభించినో అట్లేవను తేదీ తెలిపిన తనవరకు తీసికొనబడును.
3. ఉమ్మడి కేసుకడు. ఆరోగ్యమున గమనించుచు ఆను నోటీసులు ప్రతిఫలమున, రైల్వలో ఆతికించబడును.
4. రైలువారు ప్రచురించు ప్రచురణలు సంఘమునకు సప్లయి చేయబడును.
5. చిలువూరు స్టేషనులో సామానుబండ్లు నిలుపుటకు ప్రక్కపట్టణుల వేయబడునది మరొక పర్యాయము యన్ క్య యరీ చేయబడును.
6. ఏ ప్లాటుఫారంనుండి ఏ రైలు బయలుదేరునో తెలుపు గూచన బోర్డులు బెజవాడలో నుంచుటకు అంగీకరించుచు స్వయముగా ప్లాటుఫారములు చూచి యెటులయ్యుండువలయునో ఆలోచించబడును.
7. బెజవాడ స్టేషనులోని పాకీదొడ్లలో ప్రయాణికులను పర్యోగించుకొనుటకుగాను బోటాలు మందుగా ఒక దొడ్డిలో యుంచి ఎంతవరకు దొంగలబాధనుండి నిల్వయుండునో కొంత కాలము చూచి దొంగిలించుటకు యుండిన అన్నిదొడ్లకు సప్లయి చేయబడును.
8. టిక్కెట్టు కలెక్టర్లు ఎల్లప్పుడు ధరించుటలో వారికి నెంబర్లు గర్భి గల బ్యాజీలు సప్లయి చేయబడినవి. వారు ధరించనియెడల తెలిపిన తనవరకు తీసికొనబడును.
9. బెజవాడ స్టేషనులో ఇంటర్వెన్సు ప్రయాణికులకు ప్లాటుఫారముమీద బల్లలు సప్లయి చేయబడును.
10. బెజవాడ స్టేషనులో స్త్రీలకు ప్రత్యేకముగా టిక్కెట్టు అమ్ము ఏర్పాటులు విచారించి తీర్చబడును.
11. నైజాం రైలుబండ్లలో కుండలుయుంచి మంచి నీరు సప్లయి చేయు విధము ఈ రైల్వలో కూడా యుంచు సమ పాయమునకై ఆలోచించబడును.
12. ప్రయాణికులకు పనుపాయములు చూపుటకు యన్ క్య యరీ ఆఫీసు బెజవాడ స్టేషనులో ఏర్పరచబడును.
13. రైల్వే సడనునప్పుడు సౌకర్యములు కలుగజేయుటకు ప్రయాణికుల సూపరిం టెం డెంటు కలదు. అతను పని వాగ్రత్తగా అనరణలో యుంచుటకు చేయబడును చేయవలసిన పని యొక్క వివరముల ప్రతి ఒకటి పంపబడును.
14. బెజవాడ స్టేషనులో ప్లాటుఫారం నీజను టిక్కెట్టు (నెలసరి, ఇన్సు ఏర్పాటులవిషయమై ఆలోచించబడును.
15. యన్ వి. ఆర్. రైలులో భోజనకాల నియమము ప్లాటుఫారముమీద అమ్ముచున్నట్లు ఈ కంపెనీ వారి భోజన కాలమునకు సలహాలో ప్లాటుఫారముమీద 'భోజనపాట్ల ములు' (అన్నము ఏదైనవారతో కలిసినవి) అమ్ము ఏర్పాటులు ఆలోచించి చేయబడును.
16. నుంటూరునుంచి బయలుదేరు 186 నెంబరు కోచి ఒంగోలువరకు నడచునదియమై యన్ క్య యరీ చేసి తెలుపబడును.

ఈవిషయము ఈనెల 15 వ తేదీ డి. టి. యన్. వో స్వయముగా మాట్లాడగా అంగీకరింపబడినది
సూర్య దేవర సంజీవరాయణం.
జనరల్ క్లెరికరీ, తుమ్మపూడి.

ఆంధ్రమహిళాసభ

డి 28-11-80 తేదీ ఆహ్వానంబుము తేదీన 8 క్రి యేమను కల్లువండు సమావేశమై ఈదినవి తీర్మానములను రాజోవు మహిళాసభయందు చర్చించుటకు తీర్మానించడ మైనది

- (1) కాండా చట్టమును వెంటనే అమలులోనికి రప్పించుట.
  - (2) ఘోషా పద్ధతి దేశాభివృద్ధికి చాలనిరోధకముగా నున్నది గావున ఈపద్ధతిని నిర్మూలించుటకు ప్రయత్నించుట.
  - (3) మద్యపాననిషేధ ప్రచారము.
  - (4) ఆస్పత్రికృతినీవారణము
  - (5) బాలికలకు బాలరత్న సహనహక్కులను నిర్ణయించుట.
  - (6) గ్రామ పునర్నిర్మాణమును గూర్చిన తీవ్ర ప్రచారము
  - (7) స్త్రీలకును, బాలికలకును శరీరవ్యాధి మును విధిగా నేర్చుట
  - (8) వ్యాధిగ్రస్తులు, వికలాంగులు మున్నగువారికి శరణాలయముల నేర్పరచుట.
  - (9) బాలికల విద్యా విధానము సంస్కరించుట.
  - (10) బాలికలకు నిర్బంధ విద్య.
  - (11) దేశభావలయందే విద్యాభోధనము గావించుచు, హిందీ సామాన్యభాషగను, ఇతర భాష లైచ్చిముగను నిర్ణయించుట.
  - (12) గృహ పరిశ్రమాభివృద్ధి.
- మరియు ఈ మహిళా సభయందు కేవలము సాఫీక, విద్యావిషయములేగాని, రాజకీయము లేమూ రాకూడనని యు, ఈ విషయము ప్రతినిధులందరుకూడ గమనించవలసినవి యు సభాప్రారంభమునదే అధ్యక్షురాలు చదివి తెలియపరచుటకు తీర్మానించడమైనది.
- ఇంకను ఎవరి యిష్టమయిన తీర్మానములను వారు మహిళాసభలో నూచింపవచ్చును. అవకాశము ననుసరించి చర్చింపబడును.

పి. పూర్ణమ్మ, బి. ఎ. ఎల్. టి.
అధ్యక్షురాలు.
ఆల్విన్ సగూడాబాయిపాల్.
మనపాకం కమలమ్మ.
కార్యదర్శికులు.
ఆహ్వానంబుము, మచిలీపట్నం, 30-11-80.

అప్రమయ 'సుధీమణి'
పుల్లెల శ్రీరామకృష్ణగారు
రాజరాజులందరి పరిపాలనకంటె భారతాంధ్రీకరణ ప్రశస్తంబై, వాగవత్సాసనాది కవీంద్రాస్థానంబై నెగడిన పూత గోదావరీతీర కోనసీమ తిగ్గజములనంటి పండితమాన్యులలో చేరెన్నిక గన్న శిరోమణి శ్రీరామకృష్ణగారు.
కవిమండలికి మున్నె రాజై, పండితప్రకాండలకు నుం డెదెరురై, కుకవుల మర్రిప పూజాయుధధారియై, నాటికి నీడు తిగి భారత పునఃస్థాపి యునరించి స్వర్ణాభిషేకము లందిన కృష్ణమూర్తికృష్ణకవిరాజునకు కుడిభుజ మీ నుధీమణి పుల్లెల శ్రీరామకృష్ణగారు.
ఉభయ భాషాప్రవీణుడు పండితుడు పరిపూర్ణుడు వై య్యంకరణి కాంతమూర్తి తేజోనిధి అత్యధికగుణసంపన్నుడు నేదాంతవిదుడు నీతితోవిడు డీ ఆప్రమయ శ్రీరామకృష్ణ గారు.
నిండుసంసారమున మహాబ్రహ్మవోలె వెలుగొందు సమాధి ర్మచారిణి కడుపుతీపున కనుగొందు కాత్మరక్షణమొనర్చి సర్వ దష్టమై కాలమృత్యువువ్రాత బడినను మనశ్శాంతిల్య నుండక ధైర్యముతో పుత్రద్యయమును నున్నతనీతికి దెచ్చుకొన్న భిష్మా చార్యు డీనుధీమణి శ్రీరామకృష్ణ.
కీర్తికాంత వీరప్రతిభ దిగంతముల మ్రోగించి తనయొడి లో జేర్చుకొనినది. కవిత్వయుమువారు శ్రీనాథాదులు వీరివచ స్సుధాధారల నాన మనవై యాహ్వానించుకొనరి.
ఆంధ్రభాషామత్తలి అనునగు కుమారరత్న మును గోల్పో యినది. ఆంధ్రలోకమున ప్రేమముడున దగిన విదాన్యుడ ప్రపంచినాడు వీరియాత్మకు పరమాత్మకాంతిగలిగించుగాక! వీరిపుత్రద్య యము తండ్రిగారింజోల భాషా సేవచేసి ధన్యులయ్యెనుగాక!
పి అన్నాజీశర్మ

భారతదేశపరిస్థితి

ఇండియా గవర్న మెంటువారి సింహావలోకనము
ధిల్లీ, డిసెంబరు 2:— భారతదేశ రాజకీయపరిస్థితి లను గూర్చి ఇండియా గవర్న మెంటువారు పర్యాయలోకనము చేయుచు ఈ క్రిందిప్రకటన గావించిరి:—
రాండుతేదీలుసభలోని బ్రిటిషు ప్రతినిధుల యుపకృష్ట సమలవల్ల రుణాపు కాసటువంటి సకల్పములను ఉద్దేశములను కొన్నింటిని వారికి ఆరోపించుచు సభాప్రయోజనమును శంకించుట యీ దేశముందలిపత్రికల ధోరణిగా కల్పించుచున్నది.
పంజాబు రాష్ట్రముందును మద్యపరగణాలయందును గత సవంబరునెల మొదటి ఆర్థభాగముందు జరిగిన విషయము లను బట్టి చూడగా ఇతర రాష్ట్రములలో ఎలినే ఇచ్చబగూడ పరిస్థితులు చక్క బడుచున్నవని ప్రువ మగుచున్నది. పంజాబు రాష్ట్రములో విశేషము లేవియు గత సవంబరునెలలో జరిగి యుండలేదు. అనేక జిల్లాలలో కాసనోల్లంఘనము కన్పించుట లేదు. రాజకీయ ఖైదీలు కొందరు శిక్షాకాలము ముగి యుట చే విడుదల చేయబడియుండినను పరిస్థితులలో మార్పు లేవియు కలుగలేదు. శిశుగంజి గురుద్యారమును గూర్చిన అందోళనము యథావిధిగానే జరుగుచున్నది. ఇటీవల సిక్కులు సభలు జరిపిరి. విదేశప్రస్థులు పిక్కెటింగు, కల్లు సారా దుకాణముల పిక్కెటింగు చేయవలె నని తీర్మానములను చేసిరి. ఈతీర్మానములకు కాంగ్రెసు ఉద్యమముతో పంబంధము కల దనుటలో ప్రబలియున్నది.
మొత్తముమీద సిక్కు సంఘమునందు విశేషముగా ఉద్రేకము కలుగలేదు. తమ సంఘమునకు రాజోవు సంస్కరణ ములందుండవలసిన ప్రాతినిధ్యమునుగూర్చినదర్శనతో సిక్కులు ఇప్పుడు నిమగ్నులై యున్నారు.
మద్యపరగణాల గవర్న మెంటు రిపోర్టులనుబట్టి చూడ గా అచటకూడ కాసనోల్లంఘనము కాంతించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. ఎన్నికల బహిష్కరము, కల్లు సారాపాటల బహిష్కరమునుబట్టి చూడగా, ఉద్యమ మింకను ఉన్నదనియే చెప్పవలసియున్నది.
నాగపూరు నగరములో మాత్రము ఎన్నికలకు వోటర్లు వచ్చి వోట్ల నియంతుకుండునట్లుగా ఆసక్తిమందిన కాంగ్రెసువారు ప్రోద్బలము చేయగల్గిరి. గతవారములో విశేషము లేవియు లేవు.
రాండుతేదీలు సభనుగూర్చి యీ దేశపత్రికలు చాల ప్రశస్త వహించి గమనించుచున్నవి. ఇంతవరకును సభావ్యవహార ములు ఉత్సాహకరముగానే యున్నవనెడి అభిప్రాయ మిటు ప్ర బ లి యు న్న ది. భా ర తీ యు ల కోరికలను భారతదేశ ప్రతినిధులు నిజమించినధోరణి చాల ప్రవృత్తిపడినది. బ్రిటిష్ నాయకులు సదమహ్నదయలై యున్నారను అభిప్రాయముకూడ కొందరియందు ఇచట కలిగినది. సాంఫిర ప్రాతినిధ్యసమస్యపరిష్కారమును గూర్చి ఆరురత కలుగుచున్నది. ఫెడరలు ప్రభుత్వవిధానమును గూర్చి దీర్ఘాలోచన చేయుచున్నారు. భారతదేశసమస్యపరిష్కార మునకు అనువైనసూత్రముల నన్నింటిని తర్కించుచున్నారు. ఏ విధానములో గల సాధకబాధకము లెట్టివో ప్రయోజన ఫలి తము లెట్టివో విమర్శింపకపూర్వము ఇదమిత మని యభిప్రాయ మొసంగుటకు ప్రజలు పూనుకొనుట లేదు (ఆ. ప్రె.)

డిల్లీలో బాంబులు
ఎవ్వరికి అపాయములేదు
డిల్లీ, డిసెంబరు 3:— నేడు రెండు బాంబులు ప్రేలి నవి. ఆయుర్వేదిక తిమ్మియా కాలేజి విద్యార్థులు యిరువురు, కాలేజి గేటువద్ద నొక బాంబును గాంచిరి. దానిపై 'ప్రమాదకరము' అను కాగితముగలదు. వింతక యేర్పియారు సరికి అది ప్రేలేను. వారిరువురికి ముగిము పై గాయములయ్యెను. ఆస్పత్రిలోనున్నారు. చాంద్వి చామూ ఎవరో బాటసారిపై నొకబాంబు విసరిరి. ఎవ్వరికి అపాయము కలుగలేదు. ఎవరుజేసిరో యింకను తెలియలేదు. (ఆ. ప్రె.)

TAMRA BHASMAM
FOR
LEPROSY
'తామ్రభస్మము'
చే అన్నిరకముల
కుష్ఠరోగము
గారంటీగా నయము చేయగలవారు
డాక్టర్లు కోతా వెంకటరామారావు
తెశాళి } బీదలకు } ఆసిస్టెంటు
గుంటూరు జిల్లా } ఉచితము } సర్జన్.

ప్రతాపకస్తూరిమాత్రలు
పిక్కిలి ఘాటుగలిగి శుభాపన్నగా నుండును. శ్రేష్ఠమయిన కస్తూరి, గోరోజనం, కంకుమపువ్వు మొదలగు ఎక్కువలతో రాయదనయబడినవి. 1-2 మాత్రలను పుచ్చుకొనిన అనందముగా కుండుటయేగాక అజీర్ణము, వాపుయు, జలంబు, కైత్తియు, జ్వరము, పిన్ని పాతము, కాలెంతగుణము, చిన్నబిడ్డ గుండె, అగ్నిమాంద్యము, అజీర్ణశేదులు, దగ్గు, ఉబ్బనము, మొదలగు అనేక వ్యాధులను ఖండించుటలో రామ కాణమువంటివి. ఆరోగ్యమును జలమున కలిగించుటలో అత్యుత్తమమయినవి. వరీషించ దగినవి.
800 మాత్రలు గల సీసా 1 కి. రు. 0-4-0
12 సీసాలు రు. 2-8-0
పి. సి. వ. అండు కంపెనీ, ఆయుర్వేద నమూజం, తెరిదేపి, నల్లూరు జిల్లా.

ప్రచురములు

ప్రచురము

(స్వకీయవిలేఖరి)

కలరా యలజడి

డిసెంబరు 1:—ఇంటికి 12 మైళ్లదూరమున నున్నట్టి మునీ తాలూకాలో తరీ నట్టియు కుంటి మట్టి గ్రామమున దాదాపు వారము రోజుల నుండి ముని కలరా బ్యాపించియున్నది. దినము 3, లేక 4 మందికి దగులుటయు జోక రిద్దలు చనిపోవుటయు సంభవించుచున్నది. అకాలములో వచ్చిన యీ బ్యాపి యీ గ్రామములలో కాక చట్టు పట్ల గ్రామములవారికి గూడ ఫిరిసిచ్చుచున్నది. ఇది తాలూకా గ్రామములంతట నిచటి కా గ్రామమువారు తప్పని సరిగవచ్చుట తలచింతుటచేత కేవల కేమి యని ప్రజలు భయపడుచుండెడిది. కాంచీపురపు వేదపాఠశాల వేద సంకీర్ణము విద్యార్థులను, అఖ్యాతమైన వారముదినముల క్రింద నిచటికి వచ్చియుండి ప్రజలకు యిట్టి గూడబోయి 26 వ తేదీనాటికి మరణించిరి. పాప మా దిశను సాయుకాలము యందొకవిద్యార్థికి వాంఛి భేదము ప్రారంభమైంది. రాత్రిముతయు మిక్కిలు ముగ నైన నంతగా గతించి ప్రభువందించున తెల్లవారు నర్పించి తీవ్రమైన ముగ దాల్చింది. అప్పటికి ప్రభువందించున గుర్తించి వైద్యుల రానింతి నుండివచ్చినను ఫలము లేక యీ విద్యార్థి 27-11-80 వ తేదీ నాడుచున్న 11 గంటలకు దొడిమిని దుఃఖమునకు ముంచి దింగుడుడయ్యె. పాపమా విద్యార్థి కొకవత్సరము క్రింద నే నేండ్ల యయి యుండెనట. పరమలకున నాకస్మికముగ ముట్టిరి యీ భూవివత్సరము తొలివిద్యార్థుల నుచుభాగ్యమును తల్పిబ్బురదేహియిరి. వారి దైన్యస్థితి వర్ణనాతీతము. వీరి ముఖము యిట్లుండెను - ములయలజడి చెప్పినరకముగాను ఇతరులందువచ్చిన కలరానికంటి నిండుగ మూడుసంవత్సరముల యందువలన దాని వీర్య వ్యూహము వికారముగ గల్గుటకుట్టికట్టుచుండుటలను యితలోనే యిట్లు జరుగుటచే జను లట్లుడికినట్లుడికిరి. దానికి దొడు కొలలలో జోక్కరికి గారణాంతరమువలన వాంఛుక, భేద లభించుట మిగుల భయాత్మకమయ్యె. చైవానుగ్రహమున కొలలోని వారికాపానంధము లేకపోవుటయొక్క యీ దిశమువలన వలల కేలాటి తొందరయు లేవనడి. ఇప్పుడీ గ్రామమువారు చెలువునీటితో పానీయముగా నుపయోగించుచుండుటచేతను గ్రామములో పరిశుభ్రత చాల దక్కువగ నుండుటచేతను ఇప్పటికిని భయమునకు చాలు కలదు.

వర్షము

మొన్నటినుండి వర్షము వచ్చుచున్నది. ఇది యనూరాధ శ్రావణములచేతను వర్షమువలన సస్యములకు మేలుగనడుచు ననియు అనూరాధ దడిసిన మనోరగము గూడ బాధనకు సామెతమేరకు నీతి బాధలు గూడ లోలగుననియు ప్రజలు సంతసించుచున్నారు. ఇంతవఱకు మిక్కిలుముగ నుండిన చలి తగ్గినది. ఇంకను వర్షము వరుసేమో! చెప్పవురి మొదలగు చొట్ల వచ్చిన తుసాను యొక్క ఫలమిది.

గోదావరి విజయి

ప్రస్తుత పరిస్థితులు

ఫిబ్రవరి, 28-11-80:—విజయి ప్రాంతములో గడచిన జూన్-జూలైలలో కల్లు, సారాదుకాణముల పికటింగు తీవ్రముగా జరిగినది. ఆ రోజులో ఫిబ్రవరి, దేవిపల్లి, దొండపూడి, కల్లు, సారా అంగళ్లను చాల నష్టము కలిగినది. పికటింగు ప్రారంభించిన మునుపు ఈ గ్రామములో ప్రతిరోజున సారాదుకాణమునందు 100 రూపాయలు పైగా అమ్ముడయ్యెడిది. పికటింగుచేసే కాలముదు రూపొలములలో దినమునకు 300 రూపాయలు అమ్మెడిది. ఇట్లేల పికటింగు ముగియెటచే అప్పుక మెక్కువైనను ప్రజలద్ద వ్యాపార మందముచే తిబ్బులేకపోవుటవల్ల యిప్పుడు సగటు రోజునకు 10 రూపాయలమ్ముట బహుకష్టముగా నున్నది. ఇక కల్లుదు కాణము ప్రికటింగునకు పూర్వము నుమారు ప్రతిరోజునను 12 కడపల కల్లు అమ్మెడిది. పికటింగుచేసెడి కాలముదు ఒక కడపలైనను ఇప్పుడు అమ్మెడిది కాదు. అది అయినను రూపొలముగా అమ్మెడి నాడు. ఇప్పుడు పికటింగు లేకపోవుటచే 2 కడపల కల్లు అమ్ముడగుచున్నది. మొత్తముమీది ప్రజలు ముద్యపానము ముహూపాతక మని తెలుసుకొనుటచేతను వ్యాపారములేమిదో డప్పులేకపోవుట చేతను యిక్కడ త్రాగుడు మూడుసంఖ్యలు తగ్గిపోయినది.

అధున స్వకీ ప్రచురమునందు కూడ యిప్పుడు విజయి ప్రాంతములో యుండలేదు. విజయి ప్రాంతములలోని పండు పాక స్వదేశీబట్టలు, మల్లుతానలకంటే విరిగి అమ్ముడగుచున్నది. రాట్టయులై మామూల తీయించబడుచున్నది. ఇక్కడ స్వదేశీసామానులకూడ బాగుగా అమ్ముడగుచున్నది. చతుశ్శాంతియు చెప్పకొనునాకంటే వ్యవసాయదారులను ఆదీనిండులు "గాంధీగారి ఉత్సవము" సందు చాల ఆతురత పడుచున్నారు. వీరు స్వదేశీ ప్రమాదవీతములపై సంతకములు కూడ చేయుచున్నారు.

చేబియ్యం శ్రీరామమూర్తి.

దక్షిణ హైదరాబాదువార్తలు

(ఒకవిలేఖరి)

హిందూదేశ ప్రాశస్త్యము

నవంబరు, 28:—పాశ్చాత్య ప్రపంచము హిందూదేశమునుండి శేష్యులనులసిన విషయము లనేకములు అన్నవనుటయే గతబృహస్పతివారమున హైదరాబాదునందలి మేఖాక్షిప్తు బాహుళ్యపాఠశాలయందు విషయ తే. మేఖాక్షిప్తులుగా రొసంగియున్న హిందూదేశము. వీరు ఈ సంవత్సరమునకు బ్యాచివ్ ఉపన్యాసములుగా నియమింపబడి, హిందూదేశమున వివిధపట్ల గనులలో నిశ్చయించి అమెరికానాటి వచ్చియున్నారు. వీరు హిందూదేశమున వచ్చినప్పుడు కొన్నియభిప్రాయములతో వచ్చిరి. వచ్చినపిమ్మట వానిని పరిశీలించినవారి నచ్చేకని నే నొప్పుకొనుచున్నాను. దేశస్వప్రభు నావరించిన శ్రద్ధావీర్యవంత నేను గ్రహించిరి అమెరికాలో మేము నిరంతరము అపవరమునకు లొంగియున్నాము. శీఘ్రములగు రైతులు, శీఘ్రములగు మేల్పాడుబండ్లు, శీఘ్రములగు నాలు వల యీ యాతురభావమునకు దానులమెరిమో మాకు తెలియదు. హిందూదేశ విజ్ఞులకాక కార్యారంభమునకు గడంగకమున్న నిలచి పర్యాలోచించుకొనుచు హైదరాబాదు కౌశిస్వర్ణపులు, వారు సర్వసంబద్ధముల నివాసించి పరిశీలించు. మీ సరపకకాపరీక్షా నేమనకు మీ దేవస్థానములు నిదర్శనములు. పాశ్చాత్యులు ప్రాక్షులను తో నైకమత్తమునకు ప్రయత్నించుచునే నాశించెదను. అమెరికా ప్రయాణికుడు హిందూదేశమున బయటి, బొంబాయి, మదరాసు, కలకత్తా పట్టణముల జూచి, మాకు వర్ణించిచెప్పుకు. కాని పరిశీలించుననని, రైల్వే సమావేశమున నున్న హిందూదేశము కాదు. గ్రామ పరిసరమునకు మట్టిరములు. మన మెల్ల రొక్క జనమని నిజమనియు, స్థితి స్థిర బంధమున గట్టుబడిన సోదరులమనియు, మన ముచ్చట గ్రహించ గలుగుచుము. (పాశ్చాత్య) తృణాలు స్వకీసంకుష్టితములని నే భయపడుచున్నాను. అది భయముకాదు కాకాలదు. ఇప్పటికి వచ్చినపిమ్మట వాని సామరస్యవత్సరము నేను గ్రహించుచున్నాను. చైవము మన గమ్య సామరస్యమునకు శుభోద్యమము డరుగాక.

మరణము

శ్రీ మహారాజ సర్ కృష్ణ ప్రసాదుగారి భార్యలలో కొకరకు శ్రీమతి షాజీరాజీసాహెబ్బావారు మంగళవారమున స్వర్గస్థులైరి.

"రత్నావళి"

నిన్నటిరాత్రి చెసిడెజీ బజారులోని ప్రేమభయేటరు సందు హైదరాబాదు యువశి యువక నాటక సంఘమువారు ప్రాచీన సంస్కృత నాటకమున కాంగ్లేయసాహిత్యమునిల్పకా గారి "రత్నావళి" యను నాటకము ను జయప్రసాదముగా నాడిరి. నాటకసంఘమున హైదరాబాదు మహమ్మదీయ, యువమలేకాక కృష్ణ ప్రసాద నాటకమునకు సభ్యులుగా నున్నారని వచ్చినలాభమున హైదరాబాదు మహిళాసమాజమున కొసంగబడును.

శ్రీయుత రంగాచార్యులు

హైదరాబాదు నివాసు కళాకాలా పూర్వవిద్యార్థులైన శ్రీయుత శ్రీ. ఎస్. రంగాచార్యులవారు బొంబాయి "యువ సంఘ" కాన్వెన్షన్కుగూడె, బంధింపబడిరి తెలియజేయుచు.

హైదరాబాదు విద్యార్థి జయము

కాగితాలైన సయ్యద్ అహ్మద్ షా అలీఖాన్ గారి మూడు యూనిట్ అలీఖాన్, లండన్ సర్వకళాకాలా పరీక్షలలో ఇంజనీరింగ్ కాన్వెన్షన్ మొదటితరగతి అనర్కులోను తీర్చి, చాద్ విక్టోరియా పరీక్ష, బహుమానము బొందిరియు, సర్వేయింగులో మొదటితరగతికి జేరిన ప్రత్యేకపు సర్టిఫికేటునుగూడ గెలిచిరియు సంవత్సరము వచ్చినది. బహుమానము నిజ్జునప్పుడు కొండులేటిలు సమావేశమున హైదరాబాదు బాబ్జుయేమన బ్రిటిషులుగా బోయియున్న రాజకీయ మంత్రియగు నవాబు మేహ్మూద్ జంగు బహద్దూరువారు మాటలాడిరి. శ్రీ ప్రభువుగారి యాంతరంగిక కార్యవత్సలైన నవాబు సర్ అహ్మద్ జంగు బహద్దూరువారుకూడ ఆ సందర్భ భాగ్యవంతులు నుండిరి.

కాకినాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

పల్లంరాజుగారి కేసు

మరియు పి. సి. 1012 మొదలైన క్రాసుపరీక్షయందు డిల్లు చెప్పెను:—15 వ తేదీన ప్రెసిడెంటుగారిని కనిపెట్టుచునీ సమాచారము చెప్పిరి. నేను చెప్పినసంగతులు జ్ఞాపకమునైననే చెప్పిరి. ప్రెసిడెంటుగారి చెప్పినవన్నది చూచునప్పుడు జమ్మిచెట్టుపద్ద బీటునందలి కాన్వేంటును చూచినట్లు జ్ఞాపకంలేదు. కాదు నీమామిధిని చెల్లెను. కాంగ్రెసు ఆఫీసుపద్ద తిరిగి కారు కనుపించెను అక్కడ స్వేచ్ఛలోపోయి ఉన్నది చెప్పలేను కాదు బొంబాయినువచ్చి అక్కడనుంచి గుళ్ళిదిని ఇంటికి వెళ్లెను. నాకు వంటిరులలిట్లు ఇచ్చలేను. ఇదివరలో ఎప్పుడు కల్లువద్ద ప్రసంగములు వినుట అలవాటులేదు. నేను దక్షిణాపైపు కేసులోనుంచి లోపల 2 లేక 3 గజములు దగ్గి తడకవద్ద నిలబడినాది ఇవలకువచ్చి పెద్దరోడ్డుపైపు మెయిలుకేటువద్ద నుండిని. అక్కడ సలూముగారిని కలుసుకొంటిని. వెనుకపోవద్ద వీరితో రాత్రి 7-8 మధ్య సలూముగారితో అచ్చటికి ప్రెసిడెంటుగారి జ్యోతిస్వియు చెప్పిరి. 15 తేదీన అప్పుక కల్లుగారి గాంధీబాపి పెట్టుకొనిన వారిని చాలంటి ర్లను కొంటిని. అదివరకు వీరిపై నెలుగును. అదినను కనుగొంటిని. అదకు అప్పుకము నీమామిధినుగనున్న పండుగిదిలో జగినను. కాగితములకూడ పంచిపెట్టిరి. అక్కడనుంచి కాలేజి ప్రక్కవీధినుంచి గుళ్ళిదికి వెళ్లిరి. పోలీసు జమీందారుగారి వేడ తడుగునన్న ఇంటినుండి అధున అమ్ముచు బాదంబారి మేడ కనెటి వీధినుంచి బూరునున్న కాంగ్రెస్ ఆఫీసుకు వెళ్లిరి. మధ్యాహ్నం ౧౦, 1౫ వచ్చిన పెద్దకాల్లపేర్లు కాని కాత్తరంట్లలము కాని చెప్పలేను. మీడింగలను మిగడ నూర్చు నారాయణ మొదలగువారు వచ్చేవారు కావున వారిని కాలంటిర్లు అనుకొంటిని. ఈ సంగతులు పి. సి. గారితో ౧౦, 20 లు చెప్పిరి. ఈ సాక్ష్యము మిగిలెను. కేసు తిరిగి లేవటిక వాయిదా వేయబడెను.

28-11-80 తేదీని పి. సి. డి. ఎస్. డి. ఆ బ్లూ ర్ సలూము పి. డబ్ల్యు. గ విచారింపబడి ఇట్లు చెప్పెను:—నేను స్వేచ్ఛలో దూర్జితో ఒక సంవత్సరమునుండి ఉన్నాను. కాన వొల్లంఘసము, ఏ. పి. జి. లో ప్రాకంభింపబడెను. ఇదివరలో జరిగిన సంగతులు ప్రాబల్య లెజుచేయబడెనను సాక్ష్యములలో తీసుకురావడమి ఎవిడెన్స్ ఆఫ్ 11 సెక్షన్ ప్రకారం విస్తారముగా ప్రతివాదిగారి తరపు నక్షేత్ర ప్రకటించి యాదుగాను, బారిష్టరు కేమగిరావుగారు, వేంకటేశ్వరుగారు, నుబ్బా రావుగారు ఆర్గ్యుమెంటి. ఉద్దేశముకూడ ఈ సెక్షన్ పై చర్య జరుపుటకు వర్తించదనియు జెప్పబడెను. అంత మధ్యాహ్నము కేసు వినుటకు వాయిదా వేయబడెను. మధ్యాహ్నము 2 ఘంటలకు కోర్టు తిరిగి ప్రారంభించినప్పుడు ప్రాసీక్యూటింగు ఇన్ స్పెక్టరుగారు కేసు వాయిదా వేయవలసినదని కోరిరి. ప్రతివాదిగారి తరపున వాయిదా వేయవలసినదని చెప్పబడెను. కాని కోర్టువారు డిసెంబరు 2-వ తేదీకి కేసు వాయిదా వేసిరి.

జై మిలె-విడుదల

కాకినాడ, 29-11-80:—బంధకు కాత్తరములు శ్రీ ఘోషిపాళ నుబ్బారావుగారు రాయవెల్లూరు జైలులో ఆరు మాసములు శిక్ష ననుభవించి విడుదలయై ఇక్కడ (కాకినాడకు) వచ్చిరి. కొలమర్తి చినరఘుపతిరావుగారు వారిని కలిసికొనగ యీవిషయములు వారు చెప్పిరి. రాయవెల్లూరు జైలులోని ది. తరగతి రాజకీయ కైదీలకు కాంతుంచుముల దొమతెరల కమ్మోలులు తమ స్వంతభర్తలపై తెచ్చుకొనుట కాజ్ఞయొసగ బడినది. వ్యాధులు కలిగించు ప్రోబాట్ మున్నగు యాటలు యంగీకరింపబడలేదు. అచ్చటివారి దేహోగ్య విషయమై చెప్పుచు గోనుంట్ల నుబ్బారావుగారు ప్రకారు చాల నీరసముగ నున్నారనియు, ఉపిరితి తి జమ్మికులవనియు, ఇ. జి. గారు చెల్లూరు జైలు తనిఖీకి వచ్చినప్పుడు వారిని తనకు జేరిన యావార మొసగవలసినదని కోరగ వారు నిరాకరించి రనియు 'చా' కేవిధమున వైద్యపరీక్షలు చాలుట లేదనియు నుబ్బారావుగారు చెప్పుచున్నార. డిప్యూ వాస్తవ్యులు ప్రసిద్ధ కవిశేఖరలైన మంగిపూడి వెంకటేశ్వరుగారి సోదరులైన పురుషోత్తమ శర్మగారు చాల నీరసముగ నున్నారనియు నెత్తురలేననియు వచ్చటి శీతోష్ణస్థితి వీరికి సరిపోలేదనియు వైద్యపరీక్షలు వీరికి చాలుట లేదనియు వీరి విషయమై తన శ్రద్ధ యావత్సకముచున్నదనియు చెప్పిరి. దాక్షిణ్య గుళ్ళ పల్లి నాకాయగూర్తి (ఎల్. ఎమ్. ఎస్.) గారిని గూర్చి చెప్పుచు వీరికి కంటి విషయమై చిత్త్య గానింపబడినను శరీర విషయమై చాలా యుషేషింపబడుచున్నదియు లోబర్డుమనే నన్నపాత్రు లేక బాధపడుచున్నారనియు నిట్టి దాక్షిణ్య విషయముగ శ్రీశ్రీరావుగారు, తేనెగారు చెప్పెను.

కార్యవర్తులు,

జై బిల్లుపక్షము పండిత జనమారలాలు నెహ్రూ గారితో సంభాషించుట

చెరసాలలో నే కలుసుకొనుట

అలహాబాదు, నవంబరు 30:—“పండిత జనమారలాలు గారిని నేనొక చెరసాలలోనే కలుసుకొని సంభాషించితిని. గాంధీమహాత్ముని తరువాత జనమారలాలుగారు జాతీయవాదమును మూలధారగాను, సత్యాగ్రహము ప్రారంభమైనప్పటినుండి జనమారలాలుగారు 8 నెలలుమాత్రమే స్వేచ్ఛగా ముందే. ఈయన పి. క్లాసు టైటి. ఏ క్లాసువారికి సాక్షాత్తులు సగానే యుండెను. నేను బిల్లుగారి జనమారలాలుగారితో మాటలాడుటకు ఉద్యోగం లనుమతి నిచ్చినందుననే నేనంతయును కృతజ్ఞుడను. మేమిద్దరమును మాటలాడినపుడు గదిలో నొక ఉడత మాత్రమే యుండెను.

ఇతడు ఉద్యమమునకు మూర్తివంశము జనమారలాలుగారు పాశ్చాత్య విశ్వవిద్యాలయములోనే విద్యాభ్యాసము ను సరించెను. కొంతకాలము పాశ్చాత్యపద్ధతులనే అవలంబించెను. ఇతడన్నచో ఒక కాంగ్రెసు పరిపాలన ధరించెను. ఇద్దరు దుస్తులనే యితడు ధరించెను. నాన్నా మొదట నెహ్రూగారు కమిషనరుగానే మాటలాడిరిగాని క్రమముగా నాయన పట్టుచులయును ధైర్యస్థయ్యెను. చుట్టూ వాళ్ళిమయును నువ్వొకమనినెను.

గట్టిసమ్మతము

జనమారలాలుగారికి స్వరాజ్యమునుగూర్చి గట్టిసమ్మతము లేదు. మంచి మేధావి. మంచివక్త. భారత యువకుల కాదగ్గ పురుషుడిట్లే. నేను నెహ్రూగారిని సందర్శించిన మరునాడే భారతదేశమందంతటను ఆయన 41 వ సంవత్సరము జరుపబడెను. జనమారలాలుగారిని అరెస్టు చేసినందుల కదివరకు రెండు సార్లు దేశమునందంతటను హరటాలు జరుపబడెను.

మోతీలాలుగారితో సంభాషించుట

నేను పండితమోతీలాలు నెహ్రూగారితోనూ, ఆయన కుమార్తెనూ, ఆయన పేనకోడలితోనుగూడ సంభాషించితిని. వీరినిద్దరినీ విడుదలచేసిన మరునాడే నేను వారితో సంభాషించితిని. వారి ఉత్సాహమును సాహసమును ప్రశంసనీయుములు.

రాండుటేబిలువద్ద కూర్చున్నది

భావిత భారత ప్రేతనే

సంధిరాయభారములు గ్రామములలో సత్యాగ్రహము రాండుటేబిలువద్ద మున్నగు పెక్కు విషయములను గూర్చి నేను జనమారలాలుగారును మాటలాడితిని.

సంధికుదరకపోవుట

క్రమక్రమముగా పెక్కుకొమ్మలు పెక్కువలెనని యిర్పి ప్రభువు ఆశీర్వాదము. కాదనిన 5, 6 మెట్లకసారియెక్కుదలనని అతనిభావము. నా గౌరవము, నా ప్రతిభ, నా సహజసాసము వేడే కావలెను. అటుపిమ్మట మనము తాత్కాలిక ఛేదముల ను గూర్చి ఆలోచించెము. అని భారతీయనాయకుని వాదము. ఇండియా ప్రభుత్వమునందు వాద్యతను అధిక స్వాతంత్ర్యమును భారతీయులందఱును కోరుచున్నారు.

విడిపోవుటకు స్వాతంత్ర్యము

ఇదియే ఘట్టము. కాంగ్రెసువారు దీనినిగూర్చియే పట్టుపట్టుచున్నారు. వితవాదియగు శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు గూడ దనుక నిలులనే తెలిపిరి. ఈహక్కు కలిగిననే సమాన ప్రతిభతో కలిసి పనిచేయుటకు విజయము ఇదిలేనిచో పరాధీనత తొలగదు కానిశ్చి నెడరలు కాన్సిలు సభ్యులలో 2/3 వంతుమంది అంగీకరించిననే గాని విడిపోవుటదని కాంగ్రెసువారు గూడ తెలుపుచున్నారు. ఈ కాన్సిలులో సంస్థానాధిపతులు గూడ నుందురు.

రుణములను గూర్చి విచారణ

సంధికుదరకపోవుట కిది రెండవ కారణము. కాంగ్రెసువారు యెములను నిరాకరింప దలచిరిని బ్రిటిషారు కలచిరి. అది పొరబాటు నిష్పాక్షికమును విచారణ జరుగవలెనని మాత్రమే కాంగ్రెసువారు కోరి బర్మాదేశమును జయించుటకైన వ్యయమును భారతీయుల తేలికపెట్టెను. భారతదేశమునందన్న నేన బ్రిటిషు సామ్రాజ్య రక్షణమునకే యేర్పరుపబడెను గాన యా వ్యయమునందలను భారతీయుల పైని వేయబోవలెనని యైదు సంవత్సరములకు గూడ మాదిరించిరి.

ఇది ఘట్టము మా ఇదిగి జరగాలలో ప్రారంభమైంది క్రమముగా అలహాబాదుకు వ్యాపించినది. భారతదేశమున వ్యవసాయము చేయువారిలో పెక్కుది హెచ్చుకొని రైతులే, భూస్వాములకు వీరు కష్టము చెల్లించెదరు. వారాపిమ్మట కొంత దొరతనమునకు వస్తు చెల్లించెదరు. ఈభూస్వాములు పెట్టుబడి పెట్టురు. రైతులకెట్టి సహాయమును చేయుదురు.

వారు గ్రామములనుండి శిస్తు పనులుచేసెదరు. గ్రామములలో అప్పులేని వారెవరునుండరు. వారివిడ్డలో మిక్కిలి హెచ్చుగా పవిత్రముననే చనిపోయెదరు. వారెవరును పాలుత్రాగి యెరుగరు. ఈరైతులకు రోజుకు 3, 4 అణాలు మాత్రమే కూలి లభించును. వీరిలో చాలమందికి చిక్క- చికిరి పంక మాత్రమే యుండును. నేను వ్యవసాయముగా మార్చితిని. ఇండియాలో సీతాకాలములో నూర్వస్తమముమైన పిమ్మట చలి మిక్కిలి హెచ్చుగ నుండిననుగూడ నిరుద్యోగులకు వారు మంచి దళివరి బట్టలను కొనజాలరు. మంచి పంట పండిన పుట్టే యీ శిస్తు చాల దాకగమేయకను. ఇప్పుడన్నచో నుచోహారునకుగ ఉత్తరహిందూస్తానమునందు గోరుపంటయే ప్రధానమైనది. ఈ సంవత్సరము ధరలు చాల తక్కువగా నున్నవి. యుద్ధమునకు పూర్వముకంటెకుగూడ తక్కువగాన న్నువి. ఈ తీవ్రతలు నడ్డి వ్యాపారమునకు దివ్యములకు బదులు పుష్పకొండుకు, మాకులలోనుండి యేతరులతో నీళ్ళుకోడి వ్యవసాయము చేయుచుందురు. వీరు శిస్తును సరిగా చెల్లించినచో అన్ని వస్త్రములు సరిగా లభించుటగూడ అసంభవమే. కావున వత్తులను నిరాకరించుటకు వీరికి తుదికొట్టుట మిక్కిలి కులభము. సీతకాలము నకముందే యాయవ్యయము ప్రారంభింపబడెను. సీతకాలము ముగియులోపలనే యిది దేశమునం దంతటను వ్యాపింపవచ్చును.

“స్వరాజ్యము వచ్చినచో నన్నులు మిక్కిలి తక్కువగా నుండును”

అనియే చాలమంది రైతులు వాపోచెప్పిరి. ఇది ఘట్టముగా దారిద్ర్యమునకు సంబంధించిన విషయముగాని కేవలము రాజకీయముగాదు. ఉప్పుజన్నుగూడ నిట్టిదే. మధ్య బహిష్కారము సాంఘికసమస్య “స్వరాజ్యమువచ్చినచో దారిద్ర్యము తొలగదు. మనన్న వస్త్రములును ముద్దిబట్టల పాలును లభించును.” అని ప్రజలు నమ్ముచున్నారు.

ఈ ఉద్యమమునందు భారతీయులకు విజయముకలిగినచో పెక్కు కల్యాణములనుండి ప్రజలకు వశపరచుకొనిన బాదాసీద్యము పూర్తిగా తొలగగలదట. శిక్షయము అని తెలుసుకొనుటగూడ వ్రాసిరి. (భాంజేక్రానికలు)

తత్తణము అముటకు

పోర్టబిల్ స్టీము ఇంజనులు, ఒక ఆయిల్ ఇంజను ముందిది సరిఅయినవర్క్సింగు ఆర్డర్లో, మరెయు బాయిల్ ఇన్ స్పెక్టరు సర్టిఫికేటుతో సహా. మేకురాంజి మాస్కిజి, గుంతకల్లు.

ఆంధ్రాధ్యాత్మ రామాయణము

పద్యకావ్యము

విశ్వానాథగ్రంథమునకు సరియగు తెలుగు. ఇంతటి కులభతైలిలో నిది యంతకు. మున్ను వ్రాయబడియుండలేదు. గ్రంథకర్త పిమ్మట నారాయణశాస్త్రి. ఇందు దత్తవ్రతము మెల్లరకఁ దెలియునట్లు తేటతెల్ల మగుమాటలతో వివరింపబడినది. శ్రీ కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుపంతులుగారి యాదాశ్చర్యకేవలమున నాంధ్రప్రదేశ్ మాద్రాసుయునునుండి వెలువడుటకే దక్కిన యంశములు మరియొక ప్రశంసనీయుములు. రామోదైవా, పుటలు 450, పద్యములు 8500. మొదల 1 కర 2-8-0, అలుప్రతులు రు 12-0-0.

పిఠుపాటి- నారాయణశాస్త్రి,

పాన్నూరు, గుంటూరుజిల్లా.

మానసోల్లాసినీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

శివులభక్తులు! ప్రాణుభక్తులు ప్రత్యేకము! నగ మధికము!

శరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి వైద్యకాలము

ఈ మాత్రలు దివ్యామృతము. అక్షయము, అదవి, అత్యంత శుభము, అగ్నిహృదయము, అలిదాహము, వెక్కిరి, అపరాధములయందు జలముయము, పిక్కులు, పూర్వములు, శిరస్సు, నేర్పు, అగులు, మొదలగు వానియందు ఉపశమనమును బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈమాత్రలు మేహవాతసోపులను వెంటనే మాన్పును.

ఇందు అనేక పీడలు చేరినవి. అనుభవ కొదవు మగుటచేతను వరమహంసప్రయోగిని చేపువచ్చును.

ఉక్కుసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

విరుణానా-అయుర్యేద వైద్యనిలయం,

ఎలకట్టు పోస్టు, నిడుకొలు, (కృష్ణాజిల్లా.)

రైల్వే రాకపోకల వేళలు		
మద్రాసు సెంట్రలు స్టేషనునందు		
బయలుదేరు వేళ	వచ్చువేళ	
కలకత్తా మెయిలు	రాత్రి 8-30 గం ఉద 7-0 గం	
వాల్తేరు ప్యాసింజరు	ఉద 8-55 గం ఉద 10-50 గం	
,, ఘాట్స్ ప్యాసింజరు	— సాయం 5-55 గం	
,, ,,	రాత్రి 7-30 గం	
పిమ్మడిపూడి ప్యాసింజరు	సా 8-0 గం ఉద 9-55 గం	
బొంబాయి మెయిలు	రాత్రి 8-40 గం ఉద 5-55 గం	
,, ఎక్స్ ప్రెస్	ఉద 8-0 గం సా 8-45 గం	
రాయచూరు ప్యాసింజరు	ఉద 9-20 గం సా 4-25 గం	
రేణిచెంబు	సా 6-30 గం సా 12-0 గం	
,, ,,	— రాత్రి 9-10 గం	
తెంగూరు మెయిలు	రాత్రి 9-30 గం ఉద 6-20 గం	
,, ఎక్స్ ప్రెస్	మధ్యా 12-45 గం మ 2-25 గం	
,, ప్యాసింజరు	రాత్రి 9-40 గం ఉద 8-0 గం	
,, ,,	ఉద 6-45 గం రాత్రి 8-40 గం	
జోలాకల్	మధ్యాహ్నం 1-0 గం	
అకోగూం	సాయం 5-45 గం ఉద 9-45 గం	
పల్లెమకోస్తా మెయిలు	రాత్రి 7-45 గం ఉద 7-15 గం	
నీలగిరి ఎక్స్ ప్రెస్	రాత్రి 9-15 గం ఉద 6-35 గం	
గ్రాండుట్రంకు ఎక్స్ ప్రెస్	ఉద 7-30 గం రాత్రి 8-15 గం	
మద్రాసు ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ నందు		
సిలోకబోల్ మెయిలు	రాత్రి 8-40 గం ఉద 7-0 గం	
తిరువేండ్రపురం ఎక్స్ ప్రెస్	రాత్రి 9-25 గం ఉద 6-15 గం	
రామేశ్వరం	ఉద 7-15 గం రాత్రి 6-20 గం	
ఉధురు ప్యాసింజరు	సాయం 6-30 గం ఉద 5-40 గం	
పార్వతి	రాత్రి 10-35 గం ఉద 4-25 గం	
మద్రాసు బీచ్ స్టేషనునందు		
తిరుచిశాల్ ప్యాసింజరు	మధ్యా 2-5 గం మధ్యా 1-20 గం	
రేణిచెంబు	సాయం 5-24 గం ఉద 9-35 గం	

అసలు బంగారు నగలకు
వీకంసి చబిల్ దాన్ అండు నన్స్
సీమకమలములు, సగిలవ ర్రకులు
112, 113 జైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి - బెజవాడ.
ఆంధ్రదేశముందు అతిప్రసిద్ధము లగు మా మం
దులకును మా పెద్ద కేల్లగునకును మా పుస్తక
ములకును నేడే వ్రాయుడు. 3

మంచి వెండిసామానులకు
శ్రీ లక్ష్మీ జ్యాయెలరీ కంపెనీ
ఎక్కేని లక్ష్మీనారాయణచౌదరి
ప్రాత్రుటరు, బెజవాడ. 2

గంధర్వ కళ

రక్తపుష్టి, వీర్యవృద్ధి, నరములకు విగి

కలిగించు గొప్ప శిష్యము. అనేకలకు మరల మగతనము కలిగించి 20 ఏండ్లనుండి మెప్పుపొందుచున్నది.

పాన సీసా (1 నెలకు) 3-0-0 పోస్టుఖర్చులు 1-0-0

గంధర్వశార్మసీ, రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.

HOE & CO'S

ROCKET, COLOMAL, PREMIER, GEM & BENGAL

DIARIES

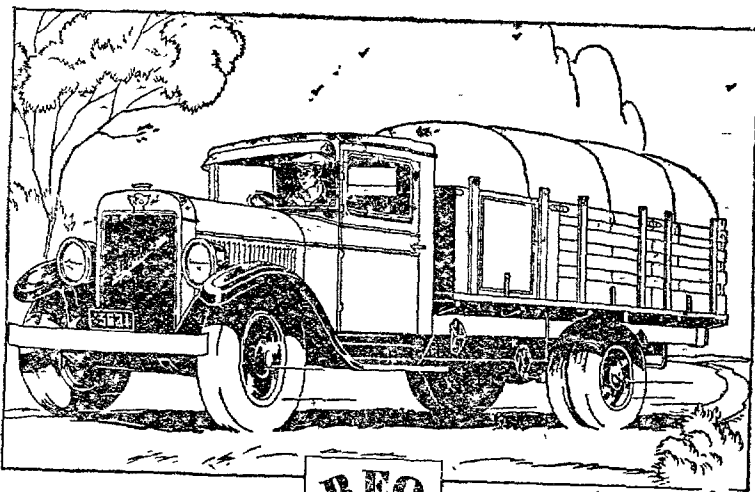
1931

The Most Popular & up-to-date & Cheap Annuals.

V. PERUMALL CHETTY & SONS, STATIONERS & PRINTERS, MADRAS.

స్పీడ్ వాగన్ భావ మిందులో ఇమిడి
యున్నది. వెహికెలును నిర్మించినది,
వేరు కాపిరైటు చేయబడినది, ఈ
మాదిరి ప్రజలకు సమృత మగునట్లు
చేయబడినది. రియో కానిది
స్పీడ్ వాగను కాదని గ్రహింపుడు.

రియో నూతనమైన, ఎక్కువ
గమన వేగము గల వాగనులు -
14 స్క్వేర్ ఫీట్ నెజలు - 100 కి
98 పంతున లాగడి పనులకు ప
యోగించునట్టి స్పృహమైన నమ్మ
కమైన చాసిలు. ప్రయాణికుల
తీసికొని పోవుటకై పలుకక
ముల బరువు లాగు బస్సులు
లోడ్ వాగనులు క్లిటినది, ఆం
తకు వెగాణు గలవు.

ఇ. బి. ఆననవి రాన్ సమ్
ఇ. టిల్లు అనువాని సంక్షిప్తాత్మ
రములు. పీరు మోటారు పరిశ్ర
మయం దగ్రస్తానము విజ్ఞానిన
రియో మోటారు కారు కట్టిన
సాపకులుగనూ, ప్రస్తుతము దై
క్రమబోధన కధ్యక్షుడుగ ను
న్నాడు.

మద్రాసు వేర్ హౌస్.

(164 a)

మాంట్రోడ్డు,

మద్రాసు.

REO MOTOR CAR COMPANY—LANSING

‘వై రె క్సు’

మలేరియా సంబంధమైన జ్వర
ములకు దివ్యమైన నివారిణి

అశ్వాస్

అన్ని విధముల బలహీనములకు
సర్వోత్కృష్టమైన టానిక్

ప్రకాశిస్తులు:—

ఎన్. జే. శాయి గౌండర్ అండుకో, 41. బండరు వీధి, మదరాసు.
నాదం అండు కో., కొచ్చిన్ డి. వి. నాయక్ బ్రదర్స్, కళికోట.

BENGAL CHEMICAL &
Pharmaceutical Works, Ltd., Calcutta.

వార్తలు-విశేషములు

కెప్టెన్ కె. యల్. స్టూవర్ట్ గారు సిల్వానా డి. ఫెన్స్
కోర్ న్యాయదేశమునకు స్టాఫ్ ఆఫీసరుగా నియమింపబడిరి.

కార్మిక పక్షమునకు తెందినట్టియు, పార్లమెంటు సభ్యు
డయినట్టియు నగు డబ్ల్యూ. జే. బేకర్ చనిపోయినందువలన
తూర్పు బ్రిష్టల్ నియోజకవర్గమునందు పార్లమెంటునకు
తాత్కాలికపు టెన్సిక జరుగవలసియున్నది. కాన, బ్రిటీషు
పక్షముల బలము మరిల పరిశీలించబడ నున్నది.

ఈయేడు ప్రాక్సులో మరణముల సంఖ్య హెచ్చుగాను
న్నది. జననములకన్న మరణముల సంఖ్య 12584 ఎక్కువ నది.
1911 సం॥ మొదలుకొని యా రెంటికీని ఇంగ్లీషు ముందుకు కిడి
యే మొదటిసారి. వార్షికో, బ్రిటన్, అల్బెన్ లో క్రెస్ మన్యు గు
వీవో కొన్ని ప్రాంతములలో కచ్చ తక్కినవోట్లను జనసంఖ్య తగ్గి
పోవుచున్నది.

బ్రిటీషు వర్తక సంఘాధ్యక్షులు కావన్సు కథలో
ప్రశ్నలకు జవాబుపండు, వర్తకము ముందగించియున్న
యీ సమయమునకు విదేశములందు బ్రిటీషు మోటారు కారు
వాగుగ నమ్మడు పోవుచుండెనని తెలిపిరి. నవ్వేయేదాని
బుయో నేరీస్ లో జరుగనున్న బ్రిటీషు సామ్రాజ్య వర్తక
ప్రదర్శనమునందు బ్రిటీషు మోటారు సామగ్రిలన్నియు,
పూర్తి ప్రదర్శించబడును.

ఈ సంవత్సరము జూలై, ఆగస్టు, సెప్టెంబరు నెలలను
గతవత్సరమునాటి ఈ నెలలతోనే పోల్చిచూచినప్పుడు ఇంగ్లండ్
వేర్ష దేశములలో జనసంఖ్య హెచ్చినదనియు, మరణము
లు తగ్గినవనియు (జస్టిస్) జనరల్ గారి రిపోర్టు తెలుపుచున్న
ది. మొత్తముమీద ఈ రెండు దేశములలోను, నిరుద్యోగి
యేడు సెప్టెంబరు నెలలకునాటికి జనసంఖ్య 70,000 ల వర
కు పెరిగినదట.

జిస్ట్రీరు తెనరలుయొక్క త్రైమాసిక ప్రకటనలన
బ్రిట్ (ఇంగ్లాండు, స్కాట్లాండు, వేల్స్) దేశములు కలిసి
బ్రిటన్ అనబడును) లో గత మూడు నెలలయందును జనసంఖ్య
కొద్దిగా హెచ్చియుండటము, మరణసంఖ్య తగ్గియుండు
టయు గోచరించుచున్నవి. ముఖ్యముగా శిశుమరణము తగ్గి
పోయినది. సంవత్సరముయొక్క మూడవ త్రైమాసిక భాగ
ములో నింత తక్కువ సంఖ్య శిశువు లిదివర కెన్నడును మర
ణించి యుండలేదు.

నూతనధిష్టి ప్రారంభోత్సవమునకు కేనడాతరపున సర్
ఆర్థర్ కట్టి నేనాని విచ్చేయుదురు. పీరు విరోధానుహాసంగ్రా
మసమయమున 1917 వ సంవత్సరమునుండి 1919 వరకు
ప్రాంతులలో కేనడా దేశస్థుల సంఖ్య నడిపియుండిరి. ప్రస్తుతము
మెగ్గిలు విశ్వవిద్యాలయమున కధ్యక్షులుగ నున్నారు. కేనడా
జాతియ సంతక, కేంద్రకార్యాలయమునం దుద్యోగిగనున్న
కాల్వెక్ స్ట్రేన్ గారితోగూడ పీరు దీనంబరు 5 వ తారీఖు
నాడు ఇండియాకు ప్రయాణమై రానున్నారని యటకువార్త
యొందు దొలుతున్నది.

పి. అండు ఓ స్టీమ్ నావిగేషన్ కంపెనీయొక్క 1929-
1930 సంవత్సర నివేదిక ప్రకటింపబడినది. గతవత్సరాంతమున
948 నెల పవున్లు విడుదలగా, నీయేదాని చివరను కిరీ వల్ల పవు
న్నే విగిలెను. మొత్తము 84000 టన్ను బరువు గల స్టీములారు
నూతనముగ నిర్మింపబడుచున్నవి. వీనిలో 14,000 టన్ను బరు
వుగల ‘హంబ్’ (చీఫ్) స్టీమురులు రెండును లండను-
బాంబే-చై నా బాటకుద్దేశింపబడినవి. అన్నిటియందు నిప్పుకి
నూనెయే వాడబడును. భానినాకావర్తకము సంకల్పితముగ
నుండునని తోచుటలేదు.

యధమునకు పనికివచ్చు విమానములను బ్రిటన్ విక్ర
యించుటలో గత విరుసంవత్సరములలో గన్నడు అభివృద్ధిని
గూర్చి వ్రాయుచు, ‘టైమ్స్’ పత్రికయొక్క శ్రేణునికనిపు
ణుడు, ప్రస్తుతము బ్రిటన్ లో నిర్మింపబడిన విమానవిమాన
ములు విదేశము లిగవడినాంగ్లాండ్ లో వాడబడుచున్నవని
తెలుపుచున్నాడు. గతవత్సరము విమాన సామగ్రిలయొక్క
విక్రయము ఆ వినుకటి సంవత్సరముకంటె 100 కి 25
హెచ్చును. వాని విలువ యొక మిలియన్ పవున్లకన్నను
హెచ్చు. జరుగుచున్న యీ సంవత్సరములో వానివిలువ యిం
కను హెచ్చుగ నుండుననటలో సందియము లేదు.

గవర్నరుగారి తూర్పుతీర పర్యటనము

విశాఖపట్నం, వాల్తేరులను దర్శించునట్లు శాసనము ౧౯౩౩, వారి సమయము లేదీర్చితిమి. పూర్వే గారు, పరివార సమేతముగా 7 వ తేదీ రాత్రి స్వయం ప్రయత్నము మద్రాసు విశిష్య విశాఖపట్నమునకు బయలుదేరెదరు. ఆ మద్రాసు ముఖ్యమంత్రికి వాల్తేరు చేరెదరు. రైలుస్టేషను విడిచి మోటారు బస్ పురమందిముని కేగెదరు. అప్పటి పురపాలక సంఘమునందీయు, జిల్లాబోర్డు నుండియు, సర్వాసక్తి ప్రతిపాదనలను గ్రహించెదరు. త్రయ్యంతటి. త్రయ్యములు నాయుడు (సబ్బిత ప్రాసీక్యూటరు) జి. జగన్నాధరాజు (జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులు), శాసనసభ యొక్క ఉపాధ్యక్షులు, గార్లకు రావు బహద్దరు బికడములను ప్రసాదించుట ఆనాటి పాఠశాలయన దాఖతోటయందు త్రయ్యంతటి. వి. భానోజీరావు గారచే నొసగబడు తోటవిందుకు హాజరుగుదురు.

9 వ తేదీ యుదయమున గవర్నరును దర్శించునట్లు. మధ్యాహ్నం 11 గంటల కల్తరు బంగళాదిగ్గర యీ క్రిందివారికి పంపింపునకు నొసగుదురు — త్రయ్యములు చెయ్యి జమీందారు, ఎన్ రంగమస్వారు, జి. జగన్నాధరాజు, బి. వెంకటవతిరాజు, సి. సంతోషరావునాయుడు, గార్ల ఆ సమయమున తేదీర్చితిమి. పూర్వే గారు విక్టోరియా గోమ ఆస్పత్రిని, పాఠశాలను, దర్శించునట్లు గవర్నరు దంపతులు జిల్లాబోర్డుగారితో భూహారమును భుజించి, మధ్యాహ్నమున విశ్వవిద్యాలయ భూమిని తనిఖీచేయుదురు.

10 వ తేదీ బుధవారమున వాల్తేరును సుమారు 26 మైళ్లదూరముననున్న ఆనంతగిరి చేరి జన్మదర్శించి, వాల్తేరు క్షయ్యవంతు భోజనము చేయుదురు.

11 వ తేదీ యుదయమున శ్రీవిజయట్రిక్స్ పూర్వే గారు శివసంరక్షణాలయమునకు శంఖస్థాపనమొనర్చెదరు గవర్నరు గారు ఎ. వి. ఎన్. కాలేజీ, మెడికలు కాలేజీని, కింగుబాద్వి ఆస్పత్రిని దర్శించి, అటుపిమ్మట పోలీసు గ్రౌండు కేగి పోలీసులను బాధ్యులను తనిఖీ గావించెదరు తేదీర్చితిమి. పూర్వే గారు క్విటుమేరు కాలేజీకి శంఖస్థాపన మొనర్చెదరు. మధ్యాహ్నమున గవర్నరుగారు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ కాన్వేషనసభ కన్వీక్షిత హాజరై, గోపన ప్రభువు యొక్కయు ౮ || బి || డి. లక్ష్మీకారయ్యగారి యొక్కయు చిత్రపటములను బహిరంగ పరిచెదరు. రాత్రి 7-15 గంటలకు గవర్నరుగారు సమరవారముగా రైలుస్టేషను విడిచి మద్రాసుకు బయలుదేరెదరు. ఆమరునాడు మధ్యాహ్నము 1 గంటకు మద్రాసు చేరెదరు.

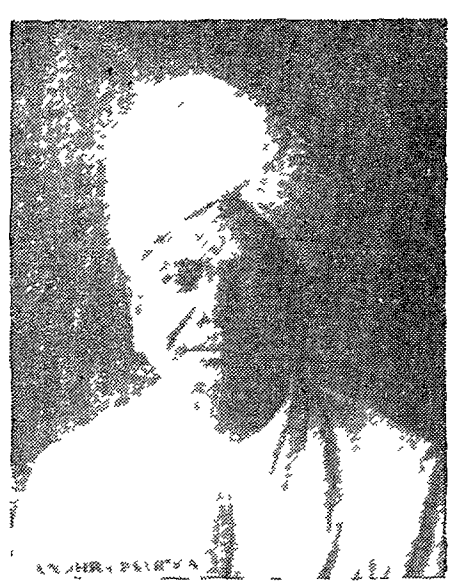
కాకినాడ-ఖాదీప్రచారము

కాకినాడ, డిసెంబరు 1:— నిన్న ఆదివారము (80-11-80) నాడు మామూలు ప్రకారము కళాశాల విద్యార్థులు, విద్యుదలయైన కాంగ్రెసు నేతలు, స్త్రీలు గలసి యింటింటికిని దిరిగి ఖద్దరును విక్రయించిరి. రెండువందల నలువది రూప్యములు విలువ గల బట్టలు అమ్మబడిన పురములో ఖద్దరు ప్రచారము బాగా వ్యాప్తి జెందుచున్నది (ఒక విలేఖరి)

50 సంవత్సరములనుండి ఆమోఘమైన జయము మధ్యాహ్నం భోజనాంతరము బంగారమువంటిదియు, రాత్రి భోజనాంతరము మణివంటిదనదగిన మా ఆంధ్రకవిగ్రహ మూత్రాలు మలబద్ధము, బుడిమంద్యము, నరములబలహీనత మొదలైనవాటిని బోగొట్టును. 82 మూత్రాలు గల డబ్బా 1 కి రు 1/- పూర్తివివరములకొరకు క్రిందివారికి వ్రాయుడు:— ఆంధ్రకవిగ్రహపార్శ్వనీ 28 బ్రాజ్ఞ, మద్రాసు. వీరికి ౨౯ వద్దిరాజు, మెయిన్ రోడ్డు, కాకినాడ

శుక్లబంధు

అంత దుర్బలమైన వీర్యమునైనను గట్టిపరచి ఒక్కగంటలోనే అద్భుతమైన ప్రభావమును చూపును. శుక్లబంధును కట్టుటలో చేసేపాండి, స్త్రీపురుషులకు నిరంతరము ప్రేమను కలిగించుటకై దీనిని వినియోగించవలయు. 25 మా. 2-8-0 కేటాగులవలెను 17-8 త్రిపురనుందరి వైద్యశాల, మహేంద్రవద-రామచంద్రపురంపాస్టు, గోదావరిజిల్లా.

ఎఫ్. జి. సతేశయ్యగారు
ద. ఇ. రైల్వే అసిస్టెంటు బ్రాఫీసు నూపరింపెందెంటు. తుపానులో బోటు మెయిలును శ్రద్ధతో నడిపించి, రైయాజీ కులను ప్రమాదమునుండి తప్పించి (ప్రె. ఫో. వీ.)

కా. న్యాయ గిల్లర్స్ ప్రాముగారు
మదరాసు హైకోర్టు జడ్జిరవి స్వీకరించిన ప్రొత్తజ్జి (ప్రె. ఫో. వీ.)

ప్రాంకు బి. కెల్లాగుగారు
అమెరికాదేశపు ప్రభుత్వ పూర్వకార్యదర్శి, వీరికి నోటిలు శాంతిభావమును ఒపంగబడెను (జి ఎన్ ఎ)

చిట్టగాంగు దొర్లనయ్యల దుండగులు కొందరు అరెస్టుచేయబడుట
కొమల్లా, డిసెంబరు 2 — జిల్లాబోర్డు రోడ్డుమీద నుండి గానిన్న 1700లకు ఇవ స్వర్ణకాంతి బుధులారి మర్రి సమర్పములో చాండుపూలు స్టేషనునందున్న గె. గాలి యంతములు అరెస్టు చేయబడిరి. బి. డేర్లు రామకృష్ణ విశ్వానాథులు కలిపాని చక్రవర్తిగారును, వెంకట చిట్టగాంగు సోలీసు స్టేషను మీదకు సాయుధులై దండెత్తి ఎప్పయిండిన దుండగిండ్లలో ఆరెస్టు కాబడక తప్పించుకొని యుండినవారే వీరిని తెలియుచున్నది. వీరివద్ద బాంబు ఒకటియును కేప్సుగల రివోల్వరుకు కలవు. ఆస్సాము బెంగాలు రయల్స్ లెనమిదనన్ను సహాయకా లిబా రీ స్టేషనుకు 1 మైలుదూరములో వీరు అరెస్టు చేయబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

మహాదేవ దేశాయి, భాస్కర్ గార్ల కేసు

శనివారమునకు వాయిదా వేయబడుట
అహమ్మదాబాదు, డిసెంబరు 2 — మహాదేవ దేశాయి, భాస్కర్ భోర్ గార్లపై క్రిమింలు లాపనరణచట్టము 17 క్రింద తేబడిన కేసులో యీవనిం ఉదయం సర్కారువశీలు శనివారమునకును వాయిదాకోరిను కారణము రెండవదికిను పూర్వపు కేసుపత్రి మింగును లభింపకుండుటయే దేశాయిగారిని గూర్చి మాత్రము మొదటి తీర్పుపత్రికను హాజరు కెట్టబడినది. “ఎన్నాళ్లవివారగా” అని దేశాయిగారు పుచ్చించిరి.
సర్కారువశీలు — మింగు మా పూర్వపుకేసుల సంగీకరించుచో యీదిం మే తీర్పుచెప్పబడును. బోర్డులోనున్న పట్లభాయి పటేలు గారంత ప్రవేశపడి యిట్లందిరి “మా కేసును నిందితులు అంగీకరించుట సంభవముకాదీ వారికి చట్టముక్రింద యంత యెక్కువశిక్ష విధింపవచ్చుకో అంతకు సరిగ్గును”.
సర్కారువశీలు - కొద్ది కీమత్తుమున్న న్యాయత్రయము లేదు. పూర్వకేసుల దాఖలు లేనిదే, తీర్పు చెప్పబడుదు (ఆ. ప్రె.)

కె. గురు యువకులకు శిక్షలు

అహమ్మదాబాదు, డిసెంబరు 2 — కలహాద్ పటేలు, హరిప్రసాద్ దేశాయి, రవిప్రసాద్ దేశాయి, యల్ల క్రిమింలు లాపనరణచట్టము 17-1 సెక్షన్ క్రింద గౌరవ మేజిస్ట్రేటుచే 2 నెలల కఠినశిక్షను రు/50 జరిమానాయొ విధింపబడిరి వీరు చేసిన కేరము జవాబ్దార్ దినోత్సవమును పాల్గొనబడు (ప్రె. ప్రె.)

బెంగాలు

ప్రాఫెసరు జితేంద్రలాల్ బెనర్జీగారి విడుదల
కలకత్తా, డిసెం 2 — ప్రాఫెసరు జితేంద్రలాల్ బెనర్జీ గారు నెలల కఠినశిక్షను ననుభవించి, నేటియందయ్యా విడుదల గాంచిరి. వీరు సర్టిఫికేట్ దినమున ఉపన్యసించినందులకు శిక్షింపబడి యుండిరి.

స్త్రీబైదీల విడుదల

త్రిపురుకు సువరాయి, స్వర్ణ నేక్, సారజనేక్, మా తీనగున్నగార్లు దేశసేవపారీలును పికెటింగుక్రింద నాల్గు నెలల శిక్ష ననుభవించి విడుదలపొందెరి.

కరవలము పంచినందులకు శిక్ష

త్రి రామగుప్త దుర్గాదాస్ గుప్తగార్లు “దేశభావకాలిక్కిలుపు” అను కరవలమును పంచుచుండినందులకు ప్రెస్టుకాపన ముక్రింద చే. రు 100 జరిమానావిధింపబడిరి. జమానాకు బంధు 6 వారములు విడిచెరు (ప్రె. ప్రె.)

ప్రాఫెసరు అబ్దుల్ హిమ్మగారికి శిక్ష

బ్రహ్మకేరియా, డిసెం 2. — ప్రాఫెసరు అబ్దుల్ హిమ్మగారికి పి. కో 188 సెక్షన్ క్రింద రు 100 జమానా లేక 2 వారములు విడిచెరు విధింపబడిన. ప్రాఫెసరుగారు జరిమానాచెల్లింపక జైలుకుపోయిరి. (ప్రె. ప్రె.)

‘శాంతియుతమైన పికెటింగునరము కాదు’

ఫరీదుద్దా, డిసెం 2. — సెషన్సుజడ్జి ఎ. యా. నేక్ గారు పికెటింగు ఆర్డీ నెన్నుక్రింద ప్రభాత కంక రో పోడల్ మున్నగు నల్లగు నులంబీర్లును కొరించుచు, బాలప్రయోగముకాని శాంతియుతమైన పికెటింగు నేరముకావని నిర్ణయించి నిందితులను విడిపించెను. (ప్రె. ప్రె.)

గిరిశలేవారిగారికి శిక్షపై శిక్ష

చుప్ర, డిశం 2 — జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి పండిత గిరిశలేవారిగారు యిదివరకే 6 నెలలు కఠినశిక్షను విధించబడి జైలులో నున్నవారు, చాకిదారి ఆర్డీ నెన్నుక్రింద మరల విచారించబడి 6 నెలలు కఠినశిక్షను విధింపబడిరి (ప్రె. ప్రె.)

కాంగ్రెసు నేతకురాలికి శిక్ష

చుప్ర, డిశం 2 — స్త్రీమతి జానకిదేశాయిగారు ప్రభు నులంబీర్లు కళముతోగూడ ప్రసానము గావించినందులకు క్రిమి నలు లాపనరణ చట్టముక్రింద 6 నెలలు కఠినశిక్షను విధించబడిరి

బంకూరాలో మద్యశాలల పికెటింగు

బంకూరా, డిశం 2 — అనిలచంద్రవేణు, బంకూరా దాసుగార్లు సాగున్నలో మద్యశాలను పికెటింగున విధించి దగా అరెస్టుచేయబడిరి

బుర్రాబజారు పికెటింగు

కలకత్తా, డిశం 2 — జనపురమునకు చెందిన కాంగ్రెసు నేతకుడు పురుషోత్తమసింగు గత ఆదివారమునాడు బుర్రాబజారులో విదేశీవస్త్రు దుకాణములముందు నిలిచి యుపశ్యాస మొనగుటవలన రాకపోకలకు నిరోధము గావించెనని, రు 100 జరిమానా లేక 4 నెలలు విడిచెరు విధింపబడిన. (ప్రె. ప్రె.)

స్వల్ప ధర! ఫలమధికము!! పూర్తి తృప్తి!!

100 కి 100 గురు సంతృప్తి చెందియున్నారే లోకమయహర కస్తూరిమాత్రలు

పిల్లలు మొదలు ముసలివారివరకు అందరి మందము, మలబద్ధము, పడినెము, గుర్రము, గూరలు, శీతల మాచే కాళ్లు లాగట, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి, పక్కలయిందొప్పి, ఆహారజీర్ణ కౌముందు తలనొప్పి, చలిజ్వరము, జ్వరము, ప్లేగు, ఇన్ ఫ్లూయెంజా ఇంకను అనేక వ్యాధులను గుణపరచును. స్త్రీలు ప్రసవించిన పాడు, స్నానమునాడు (కస్తూరికి బదులుగా) ఈమాత్రలు 4-5 ను, 2-3 తమలపాక్షలలో నమలి పొంగవలెను. సాంక్రామికకోసులలో నుండవలసినవారు, దినము 1-2 మాత్రలను నేవించిన ఆరోగ్యవృద్ధాంశ లగుదురు ఈమాత్రల సీసాతోగల అనపానప్రమాను చూడుడు. 800, మాత్రలు గల సీసా 1-కి 4 అణాలవంతున ప్రతి పాక్షలోకలను దొరకును. పొట్టుమాలకముగా 6 సీసాలు రు 1-8-0, 12 సీసాలు 2-12-0, 25 సీసాలు రు 5-8-0

సారస్వతానందం:-

మొదటకు బలమును కలిగించి, జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధిచేయును గావున, మొదడు దుర్బలములను గలిగియుండు పనుల వ్యాధులను పరిహరించి సరిములకు మంచి తోచును. చిత్తస్పృహ కలుగజేయును. పరిశ్రమకుల కంఠస్పర్శమును మృదుమధురత్వము నిచ్చును. పాదపాదములు ఉత్పాదమునింపును. అలసత్వమున స్త్రీలకు నెత్తివదును (నెత్తితో చాల మెత్తగానుండుటవలన) చూట్టడముగాని నడువనకాని పిల్లలకు పండినవంటిది 6 బొట్టల సీసా 1-కి రు 1-0-0 పొట్టుబద్ధులు ప్రశ్నోక్తము

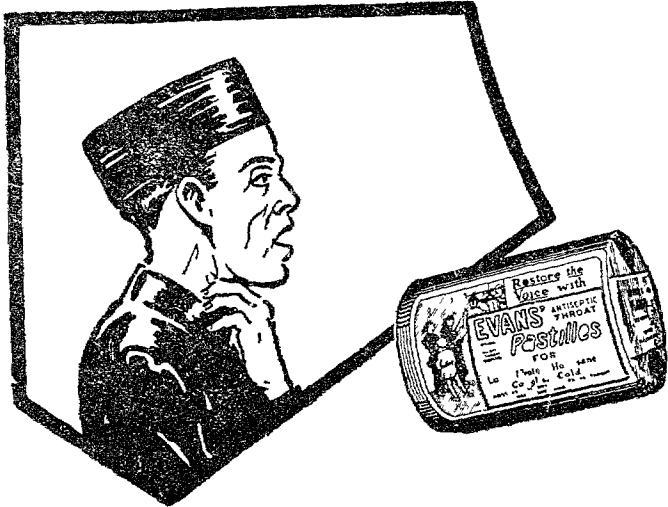
శ్రీసీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు

డాక్టర్ కోట్టాన్ - హార్బర్ట్ గ్లిజరైక్ BEST INDIAN TOILET CREAM.

హిందూదేశకాలశీతోష్ణస్థితికి తగినట్లు ఆయుర్వేదవస్త్రసముదాయముచే తయారుచేయబడిన, శ్రేష్ఠమయిన గ్లిజరైక్ అసి తైలక్షీరము—

దీనిని ప్రతిదినము ఉపయోగించుకొనుటచేత శరీరమునందు నిక్కాకను కాంతింప జేసి కండ్లమునకల, కండ్లముంటలు, కంట నీరుకారుట, నిద్రాభంగము మొదలగు పర్యవర్తిత్యాధులను హరింపుటయేగాక వెండ్రుకలకు నల్లదనమును, నిగనిగమును కాంతియు పృథక్త్యమును గలుగజేసి పట్టుకుంచుటలె పెంచును మతీయు దీనిచే ముఖ కాంతియు మనస్సును సంతోషమును కలుగును. ఆబాలవృద్ధము స్త్రీపురుషులు తలమెరుగుకును తలంటున్నానమునకు ఉపయోగింపవలయును. ఒకసారి పరీక్షించిన నిజము తెలుపడును.

వెల—1 బొట్టలబుడ్డి 8 అణాలు, 6 బొట్టలబుడ్డి 11 అణాలు, 8 బొట్టలబుడ్డి 14 అణాలు. ఏబెట్టు కావలయును. చెన్నిపట్టుమునందు ముఖ్యవ్యాపారులవద్ద, డాక్టరు కోట్టా జరుగుచున్నాయును, 159 బ్రాడ్వేయందును దొరుకును సోత్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు— జయసుందరం అందు కంపెని, బ్రాడ్వే మదరాసు

అవి మీ గొంతునకు నుఖము నిచ్చి దగ్గును నివారింపజేయును.

దగ్గుచాల హానికరమైనదియు, అపంతోషకరమైనదిగా యున్నది అది గొంతును పుండుచేసి క్రమముగా మృత్యువెంటా మొదలగు వ్యాధులుగా ప్రాప్తిపొందించును. ఇకాన్న పొట్టిల్లు నీటి తక్షణమే శమనము యిచ్చును. ఈ యింపైన పొట్టిల్లును నేవించినయెడ నీకుండు గొంతుపుండు, దగ్గు వీటిని నివారింపజేయును. అది జలుబు, గొమ్ముపడినములకు కూడ అమూల్యముగు ఔషధము “ఎవాన్స్ పాస్టిల్స్” కుల్లి పోకుండా చేసెడు పదార్థము గనుక అది పురుగులపట్ల గలగు అంటువ్యాధులను అపివేయును. అది ప్రపంచములో గల ఒక గొప్ప హాస్పిటలులో నుండి గొప్పనూత్రిముచే తయారుచేయబడినది. దానిని అనేకలు పెక్కు-వోల్లు యందు వాడి దానియొక్క ఫలితమును అనుభవించిరి.

EVANS SONS LESCHER & WEBB,
LIVERPOOL, LONDON.

916

“BREAK PILLS”

ముసలివారిద్రవ యౌవనవంతులుగా జేయును 1
పలుచబడిన పిల్లలను గట్టిపరచును. ఎక్కువ నేపు బలమును కలుగజేసి పంసార సౌఖ్యమునకు అవకాశ మిచ్చును. శరీరమునకు లేజన్న కలుగజేయును. ఎటువంటి నుఖసంబంధమైన బాధ్యములైనను జేరజాలవు. 1 గంటలో పిట్టి అద్భుత శక్తిని కనబరచి అనందమును కలుగజేసి స్త్రీపురుషులను తనివి నొందించుటై రాగి చిటుక. రసవిమగంధకాదులు కలియలేదు. గొర్రాండ్లకై నను సంతానము కలుగును. 20 మాత్రలు సీసా రు 2-0-0, 60 మాత్రలు సీసా రు. 5-0-0. పెగలకు జర్మనీట్యూబులు 80 పెట్టెయొక్క, 2-9-0. పొట్టిజి పేరు ఆర్యవైశ్య ఆశ్రమం, చికాగోలో నిటి, (గంబం జిల్లా)

బుడ్డి 1-కి వెల 0-10-0 అణాలు
అమృతాంజనము డిపో
మదరాసు, పొంతాయి.

దోమ—తెరలు

పూర్తిగా స్వదేశిగుడ్డతో తయారుచేయబడినది
విక్రీతి దృఢమైన తెల్లని స్వదేశి నెట్టింగ్ దోమలు యేమాత్రము దూరపెట్టలేనట్టిది, గాలి చక్కగా ప్రవేశించ దాగిగలదు పై, దిగవట్టి గాను, నాజాకుగాన, స్వదేశి లాంగ్ క్లాత్తో వట్టు బడినది.

పొడవు	వెడల్పు	ఎత్తు	1కి ధర ఆం. పై
6 అ × 3 అ	4 1/2 అ	...	5-15-0
6 అ × 4 అ	4 1/2 అ	...	6 12-0
7 అ × 3 1/2 అ	5 అ	...	7-14-0
7 అ × 5 అ	5 అ	...	9- 0-0

ప్యాకింగ్ ఇనాం. తపాలఖర్చు ప్రత్యేకం
ఇతర యెజ్జెలనందు కావలసినను ఆర్డరిచ్చిన 24 గంటలలోగా తయారుచేసి పంపబడును.
ధారాశ్రమైన కమీషను పద్ధతిపై పనిచేయుటకు ఏబెట్టు కావలెను.
THE UNION TRADING CO.,
166/163, Harrison Rd, (M), Calcutta

నేషనల్ ఇండియన్
రైఫ్ ఇన్స్పెక్షన్ కంపెని
లిమిటెడ్

నూతనముగా ఏర్పర్చబడ్డ రెట్రోఫులాభములపద్ధతుల నూటికి నలుబదివంతున తిరిగి యిచ్చుపద్ధతుల యొక్క వివరములు.
యూదిగువవారికి వ్రాసికనుగొనుడు.
హిందూదేశములో యిట్టిలాభములను చూపు కంపెని యిదితప్ప మరియొకటిలేదని నమ్ముచున్నా మని స్టేట్సుమెంట్ చేసరువారు 15-2-28 తేదీన పనురించియున్నారు.

బ్రాంచి కెలెటరీ:—సి. ఎఫ్. మాధవరావు,
నేషనల్ ఇండియన్ రైఫ్ ఇన్స్పెక్షన్ కంపెని,
117 అర్మీయింస్ట్రీట్, మద్రాసు.
చీఫ్ ఏజెంట్:—టి. వి. రాఘవయ్య,
వార్మింగ్ ఫర్మాస్య, తెజవాడ.

పరిశుభ్రమైన వప్పునూనె

గోదావరి డెల్టాలో పండిన వైరునువ్వులు తెల్లపప్పు చేయబడి కర్రగానుగులతో తీయబడిన నూనె చాలా ఆరోగ్యము నమోనాకు 1 డబ్బా వాడిచూడుడు. ధరవివరము లకు దిశవ చిరునామాను వ్రాయవలయును.
కె. బసవరాజు బ్రదర్స్, సావర్లకోట, తూర్పుగోదావరి.